

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.013.01.2022

Pan
Piotr Ornowski
Prezes Zarządu
Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni
w Katowicach „Radio Katowice” S.A.
ul. Juliusza Ligonia 29
40-036 Katowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.163.2022
Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 23 grudnia 2022 r.

P/22/020 – Gospodarka majątkowa i finansowa spółek radiofonii publicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Katowicach „Radio Katowice” S.A.¹,
ul. Juliusza Ligonia 29 40-036 Katowice, REGON: 271935806

Kierownik jednostki kontrolowanej

Piotr Ornowski, Prezes Zarządu Spółki, od 31 marca 2016 r.

(akta kontroli: tom I str. 11-13)

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Zarządzanie Spółką i nadzór.
2. Opracowanie i wdrożenie strategicznych planów wieloletnich.
3. Realizacja zadań przez Spółkę.
4. Gospodarowanie majątkiem Spółki.
5. Rozporządzanie środkami finansowymi Spółki.

Okres objęty kontrolą

Lata 2017–2021 (z uwzględnieniem wytworzonych dokumentów i podjętych działań przed i po tym okresie, o ile mają wpływ na ocenę kontrolowanej działalności).

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach

Kontroler

1. Monika Kopczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKA/102/2022 z 10 maja 2022 r.,
2. Iwona Potocka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/129/2022 z 24 czerwca 2022 r.,
3. Maria Talik, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LKA/160/2022 z 27 lipca 2022 r.

(akta kontroli: tom I str. 1-6)

¹ Dalej: Spółka, Radio Katowice lub Radio.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Objęte badaniem posiedzenia Zarządu Spółki⁴ oraz Rady Nadzorczej Spółki⁵ odbyły się w wymaganym składzie, jak również zostały udokumentowane zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami. Zarząd podejmował uchwały w sprawach należących do jego kompetencji określonych w Statucie Radia Katowice⁶.

W Spółce przyjęto i wdrożono strategiczne plany wieloletnie. Zrealizowano⁷ 92,6% (w tym 8,6% – częściowo) działań zaplanowanych do realizacji na lata 2017–2021.

Plany finansowo-programowe na lata 2017–2019 oraz programowo-finansowe na lata 2020–2021 sporządzono rzetelnie oraz terminowo przekazano Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji⁸, z wyjątkiem planu na 2017 r., który przekazano z nieznacznym, czterodniowym opóźnieniem. Plany te zostały zrealizowane, przy czym wystąpiły przypadki odstępstw od planowanego czasu nadawania, na co miały wpływ głównie czynniki zewnętrzne. Objęte badaniem audycje zostały wyprodukowane i rozliczone zgodnie z zawartymi umowami oraz wyemitowane.

Radio Katowice rzetelnie i gospodarnie administrowało posiadanymi nieruchomościami. Zbadane zakupy oprogramowania były zasadne, a oprogramowanie wykorzystywano w działalności Spółki. W wyniku badania zadań inwestycyjnych ustalono, że płatności dokonywano terminowo oraz prawidłowo i bez zbędnej zwłoki wprowadzono środki trwałe do właściwej ewidencji oraz przekazano do użytkowania. Zawarcie objętych badaniem umów najmu / dzierżawy było celowe. W zbadanych umowach, w których Spółka występowała jako wynajmujący, zawarto postanowienia zabezpieczające jej interesy. Z wyjątkami przedstawionymi poniżej, w Radiu Katowice przestrzegano zasad użytkowania samochodów służbowych określonych w wewnętrznych uregulowaniach.

Za lata 2018–2020 uiszczono w prawidłowej wysokości wpłaty z zysku na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, natomiast za 2021 r. takiej wpłaty nie przekazano, w związku z prowadzeniem prac nad przepisami ustawy zwalniającymi spółki radiofonii i telewizji z tego obowiązku (przepisy te weszły w życie 24 sierpnia 2022 r.). Zbadane nagrody przyznano pracownikom i naliczono zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami, a zadania, za które je wypłacono, nie były dodatkowo objęte prowizją. Prowadzona działalność w zakresie marketingu była zgodna z wewnętrznymi uregulowaniami i przyniosła zakładane efekty. W odniesieniu do poddanej badaniu próby trzech umów na zakup usług obcych (o wartościach powyżej kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹), stwierdzono, że: umowy zostały zawarte w wyniku postępowań przeprowadzonych w przewidzianych w ustawie Pzp trybach¹⁰, udokumentowanych m.in. poprzez sporządzenie dokumentacji, o której mowa w ww. ustawie¹¹; wykonawcom zamówień wypłacono kwoty wynikające z zawartych umów, a płatności dokonywano terminowo. Odnosnie natomiast do próby trzech umów na zakup usług obcych, które zawarto w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r. (z uwagi na ich wartość), stwierdzono, że: udzielenie ww. zamówień było uzasadnione potrzebami Spółki, wykonawcom wypłacono kwoty wynikające z zawartych umów, a płatności dokonano terminowo.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: Zarząd.

⁵ Dalej: Rada Nadzorcza.

⁶ Dalej: Statut. Uchwała nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 13 października 2016 r.

⁷ W wymiarze ilościowym.

⁸ Dalej: KRRiT.

⁹ Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: ustawa Pzp z 2004 r.

¹⁰ Tj. przetarg nieograniczony - w dwóch przypadkach, postępowanie o udzielenie zamówienia na tzw. usługi społeczne (art. 138o ustawy Pzp z 2004 r.) - w jednym.

¹¹ W tym m.in. ogłoszenia (o zamówieniu i o udzieleniu zamówienia), SIWZ, odpowiedzi na zapytania wykonawców do treści SIWZ, informacja z otwarcia ofert, zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty czy protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Objęte badaniem koszty reprezentacji oraz usług marketingowych i finansowych były celowe. Wynagrodzenie ustalone dla danego podmiotu w zbadanych umowach na usługi prawne, finansowe i marketingowe nie przekraczało limitu określonego przez Walne Zgromadzenie. Badanie dokumentów dotyczących podróży służbowych wykazało, że koszty z tego tytułu rozliczono prawidłowo, a cele wyjazdów zostały osiągnięte. Spółka wykonała zalecenia / wnioski sformułowane w wyniku kontroli zewnętrznych, co przyczyniło się do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

W działalności Radia Katowice NIK stwierdziła jednak nieprawidłowości, które polegały na tym, że:

1. w sześciu przypadkach Zarząd nie wystąpił do Rady Nadzorczej o pisemną zgodę na zaciągnięcie zobowiązania, które przekroczyło równowartość 100,0 tys. euro w złotych, pomimo że obowiązek jej uzyskania wynikał z § 21 ust. 3 pkt 7 Statutu;
2. w strategicznych planach wieloletnich przyjętych na okres objętym kontrolą nie określono mierzalnych celów z przyporządkowanymi wskaźnikami określającymi stopień realizacji tych celów oraz systemu ich monitorowania;
3. w pięciu miesiącach (w latach 2017–2018) z 60 objętych badaniem (8,3%) Spółka przeznaczyła od 32,5% do 32,8% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim, a zatem nie osiągnęła dolnego limitu określonego w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji¹² (33%);
4. fakturę w kwocie 6,7 tys. zł brutto na dostawę, instalację i wdrożenie oprogramowania zapłacono niezgodnie z umową zawartą z wykonawcą, 17 dni przed odbiorem końcowym prac;
5. nie naliczono kar umownych dwóm kontrahentom w łącznej kwocie 2 tys. zł z tytułu nieterminowych dostaw sprzętu w ramach modernizacji studia emisyjnego;
6. z ponad szesnastomiesięczną zwłoką wykonano obowiązek określony w art. 144 ust. 1c ustawy Pzp z 2004 r., zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie umowy na modernizację reżyserki Studia Muzycznego zawartej w wyniku przeprowadzenia przetargu nieograniczonego;
7. bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dokonano istotnych zmian (zwiększenie wynagrodzenia i zmiana sposobu rozliczenia) w umowie na przebudowę zespołu pomieszczeń w budynku Radia Katowice z przeznaczeniem na nowy blok emisyjny, zawartej w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym, czym naruszono art. 454 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹³;
8. w dwóch zbadanych książkach obiektów budowlanych nie podano w odpowiednich częściach szeregu informacji wymaganych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 października 1998 r. w sprawie książki obiektu budowlanego¹⁴, a w jednej z tych książek informacje dotyczące adresu obiektu i daty przeprowadzenia kontroli okresowej stanu technicznego budynku podano niezgodnie ze stanem faktycznym;

¹² Dz.U. z 2020 r. poz. 805, ze zm. Dalej: ustawa o rtv.

¹³ Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm. Dalej: ustawa Pzp z 2019 r.

¹⁴ Dz.U. Nr 135 poz. 882. Dalej: rozporządzenie w sprawie książki obiektu budowlanego. Zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego (Dz.U. Nr 120 poz. 1134), książki prowadzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prowadzi się na zasadach dotychczasowych, do wypełnienia tomu.

9. naruszono wewnętrzne uregulowania dotyczące użytkowania samochodów służbowych poprzez to, iż: wydano pojazdy pomimo braków dotyczących zamówienia na przydział samochodu służbowego (18,9% zbadanych wyjazdów trzema samochodami), prowadzono karty drogowe niezgodnie z wymogami (7,3% zbadanych wyjazdów dwoma samochodami), Prezes Zarządu Spółki¹⁵ nie zatwierdził zbiorczych zestawień przejechanych kilometrów (100,0% zbadanych przypadków);
10. w wyniku badania próby dotyczącej trzech umów zawartych na podstawie przepisów ustawy Pzp z 2004 r.¹⁶, stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: kryteriów oceny ofert sformułowanych w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówienia; niezapewnienia wymaganej spójności pomiędzy objętymi badaniem zapisami w SIWZ w tych postępowaniach oraz postanowieniami umów (wcześniej ich projektów stanowiących załącznik do SIWZ), w tym nieujęcia w umowach wymogu zatrudniania osób na podstawie umowy o pracę i niezamieszczenia tam postanowień określających sposób weryfikowania wypełniania tego wymogu; niezapewnienia, w przypadku trzeciego z badanych postępowań, wystarczającej spójności i jednoznaczności niektórych spośród zapisów zamieszczonych w SIWZ i w umowie.
11. w Radiu Katowice obowiązywały w tym samym czasie umowy na obsługę prawną zawarte z dwoma podmiotami, wskutek czego ponoszono koszty / wydatki z tytułu miesięcznego wynagrodzenia ryczałtowego na rzecz każdego z nich, co NIK oceniła jako niecelowe (za niecelowe uznano koszty / wydatki w wysokości [...]¹⁷).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zarządzanie Spółką i nadzór

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Zarząd funkcjonował w składzie jednoosobowym. W Statucie określono skład tego organu w liczbie od jednej do trzech osób.

(akta kontroli: tom I str. 58; tom II str. 1)

Prezes Zarządu został powołany 31 marca 2016 r. przez Ministra Skarbu Państwa. Do 17 lipca 2017 r. był zatrudniony na podstawie umów o pracę (z dnia 18 kwietnia i 28 lipca 2016 r.), a następnie – na podstawie umów o świadczenie usług zarządzania (z dnia 18 lipca 2017 r.¹⁹ i 23 marca 2018 r.²⁰), w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami²¹. Prezes Zarządu nie pełnił funkcji w innych spółkach radiofonii publicznej.

(akta kontroli: tom I str. 11-37; tom II str. 1, 704, 707)

¹⁵ Dalej: Prezes Zarządu.

¹⁶ W tym dwóch w wyniku przetargu nieograniczonego i jednej w wyniku postępowania na tzw. usługi społeczne (art. 138o ustawy Pzp z 2004 r.).

¹⁷ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczących zawartych umów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

¹⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁹ Uchwała Rady Nadzorczej nr 11/IX/17.

²⁰ Uchwała Rady Nadzorczej nr 11/IX/18.

²¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. Dalej: ustawa o wynagrodzeniach osób kierujących niektórymi spółkami.

W latach 2017-2021 Zarząd odbył 148 posiedzeń, z tego: 30 w 2017 r., 40 w 2018 r., 28 w 2019 r., 24 w 2020 r. i 26 w 2021 r. W wyniku badania dokumentów dotyczących 10 z nich (6,8%)²², ustalono, że zostały udokumentowane zgodnie z zasadami określonymi w § 4 ust. 1-3 *Regulaminu Zarządu Polskie Radio – Regionalna Rozgłośnia w Katowicach „Radio Katowice” Spółki Akcyjnej*²³ (protokołem zawierającym m.in.: porządek obrad, imiona i nazwiska osób obecnych na posiedzeniu, opis przebiegu posiedzenia, podpis Prezesa Zarządu).

(akta kontroli: tom II str. 1-4, 11-27, 42-92)

W latach 2017–2021 Zarząd podjął 317 uchwał, z tego: 66 w 2017 r., 89 w 2018 r., 55 w 2019 r., 49 w 2020 r. i 58 w 2021 r., m.in. w sprawach określonych w § 14 ust. 5 Statutu²⁴. W odpowiednich przypadkach uzyskał zgodę²⁵ / zatwierdzenie²⁶ / opinię²⁷ Rady Nadzorczej, z wyjątkiem zgody na zaciągnięcie zobowiązań w związku z zawarciem sześciu umów, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I str. 8, 57; tom II str. 1, 11-27)

W okresie objętym kontrolą w Radiu Katowice nie byli zatrudnieni doradcy.

(akta kontroli str. tom II str. 1)

1.2. W okresie objętym kontrolą, stosownie do art. 28 ust. 1 ustawy o rtv, Rada Nadzorcza funkcjonowała w składzie trzyosobowym. Członkowie ww. organu zostali powołani 26 kwietnia 2016 r. przez Ministra Skarbu Państwa, a po rezygnacji w dniu 17 grudnia 2020 r. Wiceprzewodniczącego, skład Rady Nadzorczej uzupełniła w dniu 9 marca 2021 r. (powołując w jej skład nowego członka) Rada Mediów Narodowych.

(akta kontroli: tom I str. 38-42)

W latach 2017-2021 Rada Nadzorcza odbyła 34 posiedzenia, z tego dziewięć w 2017 r., osiem w 2018 r., siedem w 2019 r., cztery w 2020 r. i sześć w 2021 r. Stosownie do § 18 ust. 1 Statutu, posiedzenia te odbywały się co najmniej raz na dwa miesiące, z wyjątkiem okresu od listopada 2020 r. do lutego 2021 r., co było związane z tym, że w dniu 17 grudnia 2020 r. Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej zrezygnował ze swojej funkcji i dopiero w dniu 9 marca 2021 r. powołano nowego członka tego organu.

W wyniku badania dokumentów dotyczących pięciu (14,7%) posiedzeń Rady Nadzorczej²⁸, ustalono, że odbyły się one w składzie trzyosobowym, spełniając wymóg ustalony w § 19 ust. 3 Statutu (co najmniej połowa członków) i zostały udokumentowane zgodnie z zasadami określonymi w § 20 Statutu i § 12 ust. 1 *Regulaminu pracy Rady Nadzorczej Radia Katowice S.A.*²⁹ (protokołem zawierającym

²² Dwóch w każdym roku objętym kontrolą, wybranych według największej liczby uchwał (decyzje istotne dla funkcjonowania Spółki), udokumentowanych protokołami: nr 10 z 22 marca 2017 r., nr 18 z 14 czerwca 2017 r., nr 11 z 15 marca 2018 r., nr 17 z 24 maja 2018 r., nr 8 z 18 marca 2019 r., nr 11 z 17 kwietnia 2019 r., nr 8 z 23 marca 2020 r., nr 9 z 8 kwietnia 2020 r., nr 6 z 11 marca 2021 r., nr 10 z 23 kwietnia 2021 r.

²³ Uchwała Zarządu nr 81/2011 z dnia 5 września 2011 r., uchwała Rady Nadzorczej nr 25/2011 z dnia 27 października 2011 r. Dalej: Regulamin Zarządu.

²⁴ Zatwierdzenie rocznych planów ekonomiczno-finansowych; zatwierdzenie strategicznych planów wieloletnich; powołanie prokurenta; nabywanie i zbywanie aktywów trwałych; zaciągnięcie zobowiązań; przyjęcie rocznych planów finansowo-programowych; przygotowanie Regulaminu organizacyjnego Spółki.

²⁵ Wymaganą na: nabywanie i zbywanie aktywów trwałych (o wartości powyżej 10 tys. euro i nieprzekraczającej 30 tys. euro w przypadku nieruchomości, o wartości powyżej 30 tys. euro i nieprzekraczającej 50 tys. zł w przypadku pozostałych aktywów trwałych) oraz zaciągnięcie zobowiązań (powyżej 100 tys. euro).

²⁶ Regulaminu organizacyjnego Spółki.

²⁷ O rocznych planach ekonomiczno-finansowych, rocznych planach finansowo-programowych i strategicznych planach wieloletnich.

²⁸ Po jednym w każdym roku objętym kontrolą, wybranych według największej liczby uchwał, udokumentowanych protokołami: nr 2/IX/17 z 28 marca 2017 r., nr 2/IX/18 z 23 marca 2018 r., nr 2/IX/19 z 29 marca 2019 r., nr 3/IX/20 z 31 lipca 2020 r., nr 1/IX/21 z 25 marca 2021 r.

²⁹ Uchwała Rady Nadzorczej Spółki nr 16/2012 z dnia 20 czerwca 2021 r. Dalej: Regulamin pracy Rady Nadzorczej.

m.in.: porządek obrad, imiona i nazwiska osób obecnych na posiedzeniu, opis przebiegu posiedzenia, liczbę oddanych głosów na poszczególne uchwały, podpisy obecnych na posiedzeniu członków Rady Nadzorczej).

(akta kontroli: tom I str. 41-42, 59-60; tom II str. 1, 9, 30-34, 93-144, 207)

W latach 2017–2021 Rada Nadzorcza podjęła 123 uchwały, z tego: 17 w 2017 r., 23 w 2018 r., 30 w 2019 r., 24 w 2020 r. i 29 w 2021 r. Uchwały te dotyczyły m.in. spraw określonych w § 21 ust. 2 pkt 1-3 5-6, 10 i 13-14 Statutu³⁰.

Przed wydaniem opinii dotyczącej planu finansowo-programowego na dany rok Rada Nadzorcza zapoznawała się z opinią Rady Programowej (Rada Programowa nie wydawała opinii dotyczącej sprawozdania z realizacji tego planu).

Nie wystąpiły przypadki nieudzielenia zgody przez Radę Nadzorczą w sprawach wymagających jej uzyskania, kierowanych przez Zarząd. Rada Nadzorcza zwracała się do Prezesa Zarządu (obecnego na posiedzeniach Rady Nadzorczej), o przedstawienie informacji dotyczących poszczególnych spraw w porządku obrad, a ponadto, występowała o dokonanie określonych czynności w związku z obowiązkiem dokonania wyboru biegłego rewidenta (mającego przeprowadzić badanie sprawozdania finansowego) oraz zobowiązywała do przedłożenia sprawozdania z realizacji celów zarządczych.

(akta kontroli: tom I str. 8-10, 60-62; tom II str. 1, 30-34)

W dniu 18 lipca 2017 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie zawarcia z Prezesem Zarządu umowy o świadczenie usług zarządzania (w dniu 23 marca 2018 r. – w sprawie zmiany tej umowy), w której ustalono jego wynagrodzenie (stałe i zmienne). Stosownie do § 3 ust. 2, 3, 5 i 6 *Zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki* (określonych w dniu 14 grudnia 2016 r. przez Walne Zgromadzenie³¹ na podstawie art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach osób kierujących niektórymi spółkami), dla ustalenia wysokości wynagrodzenia zmiennego Rada Nadzorcza określała na każdy rok cele zarządcze, wraz z kryteriami ich realizacji i rozliczenia oraz wagami, jak również oceniała wykonanie tych celów (po zatwierdzeniu sprawozdania z działalności Spółki i sprawozdania finansowego oraz udzieleniu absolutorium Prezesowi Zarządu przez Walne Zgromadzenie). NIK zwraca uwagę, że celami zarządczymi były wyłącznie: utrzymanie poziomów średniorocznego zatrudnienia³² i kosztów³³ oraz realizacja misji publicznej w poszczególnych kategoriach programowych i obszarach audycji preferowanych³⁴ / audycji o tematyce regionalnej³⁵, w sytuacji gdy w § 3 ust. 2 *Zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki* w katalogu otwartym wymieniono cele stanowiące o: realizacji misji publicznej, restrukturyzacji Spółki lub wzroście wartości Spółki, poprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Kryteria realizacji i rozliczenia celów zarządczych oraz wagi określono przy tym w ten sposób, że nawet przekroczenie poziomów średniorocznego zatrudnienia i kosztów oraz nieosiągnięcie w pełni zakładanego poziomu realizacji misji publicznej (pod warunkiem jednak

³⁰ W sprawach: oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku lub pokrycia straty; sporządzenia pisemnego sprawozdania z ww. czynności oraz wniosku o zatwierdzenie sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności Spółki wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium Prezesowi Zarządu z wykonania przez niego obowiązków; dokonania wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego; opiniowania tych planów; opiniowania wniosków przedkładanych przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu; opiniowania sprawozdania Zarządu z realizacji planów finansowo-programowych; rozpatrywania i zajmowania stanowiska w sprawie uchwał Rady Programowej zawierających oceny poziomu i jakości programu bieżącego oraz programów ramowych.

³¹ Uchwała nr 1.

³² Na podstawie stosunku pracy.

³³ W 2017 r. – kosztów działalności operacyjnej, w latach 2018–2021 – kosztów działalności ogółem określonych w planie ekonomiczno-finansowym.

³⁴ Dotyczy lat 2017–2019.

³⁵ Dotyczy lat 2020–2021.

utrzymania ich w granicach przyjętych limitów) nie spowodowałyby, żeby Prezesowi Zarządu przysługiwało wynagrodzenie zmienne w niższej niż maksymalna wysokość, tj. 50,0% wynagrodzenia stałego w poprzednim roku obrotowym (§ 3 ust. 1 *Zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu Spółki*). Takie też maksymalne wynagrodzenie zmienne przyznano Prezesowi Zarządu w latach 2018–2021 (wyplacono odpowiednio: 44,0 tys. zł, 105,7 tys. zł, 105,7 tys. zł i 109,5 tys. zł).

(akta kontroli: tom I str. 18-37; tom II str. 145-199, 208; tom III str. 49)

Rada Nadzorcza nie określiła zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów ekonomiczno-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich, co należało do jej kompetencji określonych w Statucie.

(akta kontroli: tom I str. 60; tom II str. 31-34, 200-207)

Koszty funkcjonowania Rady Nadzorczej wyniosły:

- w 2017 r. 147,8 tys. zł, w tym 124,8 tys. zł z tytułu wynagrodzenia, a 22,3 tys. zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Pracownicze Plany Kapitałowe;
- w 2018 r. 149,3 tys. zł, w tym 124,8 tys. zł z tytułu wynagrodzenia, a 23,4 tys. zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Pracownicze Plany Kapitałowe;
- w 2019 r. 152,0 tys. zł, w tym 124,8 tys. zł z tytułu wynagrodzenia, a 23,4 tys. zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Pracownicze Plany Kapitałowe;
- w 2020 r. 152,4 tys. zł, w tym 127,7 tys. zł z tytułu wynagrodzenia, a 24,0 tys. zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Pracownicze Plany Kapitałowe;
- w 2021 r. 138,8 tys. zł, w tym 116,9 tys. zł z tytułu wynagrodzenia, a 20,5 tys. zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Pracownicze Plany Kapitałowe.

W okresie objętym kontrolą, stosownie do art. 28a ust. 1 ustawy o rtv, Rada Programowa Radia Katowice³⁶ funkcjonowała w składzie piętnastoosobowym. Członkowie ww. organu zostali powołani: 13 listopada 2012 r., 16 lutego 2017 r. oraz 9 marca 2021 r. przez Radę Mediów Narodowych.

Koszty funkcjonowania Rady Programowej wyniosły: 37,3 tys. zł w 2017 r., 42,6 tys. zł w 2018 r., 42,7 tys. zł w 2019 r., 27,5 tys. zł w 2020 r. i 47,4 tys. zł w 2021 r. (łącznie 197,5 tys. zł, z czego 99,7% stanowiły diety).

(akta kontroli: tom I str. 46-51, 321; tom II str. 1)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w sześciu przypadkach³⁷ Zarząd nie wystąpił do Rady Nadzorczej o pisemną zgodę na zaciągnięcie zobowiązania, które przekroczyło równowartość 100,0 tys. euro w złotych, pomimo że obowiązek jej uzyskania wynikał z § 21 ust. 3 pkt 7 Statutu.

³⁶ Dalej: Rada Programowa.

³⁷ Przypadki te dotyczyły umów: 1) z dnia 30 stycznia 2018 r. (nr ATA-261-7-54/II/2018) - o wartości 613,3 tys. zł brutto; 2) z dnia 18 grudnia 2019 r. (nr ATA-211-10-12/22/XII/2019) - o wartości 1 160,1 tys. zł brutto; 3) z dnia 28 września 2018 r. (nr AT-61-11-34/IX/2018) o wartości 2 907,7 tys. zł brutto; 4) z dnia 30 września 2020 r. (nr AT-61-1-09/27/IX/2020) o wartości 4 670,6 tys. zł brutto; 5) z dnia 31 października 2018 r. (nr AT-61-12-25/X/2018) o wartości 546,1 tys. zł brutto; 6) z dnia 29 października 2020 r. (nr AT-61-2-10-14/X/2020) o wartości 546,1 tys. zł brutto.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że niewystąpienie o zgodę do Rady Nadzorczej na zaciągnięcie tych zobowiązań było spowodowane przeoczeniem.

(akta kontroli: tom I str. 61; tom II str. 31-33; tom III str. 502-531, 581-586; tom V str. 142, 560, 598, 600, 619)

OCENA CZĄSTKOWA

Objęte badaniem posiedzenia Zarządu oraz Rady Nadzorczej odbyły się w wymaganym składzie, jak również zostały udokumentowane zgodnie z wymogami ustalonymi odpowiednio w Regulaminie Zarządu oraz Statucie i Regulaminie pracy Rady Nadzorczej. Zarząd podejmował uchwały w sprawach należących do jego kompetencji określonych w Statucie, jednak w sześciu przypadkach nie wystąpił do Rady Nadzorczej o pisemną zgodę na zaciągnięcie zobowiązania, które przekroczyło równowartość 100,0 tys. euro w złotych, pomimo że ze Statutu wynikał obowiązek jej uzyskania.

OBSZAR

2. Opracowanie i wdrożenie strategicznych planów wieloletnich

Opis stanu faktycznego

Jak podano w pkt 1.2 *Zarządzanie Spółką i nadzór*, Rada Nadzorcza nie określiła zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd strategicznych planów wieloletnich. W Regulaminie Organizacyjnym³⁸ Radia Katowice nie przypisano żadnej z komórek obowiązków związanych z opracowaniem i monitorowaniem strategicznych planów wieloletnich.

(akta kontroli: tom I str. 114-199)

Na podstawie § 13 ust. 6 pkt 2 i § 21 ust. 2 pkt 5 Statutu przyjętego w 2011 r.³⁹ oraz § 14 ust. 5 pkt 2 i § 21 ust. 2 pkt 5 Statutu przyjętego w 2016 r.⁴⁰, Zarząd zatwierdził⁴¹, a Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała⁴² odpowiednio: *Strategię Radia Katowice SA. do roku 2017*⁴³ oraz *Strategię Radia Katowice SA. na lata 2018–2021*⁴⁴ i *Strategię Radia Katowice SA. na lata 2022–2026*⁴⁵ (dokumenty te⁴⁶ nie były aktualizowane).

W ww. Strategiach przedstawiono wnioski z analizy otoczenia zewnętrznego i sytuacji wewnętrznej, kluczowe szanse, zagrożenia, atuty i słabości oraz działania do podjęcia w ramach poszczególnych wariantów strategicznych, w ramach przeprowadzonej analizy SWOT, a w Strategii na lata 2022–2026 zaprezentowano również wyniki innych analiz⁴⁷.

(akta kontroli str. tom I str. 57, 60, 99, 104, 495-583)

W Strategii do roku 2017 oraz Strategii na lata 2018–2021 wyróżniono cele Spółki:

- ustawowe, dotyczące nadawania programu regionalnego,

³⁸ Uchwały Zarządu: nr 70/2016 z dnia 28 października 2016 r. (obowiązująca od 28 października 2016 r.), nr 16/2018 z dnia 29 stycznia 2018 r. (obowiązująca od 1 lutego 2018 r.), nr 2/2020 z dnia 31 stycznia 2020 r. (obowiązująca od 1 lutego 2020 r.).

³⁹ Uchwała nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 19 maja 2011 r.

⁴⁰ Uchwała nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 13 października 2016 r.

⁴¹ Uchwały: nr 83/2013 z dnia 30 sierpnia 2013 r., nr 52/2017 z dnia 23 października 2017 r., nr 54/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r.

⁴² Uchwały: nr 22/VII/13 z dnia 26 września 2013 r., nr 16/IX/2017 z dnia 20 grudnia 2017 r., nr 29/IX/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r.

⁴³ Dalej: Strategia do roku 2017.

⁴⁴ Dalej: Strategia na lata 2018–2021.

⁴⁵ Dalej: Strategia na lata 2022–2026.

⁴⁶ Dalej: Strategie.

⁴⁷ TOWS, PEST oraz pięciu sił Portera.

- pozyskiwanie przychodów w celu zapewnienia bytu i rozwoju Radia Katowice (działalność komercyjna).

Nie określono jednak mierzalnych celów oraz systemu ich monitorowania, co opisano poniżej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom I str. 495-538)

W Strategii na lata 2022–2026 określono dziewięć celów, m.in. osiągnięcie: [...]⁴⁸

(akta kontroli: tom I str. 552)

W Strategiach określono także działania do wykonania w założonej perspektywie czasowej (bez przyporządkowania dla każdego działania źródeł i wysokości jego finansowania), tj.:

- w Strategii do roku 2017 r. – 72 działania⁴⁹, w tym dwa z terminem realizacji przypadającym na 2017 r. (wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów oraz modernizacja studia literackiego), które zostały wykonane, w tym jedno – częściowo,
- w Strategii na lata 2018–2021 – 79 działań⁵⁰, z których 73 zrealizowano, w tym sześć – częściowo, a innych sześciu nie zrealizowano, jak wyjaśnił Dyrektor ds. Ekonomicznych (pełniący również funkcje Głównego Księgowego i Prokurenta), w dwóch przypadkach z powodu braku środków finansowych, a w czterech – z powodu nieprzewidywalności finansowania działalności Spółki (wyjaśnienia w tym zakresie przedstawiono szerzej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego w pkt. 5.1.),
- w Strategii na lata 2022–2026 – 96 działań⁵¹. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, ostateczne podsumowanie działań zaplanowanych do wykonania w 2022 r. nastąpi po zakończeniu tego okresu.

(akta kontroli: tom I str. 508-512, 528-533, 563-570, 584-592; tom II str. 704, 707)

W dniu 12 maja 2020 r. Radio Katowice zawarło z Przewodniczącym KRRiT porozumienie w sprawie ustalenia *Karty powinności Radia Katowice S.A. na lata 2020–2024*⁵². W latach 2020–2021 Spółka spełniła wymogi określone w ww. dokumencie w zakresie minimalnego udziału procentowego poszczególnych

kategorii, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o rtv (informacja, publicystyka, kultura, edukacja, sport, rozrywka) w ogólnym czasie nadawania.

(akta kontroli: tom I str. 478-494; tom IV str. 274-276)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w Strategii do roku 2017 oraz Strategii na lata 2018–2021 nie określono mierzalnych celów z przyporządkowanymi wskaźnikami mierzącymi stopień realizacji tych celów oraz systemu ich monitorowania.

⁴⁸ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczących celów strategicznych, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

⁴⁹ 14 w zakresie techniki, siedem – organizacji, sześć – kadr, 24 – programu, 14 – promocji i marketingu, pięć – reklamy oraz dwa niezaliczone do ww. kategorii.

⁵⁰ 11 w zakresie techniki, dziewięć – nowych mediów, trzy – organizacji, siedem – kadr, 22 – programu, 19 – promocji i marketingu, pięć – reklamy oraz trzy niezaliczone do ww. kategorii.

⁵¹ 16 w zakresie techniki i administracji, 18 – nowych mediów, siedem – finansów, siedem – kadr, 19 – programu, 20 – promocji i marketingu, dziewięć – reklamy.

⁵² Uchwała Zarządu nr 23/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r., uchwała Rady Nadzorczej nr 12/IX/20 z dnia 9 kwietnia 2020 r.

Nie ustalono komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za prowadzenie monitoringu oraz sposobu informowania Zarządu o jego wynikach. W związku z powyższym, po zakończeniu okresów objętych ww. strategiami Radio Katowice nie dysponowało rzetelnymi informacjami, jakie cele udało się osiągnąć w pełni, a jakie w mniejszym stopniu, w związku z realizacją zaplanowanych działań.

(akta kontroli: tom I str. 114-199, 495-538)

Prezes Zarządu wyjaśnił: „*W warunkach niestabilnego i nieprzewidywalnego finansowania działalności misyjnej elastyczność i adaptacyjność projektowanych rozwiązań jawiła się jako konieczność, stąd brak jednoznacznych celów wyznaczonych w strategii. Wydawało się, że podpisanie przez Spółkę porozumienia w zakresie Karty powinności na lata 2020-2024 będzie pewną namiastką przewidywalności finansowania ze środków publicznych działalności Spółki. Stąd bardziej precyzyjne określenie celów w obecnie obowiązującej strategii*”.

W sprawie nieokreślenia sposobu informowania Zarządu o wynikach monitoringu strategicznego planu wieloletniego, Prezes Zarządu wyjaśnił: „*Zarząd Spółki podczas codziennych spotkań z jej dyrekcją jest na bieżąco informowany o działaniach podejmowanych przez poszczególne pionierzy i komórki organizacyjne stąd brak konieczności sporządzania odrębnych dokumentów w zakresie realizacji strategii*”.

(akta kontroli: tom II str. 699, 701-702)

W ocenie NIK, planowanie strategiczne jest procesem tworzenia długofalowej taktyki ukierunkowanej na realizację określonych celów organizacji. Zatem strategiczny plan wieloletni Radia Katowice, o którym mowa w Statucie, winien zawierać nie tylko działania do wykonania, ale również mierzalne cele, których osiągnięcie będzie uzależnione od realizacji tych działań.

OCENA CZĄSTKOWA

W Radiu Katowice przyjęto i wdrożono strategiczne plany wieloletnie. W planach tych ustalono działania do wykonania w przyjętej perspektywie czasowej, nie określono jednak mierzalnych celów jakie mają być osiągnięte w wyniku realizacji tych działań wraz z odpowiednimi wskaźnikami oraz systemu ich monitorowania. W związku z powyższym Radio Katowice nie dysponowało rzetelnymi informacjami, jakie cele udało się osiągnąć w pełni, a jakie w mniejszym stopniu, w sytuacji gdy nie wszystkie zaplanowane działania udało się zrealizować.

3. Realizacja zadań przez Spółkę

Opis stanu faktycznego

3.1. Radio Katowice przedłożyło KRRiT plany finansowo-programowe na 2018 r. i 2019 r. odpowiednio 14 kwietnia 2017 r. i 12 kwietnia 2018 r., tj. w terminie określonym w § 2 rozporządzenia KRRiT z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie terminów przedkładania oraz zakresu planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji misji publicznej opracowywanych przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji⁵³ (do 15 kwietnia roku poprzedniego). Termin na przekazanie planu finansowo-programowego na 2017 r. został nieznacznie przekroczony (o cztery dni), gdyż Rada Nadzorcza przyjęła ten dokument w ostatnim dniu terminu (15 kwietnia 2016 r., w piątek), a Zarząd otrzymał komplet dokumentów i przekazał je do KRRiT w następnym tygodniu. Od 2019 r. do KRRiT przekazywano projekty planów programowo-finansowych w terminie określonym w art. 21c ust. 1 ustawy o rtv (do 31 maja roku poprzedniego), tj. na 2020 r. – w dniu 31 maja 2019 r., a na 2021 r. – w dniu 29 maja 2020 r.

⁵³ Dz.U. Nr 99 poz. 580, ze zm. (rozporządzenie uchylono z dniem 1 stycznia 2019 r.). Dalej: rozporządzenie KRRiT z 2011 r. w sprawie planów finansowo-programowych.

Plany te zostały skorygowane z uwagi na konieczność ich dostosowania do ustalonych przez KRRiT dla poszczególnych jednostek publicznej radiofonii i telewizji:

- prognoz wpływów z opłat abonamentowych (korekt planów na lata 2017–2019 dokonano we wrześniu, a korekt planów na lata 2020–2021 – w październiku roku poprzedzającego rok objęty planem),
- wysokości rekompensaty z tytułu utraconych wpływów z opłat abonamentowych w związku z ustawowymi zwolnieniami z obowiązku uiszczenia tych opłat (korekt planów na 2017 r. i 2018 r. oraz 2019 r. dokonano odpowiednio w grudniu 2017 r. oraz w październiku 2019 r.),
- wartości nominalnej skarbowych papierów wartościowych z przeznaczeniem na realizację misji publicznej (korekt planów na 2020 r. i 2021 r. dokonano odpowiednio w kwietniu 2020 r. i w marcu 2021 r.).

Ponadto, plany na lata 2019–2020 zostały skorygowane w związku z brakiem porozumienia z KRRiT w sprawie ustalenia *Karty powinności mediów publicznych na lata 2020–2024* (korekty dokonane w listopadzie 2019 r.), a plan na 2020 r. skorygowano ponownie po zawarciu tego porozumienia (korekta dokonana w maju 2020 r.).

(akta kontroli: tom I str. 478-494; tom IV str. 27-248, 277-384)

Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia KRRiT z 2011 r. w sprawie planów finansowo-programowych oraz § 1 pkt 3 rozporządzenia KRRiT z dnia 4 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu planów programowo-finansowych i trybu ich uzgadniania⁵⁴, w planach tych na lata 2017–2021 określono m.in. planowaną w roku kalendarzowym liczbę godzin audycji poszczególnych kategorii wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy o rtv oraz procentowy udział tych audycji w rocznym czasie nadawania programu. Dane w tym zakresie wraz z danymi o wykonaniu planów przedstawiono w poniższym zestawieniu⁵⁵.

Wyszczególnienie			2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
			8760:00:00	8760:00:00	8760:00:00	8784:00:00	8760:00:00
Informacja	Czas nadawania w ciągu roku (gg:mm:ss)	Plan	1125:31:00	1300:50:00	1287:43:00	1180:49:00	1074:12:00
		Wykonanie	1502:39:00	1372:32:00	1315:45:00	1124:30:00	1040:41:00
		W-P	377:08:00	71:42:00	28:02:00	-56:19:00	-33:31:00
		W/P	133,5%	105,5%	102,2%	95,2%	96,9%
	Udział w rocznym czasie nadawania programu	Plan	12,8%	14,8%	14,7%	13,4%	12,3%
		Wykonanie	17,2%	15,7%	15,0%	12,8%	11,9%
Publicystyka	Czas nadawania w ciągu roku (gg:mm:ss)	Plan	1371:14:00	1936:17:00	1025:10:00	2705:50:00	1351:09:00
		Wykonanie	1204:09:00	1843:18:00	1008:14:00	2769:29:00	1301:26:00
		W-P	-167:05:00	-92:59:00	-16:56:00	63:39:00	-49:43:00
		W/P	87,8%	95,2%	98,3%	102,4%	96,3%
	Udział w rocznym czasie nadawania programu	Plan	15,7%	22,1%	11,7%	30,8%	15,4%
		Wykonanie	13,7%	21,0%	11,5%	31,5%	14,9%
Kultura	Plan	1111:00:00	869:16:00	977:05:00	977:37:00	840:41:00	

⁵⁴ Dz.U. poz. 2351 (rozporządzenie weszło w życie 1 stycznia 2019 r.). Dalej: rozporządzenie KRRiT z 2018 r. w sprawie planów programowo-finansowych.

⁵⁵ Dane dotyczące programu regionalnego bez rozszczeperń.

	Czas nadawania w ciągu roku (gg:mm:ss)	Wykonanie	1194:41:00	1266:20:00	1038:27:00	998:37:00	910:59:00
		W-P	83:41:00	397:04:00	61:22:00	21:00:00	70:18:00
		W/P	107,5%	145,7%	106,3%	102,1%	108,4%
	Udział w rocznym czasie nadawania programu	Plan	12,7%	9,9%	11,2%	11,1%	9,6%
		Wykonanie	13,6%	14,5%	11,9%	11,4%	10,4%
Edukacja	Czas nadawania w ciągu roku (gg:mm:ss)	Plan	1110:32:00	901:30:00	992:05:00	946:57:00	947:09:00
		Wykonanie	1196:52:00	866:56:00	1022:31:00	1010:42:00	1051:06:00
		W-P	86:20:00	-34:34:00	30:26:00	63:45:00	103:57:00
		W/P	107,8%	96,2%	103,1%	106,7%	111,0%
	Udział w rocznym czasie nadawania programu	Plan	12,7%	10,3%	11,3%	10,8%	10,8%
Wykonanie		13,7%	9,9%	11,7%	11,5%	12,0%	
Sport	Czas nadawania w ciągu roku (gg:mm:ss)	Plan	412:20:00	261:43:00	230:04:00	261:29:00	241:56:00
		Wykonanie	382:20:00	255:34:00	261:26:00	248:59:00	253:13:00
		W-P	-30:00:00	-6:09:00	31:22:00	-12:30:00	11:17:00
		W/P	92,7%	97,7%	113,6%	95,2%	104,7%
	Udział w rocznym czasie nadawania programu	Plan	4,7%	3,0%	2,6%	3,0%	2,8%
Wykonanie		4,4%	2,9%	3,0%	2,8%	2,9%	
Rozrywka	Czas nadawania w ciągu roku (gg:mm:ss)	Plan	3219:23:00	3210:24:00	3912:53:00	2411:18:00	4004:53:00
		Wykonanie	2946:41:00	2797:41:00	3728:01:00	2298:23:00	3819:58:00
		W-P	-272:42:00	-412:43:00	-184:52:00	-112:55:00	-184:55:00
		W/P	91,5%	87,1%	95,3%	95,3%	95,4%
	Udział w rocznym czasie nadawania programu	Plan	36,8%	36,6%	44,7%	27,5%	45,7%
		Wykonanie	33,6%	31,9%	42,6%	26,2%	43,6%

W 2018 r. nie zrealizowano zaplanowanego czasu nadawania audycji w największej liczbie kategorii (czterech). W trzech kategoriach poziom niewykonania planu nie przekroczył 5,0% (publicystyka, edukacja i sport), natomiast w przypadku kategorii rozrywka wynosił 12,9%. Jednocześnie, w kategorii kultura wystąpiło znaczne przekroczenie planu – o 45,7%. Prezes Zarządu wyjaśnił: „rozbieżność w planie i wykonaniu rozrywki spowodowana była zastąpieniem „Nocy z Radiem Katowice” w części innymi pozycjami kulturalnymi m.in. „Artystycznymi spotkaniami” oraz informacyjną „Przegląd wydarzeń w Aglomeracji”, częściowo „Radia Katowic na dobranoc” pozycjami kulturalnymi „Historia sztuki wg Irmy Koziny” i „U Polaków za Olzą” oraz zmniejszeniem czasu oprawy muzycznej”.

W 2017 r. nie zrealizowano zaplanowanego czasu nadawania audycji w trzech kategoriach: publicystyka – 12,2%, rozrywka – 8,5%, sport – 7,3%. Jednocześnie, w kategorii informacja wystąpiło znaczne przekroczenie planu – o 33,5%. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, było to związane z przekwalifikowaniem audycji z kategorii publicystyka („Za kierownicą”, „Infostrada”) i rozrywka („Jazzowe nastroje”) do kategorii odpowiednio informacja i kultura; zastąpieniem części audycji muzycznych („Radio Katowice na dobranoc”) pozycjami edukacyjnymi i kulturalnymi; zmniejszeniem uzupełnień muzycznych; niewykonaniem części planowanych transmisji i relacji sportowych (potrzeba tworzenia transmisji i relacji z lokalnych

rozgrywek ligowych i wydarzeń sportowych jest uzależniona od efektów sportowej rywalizacji).

Również w 2020 r. i w 2021 r. nie zrealizowano zaplanowanego czasu nadawania audycji w trzech kategoriach (informacja, rozrywka oraz odpowiednio: sport i publicystyka), przy czym poziom niewykonania planu nie przekroczył 5,0%, w sytuacji gdy największe przekroczenie planu w tych latach w innych kategoriach wyniosło 11,0% (edukacja w 2021 r.). Prezes Zarządu wyjaśnił, że w kategorii informacja krótszy czas niż zakładano miały audycje dostarczone przez organizacje pożytku publicznego oraz debaty (z uwagi na pandemię COVID-19). Jak dalej wyjaśnił odnośnie kategorii rozrywka, w 2020 r. skrócono czas pozycji muzycznych latem na rzecz wstawek z innych kategorii, jak również oprawę muzyczną przy zwiększeniu czasu słowa w audycjach i blokach programowych, a w 2021 r. „... nowa formuła (...) pozwoliła na tworzenie programu prowadzonego przez prezentera prawie przez całą dobę, czego efektem stało się uelastycznienie programu, zmniejszając równocześnie duże bloki muzyczne (...) tj. „Muzyczna noc z Radiem Katowice”, dodatkowo zredukowano również oprawę muzyczną”.

W 2019 r. nie zrealizowano zaplanowanego czasu nadawania audycji w dwóch kategoriach (publicystyka i rozrywka), przy czym poziom niewykonania planu nie przekroczył 5,0%, w sytuacji gdy największe przekroczenie planu w innych kategoriach wyniosło 13,6% (sport). Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, skrócono czas na rozmowy w pozycji „Gość poranka / relacja” (publicystyka) oraz oprawy muzyczne.

(akta kontroli: tom II str. 681-688; tom IV str. 27-276, 388-404)

W latach 2017–2021 Spółka spełniła wymóg określony w art. 15 ust. 2 ustawy o rtv, tj. przeznaczyła co najmniej 33,0% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim (z tego co najmniej 60,0% w godzinach 5 – 24), z wyjątkiem pięciu miesięcy, w których wskaźnik ten kształtował się w przedziale od 32,5% do 32,8%, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom IV str. 1-26)

Radio Katowice osiągnęło planowany lub wyższy roczny wymiar czasu nw. zadań programowych służących realizacji misji, ujętych w planach finansowo-programowych na lata 2017–2019:

- audycji słownych – na 2017 r. planowano 4714 godziny i 49 minut (54,0%), na 2018 r. – 5128 godzin i 17 minut (59,0%), a na 2019 r. – 4181 godziny i 17 minut (48,0%);
- audycji uwzględniających potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a ustawy o rtv) – na 2017 r. planowano 46 godzin i 20 minut (1,0%), a na 2018 r. i 2019 r. – po 46 godzin 45 minut (1,0%).

Ponadto, Radio Katowice osiągnęło wyższy niż planowany roczny wymiar czasu audycji preferowanych: służących kształtowaniu postaw tolerancji, przeciwdziałających dyskryminacji i wykluczeniu (2017 r.); prezentujących rozwój oraz polityczne, społeczne i gospodarcze przemiany Polski po 1989 r. (2017 r.); adresowanych do młodzieży (2017 r.); poświęconych edukacji obywatelskiej dotyczących wyborów (samorządowych w 2018 r., do Parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej i Parlamentu Europejskiego w 2019 r.); poświęconych edukacji obywatelskiej dotyczących wyjaśniania i prezentowania polityki państwa przez naczelne organy

państwowe lub ich przedstawiciele (2019 r.⁵⁶); poświęconych wydarzeniom rangi ogólnokrajowej i regionalnej (2019 r.); popularyzujących wiedzę o literaturze polskiej (2017 r.); udratyzowanych form radiowych – reportażu, dokumentu, słuchowiska (2019 r.); poświęconych edukacji historycznej (2018 r.). Nieosiągnięcie planowanego rocznego wymiaru czasu wystąpiło w następujących przypadkach audycji preferowanych:

- udratyzowane formy radiowe – reportaż, dokument, słuchowisko – na 2017 r. planowano 235 godzin i 25 minut, osiągnięto 231 godzin i siedem minut (różnica czterech godzin i 18 minut); jak wyjaśnił Prezes Zarządu wynikało to z nieco mniejszej od zakładanej liczby emisji audycji „Ścieżki miłości” i „Historia zapisana dźwiękiem”;
- audycje poświęcone wydarzeniom rangi ogólnokrajowej i regionalnej – na 2018 r. planowano 21 godzin i 45 minut, osiągnięto 16 godzin (różnica pięciu godzin i 45 minut); Prezes Zarządu wyjaśnił, że było to związane z krótszym czasem „Transmisji mszy z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości” oraz z tym, że z przyczyn niezależnych od Radia Katowice nie doszło do „Transmisji mszy w 40. rocznicę wyboru papieża Jana Pawła II”;
- audycje popularyzujące wiedzę o literaturze polskiej – na 2018 r. planowano 221 godzin i 40 minut, osiągnięto 221 godzin i 19 minut (różnica 21 minut), a na 2019 r. planowano 149 godzin i osiem minut, osiągnięto 141 godzin i 49 minut (różnica siedmiu godzin i 19 minut); jak wyjaśnił Prezes Zarządu, było to spowodowane obowiązkiem emisji nieodpłatnych audycji wyborczych (w 2018 r. ograniczono w związku z tym emisję audycji „Poczet Pisarzy Polskich”, a w 2019 r. – audycji „Poczet Pisarzy Polskich” i „Przeboje literatury polskiej”), a ponadto, w 2019 r. wyemitowano nieco krótsze odcinki powieści;
- audycje edukacyjne i publicystyczne kształtujące postawy patriotyczne, tolerancji, otwartości, służące porozumieniu różnych grup społecznych, przeciwdziałające stereotypom i postawom dyskryminacyjnym – na 2019 r. planowano 95 godzin i 40 minut, osiągnięto 91 godzin i 54 minuty (różnica trzech godzin i 46 minut); jak wyjaśnił Prezes Zarządu, było to również spowodowane obowiązkiem emisji nieodpłatnych audycji wyborczych (ograniczono w związku z tym emisję „Magazynu Rodzinnego” oraz „Gdzieś obok nas”).

(akta kontroli: tom II str. 681-688; tom IV str. 27-193, 249-269, 388-404)

Nieosiągnięcie planowanego rocznego wymiaru czasu w powyższych przypadkach audycji preferowanych nie spowodowało obniżenia otrzymanych środków z tytułu abonamentu.

(akta kontroli: tom IV str. 282-349)

Radio Katowice osiągnęło w latach 2020–2021 planowany lub wyższy roczny wymiar czasu zadań programowych służących realizacji misji, ujętych w planach programowo-finansowych zgodnie z § 1 pkt 2, 4 i 9 rozporządzenia KRRiT z 2018 r. w sprawie planów programowo-finansowych, m.in.:

- utworów słowno-muzycznych w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy o rtv) – na 2020 r. i 2021 r. planowano 40,0%, w tym 70,0% nadawane w godzinach 5.00–24.00 – 70,0%;
- audycji słownych – na 2020 r. planowano 4273 godziny, 44 minuty i 30 sekund (48,7%), a na 2021 r. – 4003 godziny i 37 minut (45,7%);

⁵⁶ Na 2018 r. zaplanowano „0”

- audycji uwzględniających potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a ustawy o rtv) – na 2020 r. planowano 47 godzin i 40 minut (0,5%), a na 2021 r. – 44 godziny i 55 minut (0,5%).

Wyjątek stanowiły następujące zadania:

- propagowanie i upowszechnianie sportu (art. 21 ust. 2 pkt 7b ustawy o rtv) – na 2020 r. planowano 261 godzin i 29 minut, osiągnięto 248 godzin i 59 minut (różnica 12 godzin i 30 minut); Prezes Zarządu wyjaśnił, że pandemia COVID-19 uniemożliwiła pełną realizację przyjętych założeń („Aktywne Radio Katowice”, „Z mikrofonem po boiskach – kurier sportowy”, „Z mikrofonem po boiskach”, „Transmisje i relacje sportowe”);
- upowszechnianie edukacji medialnej (art. 21 ust. 1a pkt 11 ustawy o rtv) – na 2020 r. planowano 350 godzin i 48 minut, osiągnięto 335 godzin i 17 minut (różnica 15 godzin i 31 minut), a na 2021 r. planowano 222 godzin i 22 minuty, osiągnięto 82 godziny i 25 minut (różnica 139 godzin i 57 minut); jak wyjaśnił Prezes Zarządu, w 2020 r. wystąpiły drobne zmiany w emisji programu, związane głównie z pandemią COVID-19 (np. skrócenie pozycji „Czy to prawda, że”, z uwagi na emisję niedzielnych mszy świętych), a w 2021 r., po otrzymaniu wskazówek KRRiT odnośnie do kwalifikacji audycji w ramach edukacji medialnej, nie uwzględniono w tym obszarze części audycji planowanych;
- kształtowanie postaw prozdrowotnych (art. 21 ust. 2 pkt 7a ustawy o rtv) – na 2021 r. planowano 95 godzin i 46 minut, osiągnięto 57 godzin i 27 minut (różnica 38 godzin i 19 minut); Prezes Zarządu wyjaśnił: *„W pozycji kształtowania postaw prozdrowotnych na etapie planu ujęto cały blok medyczny, a w wykonaniu po ustaleniach zostało wskazane jedynie słowo wynikające z tego bloku, pozostałe różnice wynikają z tematyki zrealizowanej w ramach bloku psychologicznego i magazynu edukacyjno-psychologicznego”;*
- popieranie twórczości artystycznej, literackiej, naukowej oraz działalności oświatowej i działalności w zakresie sportu (art. 21 ust. 1a pkt 7 ustawy o rtv) – na 2021 r. planowano 643 godzin i 12 minut, osiągnięto 605 godzin i 24 minuty (różnica 37 godzin i 48 minut); Prezes Zarządu wyjaśnił: *„Różnice (...) wynikają głównie ze zmniejszonej aktywności w zakresie realizowanych wydarzeń kulturalnych w początkowych miesiącach pandemicznego 2021 roku. Dotyczyło to koncertów realizowanych w radiowym studiu, które miały mieć swoje miejsce na radiowej antenie, istotnych wydarzeń realizowanych zazwyczaj cyklicznie w regionie, co przeniosło się zarówno na bezpośrednie relacje jak i stałe audycje tj. „Więcej Kultury Proszę”, które musiały zostać dostosowane do istniejącej sytuacji”;*
- stwarzanie organizacjom pożytku publicznego możliwości nieodpłatnego informowania o prowadzonej przez nie działalności nieodpłatnej (art. 23a ust. 1 ustawy o rtv) – na 2021 r. oraz 2020 r. planowano po 90 godzin, osiągnięto odpowiednio 57 godzin i osiem minut (różnica 32 godzin i 52 minut) oraz 54 godziny i 21 minut (różnica 35 godzin i 39 minut); jak wyjaśnił Prezes Zarządu, *„...realizacja odbywa się na podstawie faktycznie zleconych kampanii społecznych, z którymi zwracają się do Spółki organizacje pożytku publicznego”.*

(akta kontroli: tom II str. 681-688; tom IV str. 194-248, 270-273)

Udział Radia Katowice w czasie słuchania w województwie śląskim w grupie 15+ (fale roczne) wynosił: 4,45% w 2017 r. (piąte miejsce), 5,27% w 2018 r. (czwarte miejsce), 3,45% w 2019 r. (dziewiąte miejsce), 4,28% w 2020 r. (siódme miejsce) i 4,15%

w 2021 r. (szóste miejsce). Zasięg dzienny w województwie śląskim w grupie 15+ (fale roczne) wynosił: 5,57% w 2017 r. i 6,21% w 2018 r. (piąte miejsce), 4,55% w 2019 r. (dziewiąte miejsce), 4,93% w 2020 r. i 5,06% w 2021 r. (szóste miejsce).

(akta kontroli: tom IV str. 385-386)

Koszty (netto) nabywania wyników pomiarów słuchalności od [...]⁵⁷ wyniosły [...]⁵⁸.

(akta kontroli: tom IV str. 387)

3.2. Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że podstawą emisji danej audycji na antenie Radia Katowice był zatwierdzony przez KRRiT plan programowo-finansowy oraz program ramowy zawierający audycje z planu, ustalany przez kierownika komórki właściwej ds. programowych w porozumieniu z Prezesem Zarządu. Wycena poszczególnych prac twórczych składających się na audycję / blok programowy uzależniona była od nakładu pracy włożonego w przygotowanie materiału oraz jego jakości, jak również wielkości funduszu honoraryjnego. Była dokonywana we wnioskach honoraryjnych przez kierownika komórki właściwej ds. programowych, a następnie zatwierdzana przez Prezesa Zarządu albo inną osobę uprawnioną do reprezentacji Spółki. Do stycznia 2018 r. wnioski honoraryjne funkcjonowały w formie papierowej, a od lutego 2018 r. – w systemie informatycznym RAMOROK. Zaakceptowane wnioski honoraryjne były importowane do systemu finansowo-księgowego (moduł kadry i płace), gdzie powstawała lista płac za prace twórcze oddzielnie dla pracowników honoraryjnych i dla współpracowników (osób realizujących zadania programowe na rzecz Radia Katowice na podstawie umów cywilnoprawnych).

Zasady wynagradzania pracowników w formie czasowo-honoraryjnej określono w *Regulaminie wynagradzania pracowników Radia Katowice S.A.*⁵⁹

W latach 2017–2021 koszty z tytułu zakupu audycji od podmiotów zewnętrznych (w tym współpracowników) wyniosły 2 923,5 tys. zł, z tego 547,3 tys. zł w 2017 r., 562,4 tys. zł w 2018 r., 530,3 tys. zł w 2019 r., 612,5 tys. zł w 2020 r. i 671,0 tys. zł w 2021 r.

W wyniku badania sześciu audycji ujętych w planach finansowo-programowych / programowo-finansowych⁶⁰ ustalono, że zostały one wyprodukowane i rozliczone zgodnie z zawartymi umowami i Regulaminem wynagradzania. W czterech przypadkach w produkcji audycji uczestniczyli wyłącznie pracownicy Radia Katowice,

a w dwóch przypadkach – również podmioty zewnętrzne (współpracownicy). Łączny koszt produkcji audycji wyniósł 206,9 tys. zł. Zaplanowane audycje zostały wyemitowane.

(akta kontroli: tom III str. 178-210, 532-565, 572-580; tom IV str. 92-93, 157, 211, 233, 236, 401, 405, 406, 407, 411, 414-415)

W sprawie sposobu kształtowania tzw. playlisty Prezes Zarządu wyjaśnił: „*Radio Katowice, kształtując program samodzielnie, nadaje muzykę w formacie muzycznym Adult Contemporary (AC), czyli gra największe przeboje, skierowane do dorosłego*

⁵⁷ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczącej kontrahenta, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

⁵⁸ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczących warunków umów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

⁵⁹ Uchwała Zarządu nr 92/2013 z dnia 30 września 2013 r. Dalej: Regulamin wynagradzania.

⁶⁰ „Jazzowe nastroje” w 2017 r. (audycja rozrywkowa), „Kawa na ławę” w 2018 r. (audycja informacyjno-publicystyczna), „U Polaków za Olzą” w 2019 r. (audycja kulturalno-publicystyczna), „Kalendarium śląskie” w 2020 r. (audycja edukacyjna), „Wiadomości sportowe” w 2021 r. (audycja sportowa), „Ścieżki miłości” w 2021 r. (audycja kulturalna).

słuchacza. Są to utwory znane od lat 60. XX wieku, aż po najnowsze przeboje. Do programowania muzyki wykorzystujemy program typu scheduler. Obecnie jesteśmy w trakcie wdrażania GSelectora, który jest swoistym standardem w branży radiowej. Oprogramowanie tego typu pomaga różnicować utwory, które pojawiają się na antenie pod względem: czasu powstania, stylu muzycznego, tempa, energii, nastroju, głosu męskiego lub żeńskiego, języka wykonania etc. Zapobiega też powtórzeniom emisji o tej samej porze dnia, albo niepożądanym połączeniom piosenek. Piosenki podzielone są na odpowiednie kategorie, które pomagają w budowaniu oblicza muzycznego stacji. Starsze, ale wciąż znane, lubiane i popularne piosenki pojawiają się rzadziej. Nowsze utwory (ale nie nowości), tzw. recurrenty proponowane są częściej (co 2-3 dni). Jest też lista kilkunastu nowych utworów (nie starszych niż kilka miesięcy), które rotowane są z największą częstotliwością (1, 2 i 3 razy dziennie). Na chwilę obecną za kształtowanie playlisty odpowiedzialny jest przede wszystkim Koordynator Muzyczny, który - zazwyczaj raz w tygodniu – aktualizuje listę najczęściej odtwarzanych, nowych piosenek. Zwykle trafia do niej od 1 do 3 nowych piosenek. Wybierając nowe utwory, kierujemy się głównie: profilem stacji, doświadczeniem w odczytywaniu gustów naszych słuchaczy, wynikami danej piosenki w serwisach streamingowych, popularnością w otoczeniu rynkowym”.

(akta kontroli: tom II str. 734, 737)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w styczniu, wrześniu i październiku 2017 r. oraz styczniu i lutym 2018 r. (w pięciu z 60, tj. w 8,3%, objętych badaniem miesięcy) Spółka przeznaczyła od 32,5% do 32,8% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim, a zatem nie osiągnęła dolnego limitu określonego w art. 15 ust. 2 ustawy o rtv (33%). W kwartalnych sprawozdaniach przekazywanych do KRRiT w plikach Excel przedstawiano wskaźniki zaokrąglone do pełnych procentów (w powyższych przypadkach, w wyniku zaokrąglenia w górę, było to wymagane 33%).

Odnosnie do pytania o przyczyny niespełnienia w ww. miesiącach wymogu określonego w art. 15 ust. 2 ustawy o rtv, Prezes Zarządu wyjaśnił: „Spółka sporządzając sprawozdanie dotyczące miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim korzysta z formularzy przekazanych przez KRRiT, które wymagają jedynie podstawienia wartości wykonanych w danym okresie i sporządzony przez KRRiT algorytm wylicza wymagane wskaźniki. We wszystkich miesiącach badanego okresu sporządzone sprawozdania pokazywały prawidłowe wykonanie czasu nadawania utworów słowno-muzycznych, wykonywanych w języku polskim”.

NIK zauważa, że pomimo iż formularze przekazane przez KRRiT pokazywały osiągnięcie wymaganego poziomu 33% w każdym miesiącu (gdyż formularz zaokrąglął wartości do pełnego procenta), to jednak nie został on osiągnięty w ww. pięciu przypadkach. Wskaźnik ten winien być przez Spółkę monitorowany na bieżąco w celu zapewnienia osiągnięcia jego wymaganej wartości na koniec danego miesiąca. Tymczasem z wyjaśnień Prezesa Zarządu wynika, że wskaźnik za poszczególne miesiące obliczano dopiero na etapie sporządzania sprawozdania za dany kwartał, tj. po zakończeniu miesiący wchodzących w jego skład.

(akta kontroli: tom II str. 683, 687; tom IV str. 1, 3-5, 22-23)

OCENA CZĄSTKOWA

Plany finansowo-programowe na lata 2017–2019 oraz programowo-finansowe na lata 2020–2021 sporządzono rzetelnie oraz terminowo przekazano do KRRiT, z wyjątkiem planu na 2017 r., który przekazano z nieznacznym, czterodniowym opóźnieniem. Plany te zostały zrealizowane, przy czym wystąpiły przypadki odstępstw od

planowanego czasu nadawania, na co miały wpływ głównie czynniki zewnętrzne (występujące wydarzenia, pandemia COVID-19). W latach 2017–2021 Spółka spełniła wymóg określony w art. 15 ust. 2 ustawy o rtv, tj. przeznaczyła co najmniej 33,0% miesięcznego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim (z tego co najmniej 60,0% w godzinach 5 – 24), z wyjątkiem pięciu miesięcy (stycznia, września i października 2017 r. oraz stycznia i lutego 2018 r.), w których wskaźnik ten kształtował się w przedziale od 32,5% do 32,8%. Objęte badaniem audycje zostały wyprodukowane i rozliczone zgodnie z zawartymi umowami oraz wyemitowane.

4. Gospodarowanie majątkiem Spółki

Opis stanu faktycznego

4.1. W okresie objętym kontrolą wartość aktywów trwałych, w tym wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych przedstawiała się odpowiednio:

- w 2017 r. – 7 080,6 tys. zł, w tym 132,8 tys. zł oraz 6 426,1 tys. zł;
- w 2018 r. – 7 121,7 tys. zł, w tym 91,2 tys. zł oraz 6 512,1 tys. zł;
- w 2019 r. – 6 869,0 tys. zł, w tym 49,9 tys. zł oraz 6 311,1 tys. zł;
- w 2020 r. – 6 771,3 tys. zł, w tym 65,3 tys. zł oraz 6 206,0 tys. zł;
- w 2021 r. – 8 535,1 tys. zł, w tym 14,5 tys. zł oraz 8 487,6 tys. zł.

Spółce przysługiwały następujące prawa do nieruchomości:

- w całym okresie objętym kontrolą – własność trzech przylegających do siebie budynków o łącznej powierzchni 4222,6 m², wraz z prawem użytkowania wieczystego działek o łącznej powierzchni 1775 m²;
- w całym okresie objętym kontrolą – własność garażu o powierzchni 17,6 m², wraz z prawem użytkowania wieczystego działki o powierzchni 28 m²;
- do 12 listopada 2018 r. – własność budynku o powierzchni 497,8 m², wraz z prawem użytkowania wieczystego działki o powierzchni 2746 m².

(akta kontroli: tom I str. 209, 231, 251, 272, 296; tom II str. 209-210)

4.2. W latach 2017–2021 Spółka dokonała 50 zakupów oprogramowania wraz ze sprzętem komputerowym na łączną kwotę 298,4 tys. zł netto. Ponadto, dokonała 97 zakupów oprogramowania (w tym jego aktualizacji, odnowienia licencji) na łączną kwotę 276,6 tys. zł netto. Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora ds. Techniki i Administracji „Poza inwentaryzacją, na podstawie ustawy o rachunkowości, nie prowadzi się odrębnej ewidencji posiadanych licencji i subskrypcji na programy komputerowe. Podkreślić należy, że obecne oprogramowanie, które nie jest oprogramowaniem freeware, zawiera w większości ograniczenia czasowe w użytkowaniu. Zatem prowadzenie odrębnej ewidencji jest bezcelowe, gdyż po wygaśnięciu licencji konieczne jest jej odnowienie i uiszczenie stosownej opłaty, ponieważ dany program nie będzie działać. Tym samym użytkownik danego oprogramowania musi się zgłosić do Działu Techniki i jednocześnie zgłosić zapotrzebowanie, które (...) podlega weryfikacji co do zasadności zgłoszonej potrzeby”.

(akta kontroli: tom I str. 593-596, 647-656; tom II str. 727, 730)

W wyniku badania zakupów oprogramowania w kwocie 46,7 tys. zł netto (16,9% wartości netto zakupów oprogramowania dokonanych bez jednoczesnego zakupu

sprzętu) ustalono, że zakupy te były zasadne i były związane z realizacją Strategii na lata 2018–2021, a oprogramowanie wykorzystywano w działalności Radia Katowice, tj.:

- zakupy w kwocie 34,8 tys. zł netto dotyczyły umowy zawartej 16 sierpnia 2019 r. na dostawę i wdrożenie systemu archiwizacji i obiegu dokumentów, a ich przedmiotem były: klucz licencyjny i rozszerzenie licencji (15 użytkowników obsługujących proces), instalacja systemu na dostarczonym serwerze, oprogramowanie i instalacja procesu „Patronaty” wraz z subprocesem „Umowy” oraz wdrożenie systemu. Wdrożenie zakończono w terminie określonym w aneksie do ww. umowy, a zobowiązania wynikające z faktur wystawionych przez wykonawcę uregulowano terminowo i w prawidłowej wysokości, przy czym jedną z faktur zapłacono przed odbiorem prac, co opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Z systemu korzystało 15 osób, tj. Prezes Zarządu, dwóch pracowników Biura Zarządu, pracownik Zamówień Publicznych (zastępujący w razie potrzeby pracownika Biura Zarządu), Dyrektor Kreatywny, trzech pracowników Promocji i Marketingu, pracownik Studia Koncertowego, dwóch pracowników Sekretariatu Programowego, Główny Księgowy, pracownik Księgowości i Płac, prawnik oraz informatyk. W latach 2020–2021 w ww. systemie zarejestrowano 570 (odpowiednio 304 i 266) spraw związanych z wpływającymi wnioskami o objęcie patronatem medialnym, co skutkowało zawarciem 44 umów;
- zakupy w kwocie 4,2 tys. zł netto dotyczyły rocznych licencji na oprogramowania służące do obróbki dźwięku, w jednym przypadku na stanowisku w Studiu Literackim (licencja zakończyła się w marcu 2022 r. i nie została odnowiona), w drugim – na stanowisku w Studiu Koncertowym (Muzycznym), Prezes Zarządu wyjaśnił: *„...oprogramowanie Pro-tools i Avid pro-tools jest oprogramowaniem stanowiskowym. Do jego używania konieczny jest dedykowany interfejs. Takowe znajdują się zarówno w Studiu Muzycznym jak i Studiu Literackim gdzie realizowane są m.in. nagrania, do których wykorzystywane jest rzeczne oprogramowanie. Oprogramowanie Pro-Tools jest używane głównie w Studiu Muzycznym, natomiast mogą zdarzyć się fragmenty sesji nagraniowych wymagające tzw. dogrania w Studiu Literackim, które posiada inne parametry akustyczne niż Studio Muzyczne. Dodatkowo nadmienić należy, że w Studiu Literackim funkcjonowała stara wersja programu Pro-Tools. Tak więc starsze nagrania wymagały przekonwertowania do nowych formatów, do czego była m.in. potrzebna nowa wersja oprogramowania. Zatem, zaistniała potrzeba zakupu dwóch licencji, a po upływie okresu ich ważności i wykonaniu niezbędnych czynności, do chwili obecnej niezbędna jest jedna licencja. Zatem kierując się zasadą gospodarności i celowości dokonano do chwili obecnej odnowienia jednej licencji”*;
- zakup w kwocie 7,7 tys. zł netto dotyczył licencji na oprogramowanie służące do: montażu dźwięku i video (dwa stanowiska wykorzystywane w Zespole ds. Nowych Mediów), obróbki video (jedno stanowisko wykorzystywane w Zespole ds. Nowych Mediów), montażu dźwięku (40 stanowisk wykorzystywanych m.in. w Zespole Dziennikarskim oraz Zespole Dziennikarskim ds. Programów Lokalnych).

(akta kontroli: tom I str. 518-538, 593-646, 657-674; tom II str. 735, 738)

4.3. W latach 2017–2022 (do maja⁶¹) poniesiono nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie 6 760,4 tys. zł (ze środków własnych, w tym 2 495,1 tys. zł w ramach leasingu),

⁶¹ W 2022 r. zakończono realizację dwóch zadań inwestycyjnych zaplanowanych na 2021 r.

z tego: 1 697,0 tys. zł dotyczyło budynków, 4 957,9 tys. zł – innych środków trwałych i 105,4 tys. zł – wartości niematerialnych i prawnych.

Na 2017 r. zaplanowano pięć zadań inwestycyjnych, z których cztery wykonano w 2017 r. i jedno w 2018 r. Na 2018 r. zaplanowano 12 zadań inwestycyjnych, z których sześć zrealizowano w 2018 r., a dwa – w latach następnych (2019 r. i 2021 r.), jedno zrealizowano częściowo w 2019 r., jedno przełożono na 2019 r., z dwóch zrezygnowano. Na 2019 r. zaplanowano 11 zadań inwestycyjnych, z których sześć wykonano w 2019 r., a dwa – w latach 2021–2022, jedno rozliczono w bieżących kosztach działalności, jedno przełożono na 2020 r., z jednego zrezygnowano. Na 2020 r. zaplanowano 16 zadań inwestycyjnych, z których sześć zrealizowano w 2020 r., a cztery – w latach następnych (2021–2022), dwa rozliczono w bieżących kosztach działalności, jedno przełożono na 2023 r., z trzech zrezygnowano. Na 2021 r. zaplanowano sześć zadań, z których cztery wykonano w 2021 r., a dwa – w latach 2021–2022. Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że nie zrealizowano wszystkich zaplanowanych zadań z przyczyn ekonomicznych, w związku z nieprzewidywalnością finansowania działalności Spółki (wyjaśnienia w tej kwestii przedstawiono szerzej w pkt 5.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

(akta kontroli: tom III str. 217-220)

Badaniem objęto dwa zadania inwestycyjne, na które poniesiono nakłady w łącznej kwocie 4 215,7 tys. zł⁶² (62,4% nakładów inwestycyjnych przedstawionych na wstępie):

- zrealizowana w latach 2020–2022 modernizacja studia emisyjnego – 2 394,8 tys. zł⁶³, z tego: 1 179,2 tys. zł dotyczyło budynku, a 1 215,5 tys. zł – innych środków trwałych;
- zrealizowana w latach 2020–2021 r. modernizacja reżyserki Studia Koncertowego (Muzycznego) – 1 820,9 tys. zł⁶⁴, z tego: 355,5 tys. zł dotyczyło budynku, 1 460,7 tys. zł – innych środków trwałych, a 4,7 tys. zł – wartości niematerialnych i prawnych.

W wyniku badania ww. zadań inwestycyjnych ustalono, że:

- odnośnie do zamówień udzielonych na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych zastosowano właściwy tryb i prawidłowo je udokumentowano;
- zamówienia w ramach zadań inwestycyjnych zrealizowano zgodnie z umowami (przy czym terminy realizacji zamówień określone w tych umowach ulegały zmianie z powodu okoliczności, których zamawiający nie mógł przewidzieć, głównie dotyczących występowania pandemii COVID-19), z wyjątkiem sześciodniowego opóźnienia, które nastąpiło z przyczyn niezależnych od wykonawcy, w przekazaniu protokołu z pomiarów akustycznych wykonanych po zakończeniu robót budowlanych w ramach zadania modernizacji reżyserki Studia Koncertowego oraz czterech przypadków opóźnień w dostawach sprzętu w ramach zadania modernizacji studia emisyjnego i nienaliczenia z tego tytułu kar umownych, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- płatności dokonywano w terminach określonych w umowach, z wyjątkiem siedmiu faktur wystawionych przez trzech kontrahentów, w których podano dłuższe

⁶² Kwota nabycia, tj. kwota zakupu netto (łącznie 3 858,3 tys. zł) powiększona o kwotę nieodliczonego podatku VAT.

⁶³ Kwota zakupu netto wyniosła 2 091,9 tys. zł.

⁶⁴ Kwota zakupu netto wyniosła 1 766,5 tys. zł.

terminy niż wynikające z umów i faktury te zapłacono w tych przedłużonych terminach;

- prawidłowo i bez zbędnej zwłoki wprowadzono środki trwałe do właściwej ewidencji oraz przekazano do użytkowania;
- w ramach zadania modernizacji reżyserki Studia Koncertowego stwierdzono niedopełnienie obowiązku zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, bez zbędnej zwłoki, ogłoszenia o zmianie umowy na roboty budowlane, a w ramach zadania modernizacji studia emisyjnego – dokonanie istotnych zmian w umowie na roboty budowlane bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom III str. 224-404)

W ramach projektu Biblioteka Cyfrowa Mediów Publicznych⁶⁵ Radio Katowice otrzymało środki z KRRiT w kwocie 215,0 tys. zł, z tego 30,0 tys. zł w 2014 r., 10,0 tys. zł w 2015 r. i 175,0 tys. zł w 2016 r. Na realizację projektu wydatkowane środki w kwocie 225,2 tys. zł, z tego 30,0 tys. zł w 2014 r., 10,4 tys. zł w 2015 r. i 184,8 tys. zł w 2016 r. (różnicę pokryto ze środków własnych). Wydatki w kwocie 182,8 tys. zł (81,2%) poniesiono na zakup środków trwałych (serwera, macierzy dyskowej, komputerów), a wydatki w kwocie 35,4 tys. zł (15,7%) – na digitalizację nagrań.

(akta kontroli: tom III str. 211)

Pismem z dnia 12 października 2016 r. Przewodniczący KRRiT zwrócił się do Prezesa Zarządu o wyrażenie opinii czy w ocenie Spółki zasadne jest kontynuowanie działań zmierzających do zakończenia budowy BCMP. W piśmie z dnia 20 października 2016 r. Prezes Zarządu wyraził opinię o bezzasadności dalszej realizacji projektu BCMP, z uwagi na: niezapewnienie wystarczających środków na działalność misyjną, nieuregulowanie kwestii praw autorskich (niemożliwe jest korzystanie z utworów archiwalnych powstałych przed powstaniem Internetu) i niejednolite standardy techniczne podmiotów uczestniczących w projekcie. Z kolei w piśmie z dnia 27 marca 2019 r. Przewodniczący KRRiT m.in. zwrócił uwagę na problem komunikacji między interesariuszami przedsięwzięcia i poinformował o podjęciu w związku z tym decyzji o wprowadzeniu *Biuletynu Informacyjnego BCMP Online*. Poinformował również o przesunięciu planowanego terminu zakończenia prac wdrażających BCMP z 31 grudnia 2019 r. na 31 grudnia 2020 r. W odpowiedzi, Dyrektor ds. Ekonomicznych wskazał na problem braku wypracowania szablonu (formatu) metadanych oraz skonkretyzowania technicznych i funkcjonalnych parametrów systemu.

(akta kontroli: tom III str. 212-216)

Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił, że w okresie, kiedy w skład Komitetu Sterującego projektu z ramienia rozgłośni regionalnych wchodził członek Zarządu Radia Kraków, Spółka była na bieżąco informowana o postępach prac w zakresie projektu jak również uczestniczyła w nich poprzez wypełnianie i wysyłanie ankiet w zakresie możliwości technicznych oraz stopnia zaawansowania digitalizacji zbiorów. Wyjaśnił również: „W 2019 roku zostaje (...) zaprezentowany dokument pt. *Biblioteka Cyfrowa Mediów Publicznych Online*. Następnie zostaje wyłoniony przedstawiciel Rozgłośni Regionalnych w zakresie technicznym (...) którym zostaje (...) dyrektor ds. technicznych Radia Opole. Końcem 2021 roku odbyło się spotkanie komitetu roboczego projektu BCMP w siedzibie KRRiT w Warszawie. W spotkaniu uczestniczył wybrany delegat i jednocześnie przedstawiciel obszaru technicznego

⁶⁵ Dalej: BCMP.

wszystkich Rozgłośni Regionalnych (...). W międzyczasie Spółka wysyłała ankiety w zakresie użytkowanych technologii m.in. celem zebrania informacji potrzebnych do opracowania dokumentacji przetargowej przez TVP. Z uzyskanych informacji wynika, że w połowie 2022 roku miały być prowadzone prace w zakresie wyłonienia podmiotu, po przeprowadzeniu postępowania przetargowego, który miał dostarczyć dla TVP platformę pod dystrybucję treści BCMP. Do dziś nie mamy informacji, czy przetarg został ogłoszony i rozstrzygnięty”.

(akta kontroli: tom III str. 600-601)

4.4. W latach 2017–2021 kontrole okresowe stanu technicznego budynków będących własnością Radia Katowice były przeprowadzane z częstotliwością określoną w art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁶⁶ (co najmniej raz w roku)⁶⁷.

W latach 2017–2019 kontrole te przeprowadziła komisja, w skład której wchodziła m.in. osoba posiadająca uprawnienia budowlane⁶⁸, jak również specjaliści ds. bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. Komisja oceniła jako dobry stan pomieszczeń, korytarzy i klatek schodowych oraz stan fundamentów i ścian budynków, elewacji, stropów, stolarki okiennej i drzwiowej, instalacji⁶⁹ i oświetlenia awaryjnego oraz dachów, z wyjątkiem dachu jednego z budynków, dla którego zalecono (w latach 2017–2018) wykonać nowe pokrycie z papy termozgrzewalnej. Zalecenie to wykonano w grudniu 2018 r.

W wyniku kontroli zwrócono również uwagę na potrzebę dokonania we wskazanych miejscach następujących prac (nie określając terminu ich realizacji, ani stopnia pilności): oznakowanie taśmą ostrzegawczą / antypoślizgową (schodów, stopnia, progu), zamontowanie odbojników drzwi, uzupełnienie i wymiana płytek, malowanie (ścian, sufitu), zabezpieczenie elementów instalacji elektrycznej (kontaktu, puszk). Ponadto, w zakresie wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, stwierdzono: stanowisko pracy przy monitorze ekranowym wyposażone w biurko w kolorze czarnym⁷⁰, brak instrukcji udzielania pierwszej pomocy (rozdzielnia niskich napięć) oraz konieczność podjęcia działań uniemożliwiających wyjście na dach osobom postronnym. W ramach kontroli okresowej przeprowadzonej w 2020 r. stwierdzono realizację zaleceń z poprzedniej kontroli.

W latach 2020–2021 kontrole okresowe stanu technicznego budynków będących własnością Radia Katowice (z wyjątkiem garażu) przeprowadziła osoba posiadająca uprawnienia budowlane⁷¹. W wyniku tych kontroli stwierdzono, że budynki są zadbane i nie zagrażają życiu oraz bezpieczeństwu przebywających w nich ludzi, elementy konstrukcyjne pozostają w stanie zadawalającym, a prace remontowe, naprawcze i konserwacyjne są wykonywane na bieżąco.

W 2020 r. zwrócono jednak uwagę na konieczność naprawy / wymiany / usunięcia: pęknięć w okolicy nadproża drzwi (w zakresie konstrukcji budynków); uszkodzenia okładzin z płytek, pęknięcia w okolicy połączenia biegu schodów ze ścianą (w zakresie posadzek i schodów wewnętrznych); odparzeń / braków tynków na elewacji dziedzińca oraz zabrudzeń / zawilgoceń w strefie cokołowej i pojedynczych pęknięć przy połączeniu dylatacji na elewacji frontowej (w zakresie

⁶⁶ Dz.U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm. Dalej: ustawa Prawo budowlane.

⁶⁷ Wyjątek stanowił w latach 2020–2021 garaż (brak obowiązku przeprowadzania kontroli okresowych).

⁶⁸ Do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

⁶⁹ Wodno-kanalizacyjna, centralnego ogrzewania, elektryczna, wentylacji, gazowa, piorunochronna, przeciw oblodzeniu rynien i rur, systemu sygnalizacji pożaru i oddymienia.

⁷⁰ Wskazano niespełnienie wymogu określonego w pkt 4.4. załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. Nr 148 poz. 973).

⁷¹ Do kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń.

elewacji); uszkodzeń kostki (w zakresie powierzchni placu dziedzińca); spękań pokrycia powierzchniowego papy, ubytków tynku, pęknięć ściany, drobnych zabrudzeń, uszkodzeń tynków na kominach wentylacyjnych i kominach dachu (w zakresie dachu i attyki dachowej); zawilgoceń i luźnych elementów tynku na ścianach oraz braków tynków na sufitach / stropach, jak również wody na powierzchni posadzek po zdiagnozowaniu źródła przecieku (w zakresie piwnic); niedostosowanej do warunków atmosferycznych izolacji termicznej przewodów (w zakresie instalacji klimatyzacji); nieszczelności w naświetlu klatki schodowej; zabrudzeń rynien.

Dla napraw tych wskazano III lub IV stopień pilności (odpowiednio: naprawa / remont w ciągu pięciu lat lub naprawa bądź zaplanowanie remontu w terminie nie wcześniejszym niż 5 lat od daty wykonania kontroli okresowej), z wyjątkiem wydanych w 2020 r. zaleceń usunięcia wody z powierzchni posadzek piwnic oraz wymiany izolacji termicznej instalacji klimatyzacji, dla których wskazano II stopień pilności (naprawa / remont w ciągu roku, do następnej rocznej kontroli okresowej).

W toku kontroli przeprowadzonej w 2021 r. (w ramach sprawdzenia wykonania zaleceń wydanych w 2020 r.) stwierdzono usunięcie w piwnicy zawilgoconych tynków ze ścian i wody z powierzchni posadzek, jak również wyczyszczenie rynien oraz poprawę montażu izolacji instalacji klimatyzacji (we wrześniu 2020 r. wymieniono zniszczoną izolację rurociągów wody lodowej na izolację kauczukową z płaszczem aluminiowym). Ponadto, w kwietniu 2022 r. wykonano roboty brukarskie na dziedzińcu i parkingu Radia Katowice. Pozostałe zalecenia pozostały aktualne.

(akta kontroli tom II str. 211-260, 413-430)

Według stanu na dzień prowadzenia czynności kontrolnych NIK, Spółka prowadziła książki obiektów budowlanych dla trzech budynków będących jej własnością, stosownie do wymogu określonego w art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

W wyniku badania książek obiektów budowlanych prowadzonych dla dwóch budynków⁷² ustalono, że, zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego, dokumenty te odpowiadały wzorowi określonemu w załączniku do ww. rozporządzenia oraz miały format A-4 i były wykonane w sposób trwały, zapewniający przydatność do użytkowania w całym okresie użytkowania obiektów. Stosownie do § 4 ww. rozporządzenia, książki miały strony ponumerowane oraz zabezpieczone w sposób chroniący przed ich usunięciem lub wymianą. W odpowiednich miejscach podano właściciela i adresy obiektów, imiona i nazwiska osób upoważnionych do dokonywania wpisów oraz daty i numery protokołów rocznych kontroli okresowych, przy czym jeden z adresów i jedną z dat podano błędnie. Ustalenia dotyczące tych błędów oraz pozostałe wyniki badania książek obiektów budowlanych opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II str. 261-412)

4.5. W latach 2017–2021 Radio Katowice było stroną umów najmu / dzierżawy zawartych z 13 podmiotami, z tego:

- w pięciu przypadkach występowało jako wynajmujący i w okresie objętym kontrolą uzyskało przychody z tytułu czynszu w łącznej kwocie 140,4 tys. zł (45,5 tys. zł w 2017 r., 49,2 tys. zł w 2018 r., 24,0 tys. zł w 2019 r., 13,0 tys. zł w 2020 r. i 8,8 tys. zł w 2021 r.);
- w ośmiu przypadkach występowało jako najemca / dzierżawca i w okresie objętym kontrolą poniosło koszty z tytułu czynszu⁷³ w łącznej kwocie

⁷² Badanie według stanu na dzień 7 czerwca 2022 r. Badanie wpisów w częściach VI–XI nie obejmowało wpisów dokonanych przed 2017 r.

⁷³ Bez podatku VAT.

539,7 tys. zł (odpowiednio: 106,8 tys. zł, 110,8 tys. zł, 104,1 tys. zł, 108,6 tys. zł i 109,5 tys. zł).

(akta kontroli: tom II str. 431-432)

W wyniku badania dwóch umów najmu (wraz z dowodami księgowymi), w których Radio Katowice występowało jako wynajmujący i uzyskało w latach 2017–2021 przychody z tytułu czynszu w łącznej kwocie 78,1 tys. zł (55,6% wszystkich przychodów z tego tytułu w powyższym okresie)⁷⁴ ustalono, że:

- przedmiotem umów były pomieszczenia wynajmowane na cele biurowe najemców (firm), w jednym przypadku (umowa z 1997 r.) o powierzchni 43 m² (przychody w kwocie 41,3 tys. zł), w drugim (umowa z 2012 r.) – 44,7 m², a od czerwca 2018 r. – 31,5 m² (przychody w kwocie 36,8 tys. zł);
- w Radiu Katowice nie posiadano informacji dlaczego podjęto decyzję o wynajmie oraz w jaki sposób dokonano wyboru najemców i ustalono stawki czynszu. Prezes Zarządu wyjaśnił, że miało to miejsce przed powołaniem go (w 2016 r.) na zajmowane stanowisko i wyraził przypuszczenie, iż powodem podjęcia decyzji o wynajmie powierzchni była chęć zagospodarowania wolnych powierzchni biurowych, stawki czynszu były ustalone na poziomie obowiązującym na rynku w dniu zawarcia umowy, a następnie – „...*hołdując zasadzie pacta sunt servanda umowa była realizowana*”;
- w umowach najmu ustalono obowiązki najemców (m.in. dotyczące utrzymania i korzystania z przedmiotu najmu), uprawnienia wynajmującego w razie zalegania z zapłatą czynszu oraz postanowienia o waloryzacji tego świadczenia w każdym roku kalendarzowym w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany przez Główny Urząd Statystyczny. W związku z powyższym, miesięczny czynsz netto w jednym przypadku wynosił od 996,62 zł w 2017 r. do 1 056,57 zł w 2020 r. (za 43 m²), w drugim – od 894,00 zł w 2017 r. do 911,88 zł w 2018 r. (za 44,7 m²) i od 642,60 w 2018 r. do 667,90 w 2020 r. (za 31,5 m²);
- 63 ze 114 miesięcznych płatności najemcy dokonali w terminach ustalonych w umowach najmu, a pozostałych 51 (w kwotach brutto od 115,28 zł do 1 270,36 zł) – z naruszeniem tych terminów. Spółka nie naliczyła odsetek za opóźnienie w zapłacie, które (według obliczeń wykonanych w toku kontroli NIK) wyniosłyby za lata 2017–2021 106 zł. Jak wyjaśnił Dyrektor ds. Ekonomicznych, „...*w większości przypadków dochodzenie odsetek byłoby ekonomicznie niezasadne, gdyż ich wartość byłaby niższa niż koszty ich dochodzenia (...)* Pomocniczo przywołać można przepis art. 54 §1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.) – *przepis obowiązujący w całym okresie kontrolowanym (...)* – *aczkolwiek dotyczy on innej materii niż stosunki cywilnoprawne jednak obrazuje fakt, że nawet taki wierzyciel jakim jest Skarb Państwa odstępuje od naliczania odsetek, gdy ich wartość nie przekracza określonej kwoty*”;
- Spółka w okresie objętym kontrolą nie umarzała należności z tytułu czynszu najmu, lecz obniżała ten czynsz na wnioski najemców. W jednym przypadku najemca zwrócił się pismem z dnia 30 marca 2020 r. o obniżenie o połowę czynszu najmu (t.j. z 667,90 zł do 333,95 zł netto), z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną i konieczność ograniczenia działalności firmy. Prezes Zarządu wyraził na to zgodę (do maja 2020 r.), mając na uwadze, że najemca nie korzystał przez trzy tygodnie z najmowanych pomieszczeń. W związku z kolejnymi

⁷⁴ Wybrano umowy, w wyniku których Spółka uzyskała w okresie objętym kontrolą najwyższe przychody.

wnioskami najemcy, obniżenie czynszu o połowę obowiązywało do kwietnia 2022 r. W drugim przypadku najemca zwrócił się pismem z dnia 2 kwietnia 2020 r. o obniżenie czynszu do 10% (tj. z 1 056,57 zł do 105,66 zł netto) w związku z trudną sytuacją ekonomiczną firmy spowodowaną epidemią, na co Prezes Zarządu wyraził zgodę (do czerwca 2020 r.). W związku z kolejnymi wnioskami najemcy obniżenie czynszu do 10% obowiązywało do czerwca 2021 r. (w dniu 18 stycznia 2021 r. zawarto porozumienie o rozwiązaniu umowy najmu z końcem tego okresu). Obniżony w 2020 r. czynsz najmu został w obydwóch badanych przypadkach zwaloryzowany w 2021 r. w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

(akta kontroli: tom II str. 431, 445-491, 498-502, 690-691, 694-695, 699-700, 702-705, 707-708)

W wyniku badania dwóch umów – najmu i dzierżawy (wraz z dowodami księgowymi), w których Radio Katowice występowało odpowiednio jako najemca i dzierżawca oraz poniosło w latach 2017–2021 koszty z tytułu czynszu⁷⁵ w łącznej kwocie 327,9 tys. zł (60,8% wszystkich kosztów z tego tytułu w powyższym okresie)⁷⁶ ustalono, że:

- przedmiotem umowy najmu, zawartej w 2014 r., były pomieszczenia o powierzchni 71,6 m² przeznaczone przez Radio Katowice na potrzeby redakcji i studia dla Zespołu Dziennikarskiego ds. Programów Lokalnych (koszty w kwocie 115,9 tys. zł); przedmiotem umowy dzierżawy, zawartej w 2012 r., był parking o powierzchni 800 m² (koszty w kwocie 212,0 tys. zł);
- miesięcznych płatności czynszu Spółka dokonała w terminach ustalonych w umowach najmu / dzierżawy lub podanych na fakturach, z wyjątkiem pięciu (4,2%) przypadków – dwóch płatności na rzecz podmiotu wydzierżawiającego, który jednak nie naliczył odsetek z tytułu opóźnienia oraz trzech płatności na rzecz podmiotu wynajmującego, przy czym odsetki z tytułu opóźnienia wyniosły 9,59 zł.

(akta kontroli: tom II str. 432-444, 492-497, 689-690, 694)

4.6. W latach 2017-2018 flota samochodowa Radia Katowice składała się z 12 samochodów, w 2019 r. – 11, a w latach 2020–2021 – 13 (stan na koniec danego roku). Samochody te zostały nabyte w drodze kupna, w tym cztery – w latach 2017–2021. Spółka posiadała w okresie objętym kontrolą jeden samochód specjalistyczny (umożliwiający prowadzenie i transmitowanie programu w terenie), który został zastąpiony nowym tego typu samochodem, zakupionym i zmodernizowanym w 2018 r. W pozostałym zakresie flota samochodowa składała się z samochodów osobowych.

Koszty poniesione na utrzymanie i eksploatację floty samochodowej wyniosły:

- w 2017 r. 102,5 tys. zł, z tego 42,3 tys. zł stanowiło paliwo, 28,3 tys. zł – ubezpieczenie, 24,5 tys. zł – serwisowanie i naprawy, 7,5 tys. zł – nierozliczony podatek VAT;
- w 2018 r. 110,8 tys. zł, z tego 47,5 tys. zł stanowiło paliwo, 30,2 tys. zł – ubezpieczenie, 24,3 tys. zł – serwisowanie i naprawy, 8,8 tys. zł – nierozliczony podatek VAT;
- w 2019 r. 108,5 tys. zł, z tego 46,0 tys. zł stanowiło paliwo, 28,0 tys. zł – ubezpieczenie, 26 tys. zł – serwisowanie i naprawy, 8,5 tys. zł – nierozliczony podatek VAT;

⁷⁵ W kosztach nie uwzględniono nieodliczonego podatku VAT.

⁷⁶ Wybrano umowy, w wyniku których Spółka poniosła w okresie objętym kontrolą najwyższe koszty.

- w 2020 r. 93,6 tys. zł, z tego 36,4 tys. zł stanowiło paliwo, 21,6 tys. zł – ubezpieczenie, 28,5 tys. zł – serwisowanie i naprawy, 7,1 tys. zł – nierozliczony podatek VAT;
- w 2021 r. 116,8 tys. zł, z tego 48,4 tys. zł stanowiło paliwo, 22,2 tys. zł – ubezpieczenie, 36,7 tys. zł – serwisowanie i naprawy, 9,6 tys. zł – nierozliczony podatek VAT.

(akta kontroli: tom II str. 503)

W okresie objętym kontrolą w Spółce obowiązywał *Regulamin użytkowania samochodów służbowych Radia Katowice SA*⁷⁷, który stanowił m.in., że:

- samochody służbowe mogą być wykorzystywane wyłącznie do wykonywania zadań służbowych;
- korzystanie z samochodów służbowych odbywa się na podstawie zezwolenia na prowadzenie samochodu służbowego (w przypadku pracowników) lub umowy użyczenia (w przypadkach współpracowników⁷⁸), jak również – zamówienia na przydział samochodu służbowego;
- użytkownik samochodu służbowego powinien dokonywać odpowiednich wpisów w Karcie drogowej tego pojazdu (wzory ww. dokumentów stanowiły załączniki do Regulaminu), dotyczących m.in. czasu i liczby przejechanych kilometrów oraz pobranego paliwa;
- paliwo winno być tankowane na stacjach benzynowych koncernu paliwowego, z którym Radio Katowice miało podpisaną umowę (inne były dopuszczalne w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Prezesa Zarządu), a dokumenty potwierdzające zakup paliwa winny być przekazane do komórki odpowiedzialnej za nadzór nad samochodami służbowymi;
- użytkownik samochodu służbowego odpowiada za szkodę powstałą w powierzonym mieniu z jego winy, w wysokości kwoty, które nie została pokryta z ubezpieczenia w ramach umowy ubezpieczeniowej.

(akta kontroli: tom II str. 504-517)

W wyniku badania dokumentów związanych z wykorzystywaniem czterech (30,8%) samochodów służbowych⁷⁹ w dwóch wybranych miesiącach (w maju i październiku 2021 r.) ustalono, że:

- samochody wydawano na podstawie zamówień na przydział samochodu służbowego (nie dotyczy wyjazdów związanych z serwisowaniem pojazdu bądź odstawieniem go do garażu), zawierających wymagane elementy (m.in. cel wyjazdu związany z wykonywaniem zadań służbowych), zgodnie z § 3 ust. 1 i 4 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych, z wyjątkiem przypadków opisanych w dalszej części wystąpienie pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- wyjazdy odnotowano w kartach drogowych prowadzonych według ustalonego wzoru, podając wymagane informacje, zgodnie z § 3 ust. 14 i 15 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych, z wyjątkiem jednego przypadku (brak trasy wyjazdu), przy czym nie dokonano wymaganego w § 3 ust. 16 tego dokumentu potwierdzenia autentyczności wpisów dokonanych w karcie drogowej

⁷⁷ Uchwała Zarządu nr 33/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. Dalej: Regulamin użytkowania samochodów służbowych.

⁷⁸ Osób realizujących zadania programowe na rzecz Radia Katowice na podstawie umów cywilnoprawnych.

⁷⁹ Do badania wybrano samochody o najpóźniejszych datach przyjęcia do użytkowania (spośród 13 samochodów będących własnością Radia Katowice według stanu na koniec 2021 r.), w tym jeden specjalistyczny.

przez współpracowników, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- rozliczenie kosztów paliwa odbywało się na podstawie faktur wystawionych przez koncern paliwowy, z którym Radio Katowice miało podpisaną umowę, zgodnie z § 3 ust. 12 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych;
- użytkownicy samochodów służbowych posiadali zezwolenia na prowadzenie samochodu służbowego (w przypadku pracowników) lub umowy użyczenia (w przypadków współpracowników), zgodnie z § 1 ust. 5 lit. b i c Regulaminu użytkowania samochodów służbowych;
- zbiorcze zestawienia przejechanych kilometrów nie zostały zatwierdzone przez Prezesa Zarządu, pomimo że taki obowiązek został określony w § 3 ust. 17 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: tom II str. 504-517, 518-575, 723)

Zasady określone w Regulaminie użytkowania samochodów służbowych dotyczące dokumentowania tego procesu w formie karty drogowej (zawierającej m.in. trasę i liczbę przejechanych km) oraz zamówienia na przydział samochodu służbowego (zawierającego m.in. cel wyjazdu) nie były stosowane w przypadku korzystania z samochodu służbowego przez Prezesa Zarządu, który od 18 lipca 2017 r. był zatrudniony na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania przyjętej uchwałą Rady Nadzorczej (w związku z powyższym nie zaliczano go do pracowników ani współpracowników Radia Katowice). Ustalono w niej, że w związku z wykonywaniem usług objętych tą umową Spółka zobowiązuje się do zapewnienia możliwości korzystania m.in. z samochodu służbowego, jak również do pokrycia kosztów użytkowania tego narzędzia pracy. Następnie, w umowie o świadczenie usług zarządzania z dnia 23 marca 2018 r. Rada Nadzorcza wprowadziła maksymalny miesięczny limit kosztów z tytułu zakupu paliwa (3,0 tys. zł netto) i postanowiła, że koszty ponad ten limit będą ponoszone przez Prezesa Zarządu na podstawie faktury wystawionej przez Radio Katowice. NIK zwraca uwagę, że Rada Nadzorcza nie określiła obowiązku dokumentowania celu i trasy wyjazdów Prezesa Zarządu samochodem służbowym, wskutek czego nie posiadano informacji czy, zgodnie z § 4 ust. 1 umów o świadczenie usług zarządzania, wyjazdy te odbywały się w związku z wykonywaniem przez niego ww. usług, zwłaszcza, że, jak wyjaśnił Prezes Zarządu, wyjeżdżając w delegacje służbowe nie zawsze posiada polecenie wyjazdu służbowego, gdyż nie ma takiego obowiązku.

(akta kontroli: tom I str. 18-37; tom II str. 208, 504-517, 705, 708-709, 713, 717)

W wyniku badania faktur dokumentujących zakup paliwa do samochodu służbowego, użytkowanego przez Prezesa Zarządu, za maj i październik 2021 r. ustalono, że nie przekroczono powyższego limitu.

(akta kontroli: tom II str. 567-575)

Ponadto, na powyższej próbie pięciu samochodów służbowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą miały miejsce dwie kolizje skutkujące uszkodzeniem podjazdów, a szkody⁸⁰ pokryto z ubezpieczenia OC sprawców (niebędących użytkownikami objętych badaniem samochodów).

(akta kontroli: tom II str. 576-591, 734, 738)

⁸⁰ W 2019 r. uszkodzeniu uległ tylny zderzak wraz z czujnikiem parkowania samochodu użytkowanego przez Prezesa Zarządu. W 2021 r. ten sam samochód został uszkodzony na parkingu (zarysowanie lewego tylnego zderzaka i lewej tylnej felgi).

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fakturę z dnia 2 marca 2020 r. w kwocie 6,7 tys. zł brutto na dostawę oprogramowania i instalację procesu „Patronaty” wraz z subprocesem „Umowy” oraz wdrożenie systemu (rozliczenie końcowe) zapłacono 13 marca 2020 r., tj. przed odbiorem końcowym prac (protokół z dnia 30 marca 2020 r.), pomimo że w umowie z dnia 16 sierpnia 2019 r. ustalono, iż płatności będą dokonywane na podstawie faktur wystawionych przez wykonawcę po zakończeniu i zatwierdzeniu przez zamawiającego każdego etapu prac, udokumentowanym stosownym protokołem.

Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił: „W dniu 13 marca 2020 roku dokonano płatności na rzecz klienta (...) z tytułu faktury nr 201008 oraz 201007. Pierwsza z tych faktur dotyczyła zmiany zakresu licencji stanowiskowej z S do M, druga zaś była ostatnią częścią wynagrodzenia z tytułu umowy (...) z dnia 16.08.2019. Do systemu bankowego wprowadzono płatność łączną za obie faktury, co skutkowało dokonaniem przelewu przed ostatecznym odbiorem programu. Zaznaczyć należy, że finalnie program został odebrany zgodnie z umową”.

(akta kontroli: tom I str. 609, 623, 629, 644; tom II str. 740, 742)

2. Nie naliczono kar umownych dwóm kontrahentom w łącznej kwocie 2 045,34 zł z tytułu nieterminowych dostaw sprzętu w ramach modernizacji studia emisyjnego, tj.:

- 228,08 zł na podstawie umowy⁸¹ z dnia 20 września 2021 r., w której termin realizacji ustalono na 30 września 2021 r., natomiast dostawę zrealizowano 8 października 2021 r. (opóźnienie wyniosło osiem dni), a w dniu 9 listopada 2021 r. zapłacono kontrahentowi 28,5 tys. zł brutto (wynagrodzenie wynikające z umowy i faktur);
- 1 162,80 zł na podstawie umowy⁸² z dnia 20 września 2021 r., w której termin realizacji ustalono na 24 września 2021 r., natomiast dostawę zrealizowano 13 października 2021 r. (opóźnienie wyniosło 19 dni), a w dniu 29 października 2021 r. zapłacono kontrahentowi 61,2 tys. zł brutto (wynagrodzenie wynikające z umowy i faktury);
- 191,96 zł na podstawie umowy⁸³ podpisanej przez kontrahenta dnia 20 września 2021 r., w której termin realizacji ustalono na 4 dni od dnia podpisania umowy, natomiast dostawę zrealizowano 4 października 2021 r. (opóźnienie wyniosło 10 dni), a w dniu 21 października 2021 r. zapłacono kontrahentowi 19,2 tys. zł brutto (wynagrodzenie wynikające z umowy i faktury);
- 462,50 zł na podstawie umowy⁸⁴ podpisanej przez kontrahenta dnia 22 września 2021 r., w której termin realizacji ustalono na 2 dni od dnia podpisania umowy, natomiast dostawę zrealizowano 4 października 2021 r.⁸⁵ (opóźnienie wyniosło 10 dni), a w dniu 21 października 2021 r. zapłacono kontrahentowi 46,3 tys. zł brutto (wynagrodzenie wynikające z umowy i faktury).

Wyjaśniając przyczyny nienaliczenia kar umownych jednemu z kontrahentów Zastępca Dyrektora ds. Techniki i Administracji powołał się na przepisy art. 15r¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁸⁶ (zakaz potrącania kary

⁸¹ Nr AT-61-9-9-32-IX/2021.

⁸² Nr AT-61-9-4-9-IX/2021.

⁸³ Nr AT-61-9-5-10-IX/2021.

⁸⁴ Nr AT-61-9-3-8/IX/2021.

⁸⁵ Z wyjątkiem 200 m kabla w cenie 2,3 tys. zł brutto, który dostarczono 13 września 2021 r.

⁸⁶ Dz.U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm. Dalej: ustawa o COVID-19.

umownej z wynagrodzenia wykonawcy lub innych jego należności; zakaz dochodzenia zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy; zawieszenie biegu terminu przedawnienia roszczeń zamawiającego). Jak dalej wyjaśnił: „...w dacie realizacji umowy obowiązywał stan pandemii w związku z COVID-19, natomiast obecnie obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego. Tym samym możliwość dochodzenia kar umownych, w związku z realizacją umów w sprawie zamówienia publicznego, jest czasowo zawieszona. W takich okolicznościach prawnych możliwość dochodzenia tychże kar, a tym samym wystawienia z tego tytułu not księgowych, jest bezcelowa. Nadmieniam także, że po zniesieniu przywołanych ograniczeń kary zostaną stosownie naliczone i zostaną podjęte działania w celu ich wyegzekwowania”.

(akta kontroli: tom II str. 726, 728; tom III str. 289-298, 479-501)

NIK zauważa, że powyższe przepisy nie zakazują wystawienia noty księgowej z naliczonymi karami umownymi z tytułu nieterminowej dostawy i skierowania takiej noty do wykonawcy. NIK zauważa również, że ani w protokołach odbioru, ani przy weryfikacji faktur pod względem merytorycznym nie odnotowano, iż dostawy sprzętu nastąpiły z naruszeniem terminów, w celu zasygnalizowania komórce księgowości zaistnienia okoliczności uprawniających do naliczenia kar umownych i przekazania danych niezbędnych do wystawienia noty księgowej (w szczególności liczby dni opóźnień).

(akta kontroli: tom III str. 479-501)

Wyjaśniając przyczyny nienaliczenia kar umownych drugiemu kontrahentowi Zastępcy Dyrektora ds. Techniki i Administracji wyjaśnił, że nastąpiło to w wyniku niedopatrzenia i komórka ds. techniki wystąpi do komórki ds. księgowości o wystawienie stosownej noty obciążeniowej, gdyż nie wystąpiło jeszcze przedawnienie terminu roszczeń.

(akta kontroli: tom II str. 756-757)

3. Obowiązek określony w art. 144 ust. 1c ustawy Pzp z 2004 r., tj. zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie⁸⁷ umowy z dnia 18 stycznia 2021 r., zawartej w wyniku przetargu nieograniczonego na modernizację reżyserki Studia Muzycznego, wykonano dopiero w dniu 27 lipca 2022 r., w sytuacji gdy zawarcie porozumienia zmieniającego tę umowę miało miejsce 19 marca 2021 r.

Prezes Zarządu wyjaśnił: „Art. 144 ust. 1c Ustawy Prawo zamówień publicznych (...) nie wyznaczał żadnych ram czasowych umieszczenia ogłoszenia, a na podstawie art. 8 Prawa przedsiębiorców Przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa...”.

NIK zwraca uwagę, że Spółka winna podejmować bez zbędnej zwłoki działania nakazane przepisami prawa. Ustawowy obowiązek zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie umowy Spółka wykonała dopiero w trakcie niniejszej kontroli, na etapie składania wyjaśnień w sprawie realizacji tego obowiązku, w sytuacji gdy od zmiany umowy upłynęło ponad 16 miesięcy. Nie spełniało to, zdaniem NIK, kryterium rzetelności działania.

(akta kontroli: tom II str. 710, 735, 738; tom III str. 234-244)

4. Bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, tj. z naruszeniem art. 454 ust. 1 ustawy Pzp z 2019 r., dokonano istotnych zmian w umowie z dnia 17 sierpnia 2021 r. na przebudowę zespołu pomieszczeń w budynku Radia Katowice z przeznaczeniem na nowy blok emisyjny,

⁸⁷ Jako podstawę prawną zmiany podano art. 144 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp z 2004 r.

zawartej w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym.

Zmiany te dotyczyły:

- warunków zapłaty wynagrodzenia (zmiana wprowadzona aneksem z dnia 15 grudnia 2021 r.) – postanowiono, że rozliczenie wykonawcy za realizację przedmiotu umowy będzie dokonywane na podstawie faktur VAT częściowych i faktury VAT końcowej, w sytuacji gdy pierwotnie ustalono, że rozliczenie nastąpi jedną fakturą;
- wysokości wynagrodzenia (zmiana wprowadzona aneksem z dnia 24 stycznia 2022 r.) – wprowadzono możliwość zwiększenia wynagrodzenia kosztorysowego ustalonego na kwotę 749,8 tys. zł netto o kwotę wynikającą z zatwierdzonych protokołów konieczności (protokołów takich sporządzono 15 w okresie od 4 listopada 2021 r. do 20 stycznia 2022 r.), nie większą niż 129,8 tys. zł netto (zwiększenie o 17,3%), a ostatecznie zapłacono wynagrodzenie w kwocie 846,6 tys. zł netto (powiększone o podatek VAT), w tym 129,8 tys. zł netto z tytułu wykonania robót dodatkowych (które zwiększyły wynagrodzenie netto o 18,1%).

(akta kontroli: tom III str. 317-344, 348-350, 368, 376)

W sprawie ww. zmian oraz zmiany terminu realizacji zamówienia (z 15 grudnia 2021 r. na 31 stycznia 2022 r.) Dyrektor ds. Ekonomicznych oraz Zastępca Dyrektora ds. Techniki i Administracji wyjaśnili: „... wszelkie zmiany umowy były rozpatrywane przez pryzmat (...) ustawy⁸⁸ oraz ustawy covidowej. Pismem z dnia 26.11.2021 roku podmiot (...) wskazał m.in. na trwającą pandemię covid i wynikające z tego problemy z terminową dostawą materiałów i urządzeń niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy. Uznano zatem (pismo z dnia 15.12.2021), że zachodzą przesłanki wymienione w art. 15r ust. 1 pkt 4 ustawy covidowej oraz w art. 455 ust. 1 pkt 3 i 4 Pzp, co skutkowało zmianą umowy. Wskazać należy, że zmiana umowy nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy”.

(akta kontroli: tom II str. 726, 729)

NIK zwraca uwagę, że w piśmie z dnia 26 listopada 2021 r. wykonawca powołał się na pandemię COVID-19 wnosząc o zmianę terminu zakończenia robót, natomiast kwestia zmiany wysokości wynagrodzenia i warunków jego zapłaty nie była poruszona w ww. piśmie, wynikała natomiast z realizacji robót dodatkowych / zamiennych, m.in. takich jak:

- dostawa i zabudowa dodatkowych drzwi (w związku z błędem w przedmiarze robót) o szacunkowym koszcie wykonania 5,4 tys. zł netto (protokół konieczności nr 3 z dnia 4 listopada 2021 r.);
- prace elektryczne („...w związku z uszczegółowieniem oczekiwań użytkownika pod względem wyposażenia elektroinstalacyjnego powierzchni studia nagrań w wymagane w jego ocenie dodatkowe punkty elektryczne oraz słaboprądowe...”) o szacunkowym koszcie wykonania 9,0 tys. zł netto (protokół konieczności nr 5 z dnia 4 listopada 2021 r.);
- wymiana 10 sztuk parapetów („z uwagi na niezadawalający stan (...) poźółtkle, zarysowane, brak systemowych zakończeń...”) o szacunkowym koszcie wykonania 6,0 tys. zł netto (protokół konieczności nr 6 z dnia 4 listopada 2021 r.);
- uporządkowanie przestrzeni poddasza o szacunkowym koszcie wykonania 1,7 tys. zł netto (protokół konieczności nr 7 z dnia 4 listopada 2021 r.);

⁸⁸ Ustawy Prawo zamówień publicznych.

- zmiana materiału wygłuszającego na ścianach oraz zmiana grubości materiału wygłuszającego na ścianach w pomieszczeniu P1 o szacunkowym koszcie wykonania 19,6 tys. zł netto (protokół konieczności nr 8 z dnia 2 grudnia 2021 r.);
- wykonanie dodatkowego wytłumienia dźwięków w przedsionku P7, poprzez obłożenie ścian filcem akustycznym o szacunkowym koszcie wykonania 6,1 tys. zł netto (protokół konieczności nr 9 z dnia 16 grudnia 2021 r.);
- zmiana sufitu gipsowego GK na łatwo demontowany sufit kasetonowy o szacunkowym koszcie wykonania 2,5 tys. zł netto (protokół konieczności nr 10 z dnia 16 grudnia 2021 r.);
- poprawa komfortu akustycznego w reżyserce P3 poprzez obłożenie filcem akustycznym ściany na wprost okna o szacunkowym koszcie wykonania 4,3 tys. zł netto (protokół konieczności nr 11 z dnia 16 grudnia 2021 r.);
- odświeżenie istniejącej stolarki okiennej wraz z wymianą klamek oraz dostosowanie kolorystyczne istniejących drzwi toalety do nowych drzwi o szacunkowym koszcie wykonania 4,7 tys. zł netto (protokół konieczności nr 13 z dnia 18 stycznia 2022 r.);

Roboty te, zdaniem NIK, nie były niezbędne (nie spełniono przesłanki określonej w art. 455 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp z 2019 r.), a zamawiający, działając z należytą starannością, mógł je przewidzieć (nie spełniono przesłanki określonej w art. 455 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp z 2019 r.). NIK zauważa ponadto, że stwierdzenie zaistnienia przesłanek uprawniających do dokonania istotnych zmian w umowie, określonych w art. 455 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Pzp z 2019 r., winno skutkować realizacją obowiązku określonego w art. 455 ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp z 2019 r., tj. zamieszczeniem ogłoszenia o zmianie umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych. Ogłoszenia takiego jednak nie zamieszczono do dnia złożenia powyższych wyjaśnień (27 lipca 2022 r.).

(akta kontroli: tom II str. 741, 743, 752-755; tom III str. 330-347)

5. W wyniku badania ksiązek obiektów dwóch budynków⁸⁹ ustalono, że:

- a. nie podano w nich daty założenia książki, wymaganej w § 5 ust. 1 pkt 1 lit f rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego;
- b. niezgodnie ze wzorem książki obiektu budowlanego, stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia:
 - w części I. *Osoba upoważniona do dokonywania wpisu* – Tablica nr 1 - żadna z podanych pięciu osób nie zmieściła swojego podpisu, jak również nie podano okresu ich upoważnienia;
 - w części II. *Dane identyfikacyjne obiektu* – Tablica nr 2 - nie podano: roku zakończenia budowy, numeru księgi wieczystej i sądu, w którym się znajduje, numeru ewidencyjnego gruntów, daty i numeru protokołu odbioru obiektu oraz daty, numeru i organu wydającego pozwolenie na użytkowanie, a ponadto, w jednej z badanych ksiązek obiektu budowlanego nie podano nazwy i funkcji obiektu;
 - w części III. *Spis dokumentacji dołączonej do książki obiektu* – Tablica nr 3 - nie podano liczby stron i daty dołączenia dokumentacji, podczas gdy, zgodnie z art. 64 ust. 3 ustawy Prawo budowlane, do książki obiektu winny być dołączone m.in. protokoły kontroli okresowych;

⁸⁹ Badanie według stanu na dzień 7 czerwca 2022 r. Badanie wpisów w częściach VI–XI nie obejmowało wpisów dokonanych przed 2017 r.

- w częściach IV. *Dane techniczne charakteryzujące obiekt* oraz V. *Plan sytuacyjny obiektu* nie zamieszczono żadnych danych, ani planu;
- w części VI. *Wykaz protokołów kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu (przeprowadzonych co najmniej jeden raz w roku; art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy)* – Tablica nr 4 - nie podano w odpowiednich miejscach zakresu robót remontowych określonych w poszczególnych protokołach kontroli (z wyjątkiem naprawy pokrycia papowego dachu) oraz dat wykonania tych robót, podano z kolei inne przeprowadzone prace⁹⁰ bez odniesienia ich do protokołu kontroli okresowej;
- w części VII. *Wykaz protokołów kontroli okresowych stanu technicznej sprawności i wartości użytkowej całego obiektu (przeprowadzonych co 5 lat; art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy)* – Tablica nr 5 - nie dokonano w okresie objętym kontrolą żadnych wpisów, w sytuacji gdy kontrola taka miała miejsce w 2021 r.;
- w częściach IX.1. *Wykaz protokołów odbioru robót remontowych i modernizacyjnych w obiekcie* – Tablica nr 8 oraz IX.2. *Dane dotyczące dokumentacji technicznej (lp. z tablicy nr 8)* – Tablica nr 9 - nie dokonano w okresie objętym kontrolą żadnych wpisów, w sytuacji gdy w latach 2020–2022 miały miejsce modernizacja Studia Koncertowego i modernizacja studia emisyjnego oraz remont pomieszczeń z przeznaczeniem m.in. na audiowizualną salkę konferencyjną oraz salkę spotkań redakcyjnych i biznesowych;

c. w jednej z badanych książek obiektu budowlanego niezgodnie ze stanem faktycznym:

- w części II. *Dane identyfikacyjne obiektu* – Tablica nr 2 - podano błędny adres (numer) budynku;
- w części VI. *Wykaz protokołów kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu (przeprowadzonych co najmniej jeden raz w roku; art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy)* – Tablica nr 4 - odnotowano przeprowadzenie kontroli z datą 24 października 2019 r. oraz z datą 16 grudnia 2019 r., w sytuacji gdy przeprowadzono jedną kontrolę (w grudniu 2019 r.).

(akta kontroli: tom II str. 261-430)

Dyrektor ds. Techniki i Administracji wyjaśnił m.in., że powyższe nieprawidłowości były wynikiem omyłki bądź przeoczenia, a książki obiektów budowlanych były prowadzone podobnie już wcześniej, zanim zaczęły pełnić obowiązki w tym zakresie.

(akta kontroli: tom II str. 696-698)

6. W wyniku badania wykorzystywania przez pracowników / współpracowników Radia Katowice w dwóch wybranych miesiącach (maj i październik 2021 r.) czterech samochodów służbowych ustalono, że:

- a. Wystąpiły przypadki wydania samochodu pomimo braków dotyczących zamówienia na przydział samochodu służbowego, tj.:
- w przypadku czterech z 41 (9,8%) wyjazdów odnotowanych w kartach drogowych dwóch samochodów, brakowało zamówienia na przydział samochodu służbowego, wymaganego w § 3 ust. 1 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych;

⁹⁰ Remont pomieszczenia reżyserki dźwiękowej oraz remont pomieszczeń z przeznaczeniem na nowy blok emisyjny; remont pomieszczeń z przeznaczeniem na audiowizualną salkę konferencyjną oraz salkę spotkań redakcyjnych i biznesowych.

- w przypadku ośmiu z 31 (25,8%) wyjazdów odnotowanych w kartach drogowych jednego samochodu, na zamówieniu na przydział samochodu służbowego brakowało podpisu osoby akceptującej, wymaganego w § 3 ust. 4 lit. f Regulaminu użytkowania samochodów służbowych;
- w przypadku pięciu z 49 (10,2%) wyjazdów odnotowanych w kartach drogowych jednego samochodu, na zamówieniu na przydział samochodu służbowego nie podano celu wyjazdu, wymaganego w § 3 ust. 4 lit. d Regulaminu użytkowania samochodów służbowych.

Specjalista ds. Administracyjnych oraz Dyrektor ds. Techniki i Administracji wyjaśnili:

- odnośnie do dwóch przypadków braku zamówienia na przydział samochodu służbowego – w Spółce przyjęto zasadę, iż wyjazd na polecenie Zarządu nie wymaga takiego zamówienia;
- odnośnie do siedmiu przypadków braku podpisu osoby akceptującej na zamówieniu na przydział samochodu służbowego – samochód był w ciągłej dyspozycji redaktora poza siedzibą Radia Katowice i uzgodniono obowiązek wypisywania zamówień bez zatwierdzenia zlecającego wyjazd.

Jak dalej wyjaśnili Specjalista ds. Administracyjnych oraz Dyrektor ds. Techniki i Administracji, pozostałe braki były spowodowane niedopatrzaniem.

b. Wystąpiły przypadki prowadzenia kart drogowych niezgodnie z wymogami, tj.:

- w przypadku jednego z 10 (10,0%) wyjazdów odnotowanych w karcie drogowej jednego samochodu nie podano trasy, wymaganej w § 3 ust. 14 pkt 4 lit. c Regulaminu użytkowania samochodów służbowych;
- w przypadku dwóch wyjazdów współpracowników (100,0%) nie dokonano wymaganego w § 3 ust. 16 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych potwierdzenia (podpisem pracownika komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za nadzór nad transportem) autentyczności dokonanych przez nich wpisów w karcie drogowej użytkowanego samochodu.

Specjalista ds. Administracyjnych oraz Dyrektor ds. Techniki i Administracji wyjaśnili: *„Autentyczność wpisów stwierdzono na podstawie charakteru pisma wizualnie bez nanoszenia dodatkowych zapisów w karcie drogowej”*. Ponadto, Dyrektor ds. Techniki i Administracji wyjaśnił, że samochodem, dla którego nie odnotowano trasy w karcie drogowej, kierowca realizował jazdy lokalne w ramach zadań powierzonych przez Zarząd.

c. Zbiorcze zestawienia przejechanych kilometrów sporządzone dla poszczególnych samochodów nie zostały zatwierdzone przez Prezesa Zarządu, w sytuacji gdy wymagał tego § 3 ust. 17 Regulaminu użytkowania samochodów służbowych.

Dyrektor ds. Techniki i Administracji wyjaśnił: *„W czasie trwania mojego zatrudnienia w Spółce tj. od 2016 roku nie stosowano praktyki potwierdzania zestawienia przejechanych kilometrów przez Prezesa Zarządu (...) praktyki takiej nie stosowano również wcześniej”*. Prezes Zarządu wyjaśnił, że zestawień takich nie otrzymał do zatwierdzenia. Wyjaśnił również: *„(...) pomimo przywołanego zapisu regulaminu, czynności tam wymienione nie były praktykowane od początku jego wdrożenia. Uważam, że nie było i nie jest to niewłaściwe postępowanie, gdyż ewidencja przejechanych kilometrów odbywa się już w kartach drogowych na podstawie zatwierdzonego zamówienia”*.

(akta kontroli: tom II str. 504-517, 518-575, 705, 708, 711-721)

NIK zwraca uwagę, że opisane przez pracowników Spółki oraz Prezesa Zarządu zasady postępowania dotyczące zamówień na przydział samochodu służbowego i kart drogowych oraz zbiorczych zestawień przejechanych kilometrów nie znajdowały odzwierciedlenia w obowiązującym w Spółce Regulaminie użytkowania samochodów służbowych.

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka rzetelnie i gospodarnie administrowała posiadanymi nieruchomościami. Kontrole okresowe stanu technicznego budynków przeprowadzono z wymaganą częstotliwością, a zalecenia wydawane w trakcie tych kontroli sukcesywnie realizowano. Spółka spełniła obowiązek prowadzenia ksiąg obiektów budowlanych. Badanie dwóch z nich wykazało jednak, że nie podano w odpowiednich częściach szeregu informacji wymaganych rozporządzeniem w sprawie książki obiektu budowlanego, a w jednej z tych ksiąg informacje dotyczące adresu obiektu i daty przeprowadzenia kontroli okresowej stanu technicznego budynku podano niezgodnie ze stanem faktycznym. Zbadane zakupy oprogramowania były zasadne i były związane z realizacją Strategii na lata 2018–2021, a oprogramowanie wykorzystywano w działalności Spółki. Jedną z faktur zapłacono jednak niezgodnie z umową zawartą z wykonawcą, 17 dni przed odbiorem końcowym prac wdrożeniowych. W wyniku badania zadań inwestycyjnych ustalono, że płatności dokonywano w terminach określonych w umowach lub w fakturach, jak również prawidłowo i bez zbędnej zwłoki wprowadzono środki trwałe do właściwej ewidencji oraz przekazano do użytkowania. Wystąpiły jednak przypadki opóźnień w dostawach sprzętu i nienaliczenia z tego tytułu kar umownych w łącznej kwocie 2 tys. zł, niedopełnienie bez zbędnej zwłoki obowiązku zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie umowy oraz dokonanie istotnych zmian w innej umowie bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zawarcie objętych badaniem umów najmu / dzierżawy było celowe. W zbadanych umowach, w których Spółka występowała jako wynajmujący, zawarto postanowienia zabezpieczające jej interesy. W większości zbadanych przypadków w Radiu Katowice przestrzegano zasad określonych w Regulaminie użytkowania samochodów służbowych. Wystąpiły jednak przypadki wydania samochodu pomimo braków dotyczących zamówienia na przydział samochodu służbowego oraz prowadzenia kart drogowych niezgodnie z wymogami. Nie zapewniono również zatwierdzenia przez Prezesa Zarządu zbiorczych zestawień przejechanych kilometrów. W objętych badaniem miesiącach nie został przekroczony wprowadzony przez Radę Nadzorczą dla Prezesa Zarządu maksymalny miesięczny limit kosztów z tytułu zakupu paliwa.

5. Rozporządzanie środkami finansowymi Spółki

Opis stanu faktycznego

5.1. W poszczególnych latach objętych kontrolą następował wzrost przychodów ogółem Radiu Katowice, które wyniosły: 13 693,6 tys. zł w 2017 r., 15 635,0 tys. zł w 2018 r., 17 589,0 tys. zł w 2019 r., 20 383,5 tys. zł w 2020 r. i 22 048,0 tys. zł w 2021 r. Największy udział w strukturze przychodów miały wpływy związane z opłatami abonamentowymi, które wyniosły odpowiednio: 9 067,0 tys. zł (66,2%), 9 668,5 tys. zł (61,8%), 9 679,0 tys. zł (55,0%), 9 680,8 tys. zł (47,5%) i 9 957,9 tys. zł (45,2%). Udział ten zmniejszał się jednak w kolejnych latach, wzrastał natomiast udział rekompensaty wraz z nadwyżką, która wynosiła, odpowiednio: 1 819,7 tys. zł (13,3%), 2 398,9 tys. zł (15,3%), 4 301,0 tys. zł (24,5%), 7 981,8 tys. zł (39,2%) i 8 896,2 tys. zł (40,3%). Przychody z tytułu reklamy i sponsoringu

wyniosły odpowiednio: 1 941,6 tys. zł, 2 211,2 tys. zł, 2 040,2 tys. zł, 1 372,3 tys. zł i 2 380,8 tys. zł, a ich udział w strukturze przychodów zmniejszył się z 14,2% w 2017 r. do 10,8% w 2021 r. Pozostałe przychody własne (przede wszystkim z tytułu sprzedaży audycji) wyniosły odpowiednio: 701,1 tys. zł (5,1%), 708,5 tys. zł (4,5%), 1 282,5 tys. zł (7,3%), 1 264,4 tys. zł (6,2%) i 1 150,7 tys. zł (5,2%).

Wynik finansowy brutto Radia Katowice wyniósł: -1 244,9 tys. zł w 2017 r., 347,6 tys. zł w 2018 r., 1 695,5 tys. zł w 2019 r., 2 224,0 tys. zł w 2020 r. i 1 744,0 tys. zł w 2021 r. Wpłaty z zysku na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg uiszczono w kwocie 26,0 tys. zł za 2018 r.⁹¹, 120,6 tys. zł za 2019 r. i 131,5 tys. zł za 2020 r., tj. w wysokości 7,5% zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg⁹². Nie uiszczono wpłaty z zysku za 2021 r. w kwocie 110,8 tys. zł (termin upłynął 12 lipca 2022 r.). Jak wyjaśnił Prezes Zarządu: „...w dniu 7 lipca 2022 roku Sejm uchwalił Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2398). Choć ustawa ta jeszcze nie weszła w życie, to zgodnie z jej art. 1 pkt 4 lit b m.in. Spółka Radio Katowice S.A. będzie zwolniona z obowiązku wpłat na ten Fundusz, a dotychczas dokonane wpłaty, zgodnie z art. 18 tej ustawy, będą podlegały zwrotowi na wniosek Spółki. Kierując się tymi zapisami (...) nie dokonano wpłaty oczekując jednocześnie na wejście w życie wspomnianych przepisów. Dokonanie wpłaty, a następnie w krótkim czasie wnioskowanie o jej zwrot byłoby działaniem nieracjonalnym”.

W dniu 24 sierpnia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz niektórych innych ustaw⁹³, w której zwolniono od obowiązku dokonywania wpłat z zysku spółki działające na podstawie ustawy o rtv.

Na wzrost wyniku finansowego w latach 2018–2020 w stosunku do roku poprzedniego miały wpływ w głównej mierze:

- w 2018 r. (wzrost o 1 592,5 tys. zł) – zwiększenie przychodów związanych z opłatami abonamentowymi (o 601,5 tys. zł), rekompensaty wraz z nadwyżką (o 579,2 tys. zł), przychodów z tytułu reklamy i sponsoringu (o 269,5 tys. zł) oraz zysku z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych, stanowiącego pozostałe przychody operacyjne (o 530,1 tys. zł);
- w 2019 r. (wzrost o 1 347,9 tys. zł) – zwiększenie rekompensaty wraz z nadwyżką (o 1 902,1 tys. zł) oraz pozostałych przychodów własnych (o 574,1 tys. zł);
- w 2020 r. (wzrost o 528,5 tys. zł) – zwiększenie rekompensaty wraz z nadwyżką (o 3 680,8 tys. zł).

Na spadek wyniku finansowego brutto w 2021 r. w stosunku do roku poprzedniego (o 480,0 tys. zł) miał wpływ przede wszystkim zmniejszenie pozostałych przychodów własnych (o 113,7 tys. zł) oraz zmiany stanu produktów (o 401,8 tys. zł), jak również zwiększenie kosztów działalności operacyjnej (o 2 157,0 tys. zł), w szczególności wynagrodzeń (o 1 163,4 tys. zł) i świadczeń na rzecz pracowników (o 373,3 tys. zł).

⁹¹ Wnioskiem z dnia 15 listopada 2019 r. Spółka zwróciła się do Ministra Infrastruktury o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie obowiązku dokonywania wpłat z zysku na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg. Minister Infrastruktury uznał (decyzja z dnia 13 grudnia 2019 r.), że Spółka jest zobowiązana do dokonywania tych wpłat. Spółka, nie zgadzając się z takim stanowiskiem, wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy. Minister Infrastruktury podtrzymał swoją wcześniejszą interpretację (decyzja z dnia 23 marca 2020 r.). Spółka dokonała zaległej wpłaty za 2018 r. wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 1 814,39 zł.

⁹² Dz.U. z 2022 r. poz. 505, ze zm.

⁹³ Dz.U. poz. 1768.

(akta kontroli: tom I str. 208, 233-234, 254-255, 275-276, 299-300; tom II str. 592-616, 735, 739)

W latach 2019–2021 rekompensata została wypłacona w formie skarbowych papierów wartościowych:

- w 2019 r. wartość nominalna otrzymanych obligacji wyniosła 4 400,0 tys. zł (jednostkowa – 1,0 tys. zł); wartość rynkowa z dnia wpływu – 4 288,7 tys. zł (jednostkowa – 974,70 zł), tj. 97,5% wartości nominalnej; wpływy ze zbycia – 4 301,0 tys. zł (cena jednostkowa – 977,50 zł), tj. 97,7% wartości nominalnej; różnica pomiędzy wartością nominalną a uzyskaną ze sprzedaży – 99,0 tys. zł, tj. 2,3% wartości nominalnej; koszty obsługi⁹⁴ otrzymanych w 2019 r. obligacji – 6,5 tys. zł;
- w 2020 r. wartość nominalna otrzymanych obligacji wyniosła 9 000,0 tys. zł (jednostkowa – 1,0 tys. zł); wartość rynkowa z dnia wpływu – 8 820,0 tys. zł (jednostkowa – 980,00 zł), tj. 98,0% wartości nominalnej; wpływy ze zbycia – 8 979,6 tys. zł⁹⁵ (cena jednostkowa – 997,73 zł), tj. 99,8% wartości nominalnej; różnica pomiędzy wartością nominalną a uzyskaną ze sprzedaży – 13,5 tys. zł⁹⁶, tj. 0,2% wartości nominalnej; koszty obsługi otrzymanych w 2020 r. obligacji – 13,5 tys. zł;
- w 2021 r. wartość nominalna otrzymanych obligacji wyniosła 8 100,0 tys. zł (jednostkowa – 1,0 tys. zł); wartość rynkowa z dnia wpływu – 8 071,7 tys. zł (jednostkowa – 996,50 zł) tj. 99,7% wartości nominalnej; wpływy ze zbycia – 7 898,4 tys. zł⁹⁷ (cena jednostkowa – 975,11 zł), tj. 97,5% wartości nominalnej; różnica pomiędzy wartością nominalną a uzyskaną ze sprzedaży – 201,6 tys. zł⁹⁸, tj. 2,5% wartości nominalnej; koszty obsługi otrzymanych w 2021 r. obligacji – 11,8 tys. zł.

(akta kontroli: tom II str. 593)

Dyrektor ds. Ekonomicznych wyjaśnił: „...w związku z wypowiedzeniem umowy na świadczenie usług maklerskich przez Dom Maklerski ING Banku Śląskiego, Spółka zmuszona było do poszukiwania innego podmiotu wykonującego czynności maklerskie. Było to konsekwencją faktu, że w posiadaniu Spółki były obligacje Skarbu Państwa, które Spółka nabyła jako alternatywną formę lokaty wolnych środków finansowych w latach wcześniejszych. Po rozeznaniu rynku, w dniu 12.04.2016 roku Spółka zawarła umowę o świadczenie usług maklerskich przez Dom Maklerski PKO Banku Polskiego. Tym samym w dniu otrzymania obligacji stanowiących rekompensatę utraconych wpływów abonamentowych w 2019 roku i w latach następnych Spółka posiadała już rachunek inwestycyjny. Zatem nie było konieczności ponownego wyboru podmiotu obsługującego obligacje”.

(akta kontroli: tom II str. 704, 706)

5.2. W pionie Dyrektora Kreatywnego funkcjonowały komórki: Promocja i Marketing oraz Studio Koncertowe. W latach 2017–2020 zatrudnienie w tych komórkach wynosiło od sześciu do siedmiu osób (stan na koniec roku), w tym Szef / Zastępca Szefa Promocji i Marketingu, czterech Specjalistów ds. Promocji, jeden Marketing Manager (w latach 2017–2019), od jednego (w 2018 r.) do dwóch (w 2020 r.) Specjalistów ds. Sprzedaży i Marketingu. Na koniec 2021 r. zatrudnienie w pionie

⁹⁴ Koszty prowizji od zbycia.

⁹⁵ Wpływy uzyskane ze zbycia w 2020 r. i 2021 r. obligacji otrzymanych w 2020 r.

⁹⁶ Różnica pomiędzy wartością nominalną obligacji otrzymanych w 2020 r., a wpływami ze ich zbycia, które miało miejsce zarówno w 2020 r., jak i w 2021 r.

⁹⁷ Wpływy uzyskane ze zbycia w 2021 r. obligacji otrzymanych w 2021 r.

⁹⁸ Różnica pomiędzy wartością nominalną obligacji otrzymanych w 2021 r., a wpływami ze ich zbycia (bez wpływów ze zbycia w 2021 r. obligacji otrzymanych w 2020 r.).

Dyrektora Kreatywnego zwiększyło się do dziewięciu osób, z tego czterech specjalistów ds. promocji, czterech Specjalistów ds. Sprzedaży i Marketingu i jeden Referent ds. Promocji. W umowach o pracę zawartych z pracownikami pionu Dyrektora Kreatywnego przyjęto wynagrodzenie miesięczne zasadnicze. Kwestię nagród dla pracowników, m.in. za pozyskanie środków pieniężnych na rzecz Spółki, przedstawiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w pkt 5.3.

(akta kontroli: tom I str. 675, 676)

Działania strategiczne w obszarze promocji i marketingu⁹⁹ zostały określone w Strategii do roku 2017 r. (14) oraz Strategii na lata 2018–2021 (19). Kwestię monitorowania ww. Strategii opisano w pkt 2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli: tom I str. 495-538, 676)

W okresie objętym kontrolą obowiązywał cennik emisji spotów reklamowych wprowadzony 24 lutego 2015 r.¹⁰⁰ (zmieniony 30 listopada 2016 r.¹⁰¹), a następnie – cennik emisji spotów reklamowych wprowadzony 25 marca 2019 r.¹⁰² (od 1 maja 2019 r.). Do kwietnia 2019 r. maksymalna wysokość udzielonego rabatu mogła wynieść 85,0%¹⁰³, a od maja 2019 r. – 90,0%¹⁰⁴. Ponadto, do oferty wprowadzano pakiety reklamowe i (na czas określony) rabaty do tych pakietów, co, jak wyjaśnił Dyrektor ds. Ekonomicznych, było uzależnione od sytuacji panującej na rynku i popytu na reklamę radiową.

(akta kontroli: tom I str. 676, 682-709)

W okresie objętym kontrolą (do 30 czerwca 2021 r.) sprzedażą przekazów handlowych i komunikatów w Radiu Katowice zajmował się jeden podmiot zewnętrzny (Agencja)¹⁰⁵, przy czym część reklam (w ramach patronatów medialnych) Spółka sprzedawała we własnym zakresie (koszty z tego tytułu to głównie nagrody dla pracowników za pozyskanie środków pieniężnych na rzecz Spółki, o których mowa w pkt. 5.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego). Od lipca 2021 r. sprzedażą reklam zajmowała się komórka Promocji i Marketingu. Spółka zawarła z Agencją następujące umowy:

- z dnia 29 czerwca 2012 r., w której określono zasady współpracy przy rozpowszechnianiu w programie Radia Katowice przygotowanych, wyprodukowanych bądź będących efektem koprodukcji Agencji i Radia Katowice lub Agencji i podmiotów trzecich przekazów handlowych (bez sponsoringu) lub komunikatów;
- z dnia 28 września 2012 r. (umowa trójstronna), w której określono zasady współpracy i rozliczeń związanych z rozpowszechnianiem w programie Radia Katowice produktów radiowych pozyskanych przez Audytorium 17 sp. z o.o. w ramach jej działalności, w związku z realizacją porozumienia zawartego

⁹⁹ M.in. skompletowanie wszystkich elementów wizualizacji zewnętrznej w celu skutecznej prezentacji radia, wykorzystanie umów barterowych w celu zbilansowania kosztów przychodami, promowanie Spółki jako radia publicznego, nieposiadającego odpowiednika w otoczeniu konkurencyjnym, ukazywanie tradycji, dorobku i osiągnięć z jednoczesnym akcentowaniem nowoczesności i dynamiki rozwoju firmy, zwiększenie obecności radia w terenie poprzez udział w imprezach plenerowych i najważniejszych wydarzeniach w regionie, w obliczu niewystarczających przychodów i stabilności finansowania skuteczne poszukiwanie nowych sposobów i źródeł przychodów – np. działania dotyczące lokowania tematów i produktów.

¹⁰⁰ Uchwała Zarządu nr 10/2015. Cenę uzależniono od godzin emisji i czasu trwania spotu reklamowego.

¹⁰¹ Uchwała Zarządu nr 75/2016. Podwyższono ceny emisji reklam w godzinach 14:00 – 15:00 (w grudniu 2016 r. o 30,0%, a od stycznia 2017 r. o 70,0%).

¹⁰² Uchwała Zarządu nr 16/2019. Cenę uzależniono od godzin emisji i czasu trwania spotu reklamowego, a w przypadku godzin od 14:00 – 16:00 również od dnia tygodnia (w sobotę i niedzielę niższa cena w stosunku do dni od poniedziałku do piątku).

¹⁰³ Uchwała Zarządu nr 97/2012 z dnia 19 października 2012 r.

¹⁰⁴ Uchwała Zarządu nr 20/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 r.

¹⁰⁵ Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą. Dalej: Agencja.

pomiędzy tą spółką i siedemnastoma Rozgłościami Regionalnymi Polskiego Radia¹⁰⁶;

- z dnia 31 grudnia 2018 r., w której określono zasady współpracy przy rozpowszechnianiu w programie Radia Katowice przygotowanych, wyprodukowanych bądź będących efektem koprodukcji Agencji i Radia lub Agencji i podmiotów trzecich przekazów handlowych będących sponsoringiem oraz przy pozyskaniu na rzecz Radia Katowice innych przychodów ze sponsoringu;
- z dnia 30 września 2020 r., w której określono zasady współpracy przy rozpowszechnianiu w programie Radia Katowice przekazów handlowych w pierwszym półroczu 2021 r. oraz tryb rozwiązania z dniem 31 grudnia 2020 r. trzech ww. umów.

W wyniku realizacji umów zawartych z Agencją w latach 2017–2021 osiągnięto przychody z tytułu sprzedaży reklam w kwocie 4 732,3 tys. zł oraz z tytułu sprzedaży sponsoringu w kwocie 65,6 tys. zł, a poniesione koszty wyniosły 198,6 tys. zł.

(akta kontroli: tom I str. 7, 676, 710-762)

Przychody Radia Katowice z tytułu sprzedaży reklam i sponsoringu w okresie objętym kontrolą wyniosły:

- ogółem 9 946,1 tys. zł, z tego: 1 941,6 tys. zł w 2017 r., 2 211,2 tys. zł w 2018 r., 2 040,2 tys. zł w 2019 r., 1 372,3 tys. zł w 2020 r. i 2 380,8 tys. zł w 2021 r. - w tym:
- 10 spółkom Skarbu Państwa¹⁰⁷ – 348,2 tys. zł (3,5%), z tego: 69,9 tys. zł w 2017 r., 110,2 tys. zł w 2018 r., 50,1 tys. zł w 2019 r., 31,7 tys. zł w 2020 r. i 86,3 tys. zł w 2021 r.;
- 32 jednostkom samorządu terytorialnego¹⁰⁸ – 624,2 tys. zł (6,4%), z tego: 150,6 tys. zł w 2017 r., 117,3 tys. zł w 2018 r., 167,7 tys. zł w 2019 r., 77,0 tys. zł w 2020 r. i 111,6 tys. zł w 2021 r.;
- Audytorium 17 sp. z o.o. – 2 149,3 tys. zł (21,6%), z tego: 263,3 tys. zł w 2017 r., 462,9 tys. zł w 2018 r., 293,3 tys. zł w 2019 r., 339,4 tys. zł w 2020 r. i 790,3 tys. zł w 2021 r.

(akta kontroli: tom I str. 679-681)

W sprawie spadku przychodów z ww. tytułów w 2019 r. i 2020 r. Prezes Zarządu wyjaśnił: „Czynniki rynkowe w postaci obniżenia popytu na reklamę pod koniec 4 kwartału 2019 roku były główną przyczyną obniżenia przychodów z reklamy i sponsoringu w skali całego 2019 roku w stosunku do 2018 roku. Z kolei w 2020 roku, jak powszechnie wiadomo, rozprzestrzeniła się na świecie i w Polsce pandemia spowodowana koronawirusem SARS-CoV-2. Ogłaszanie kolejnych ograniczeń spowodowało wyhamowanie działalności gospodarczej, co w konsekwencji wpłynęło na zmniejszenie przychodów z reklamy i sponsoringu w 2020 roku w porównaniu do 2019 roku”.

(akta kontroli: tom V str. 600, 602-603)

Czas trwania wyemitowanych spotów reklamowych wyniósł 250 godzin, osiem minut i 47 sekund w 2017 r., 302 godziny, 15 minut i 51 sekund w 2018 r., 304 godziny,

¹⁰⁶ W dniu zawarcia tej umowy z Agencją obowiązywało porozumienie z dnia 22 marca 2012 r., a następnie – z dnia 30 czerwca 2014 r. W porozumieniach tych wskazano priorytetowy cel Audytorium 17 sp. z o.o. – pozyskiwanie klientów i sprzedaż produktów radiowych realizowanych na antenach Rozgłośni Regionalnych Polskiego Radia.

¹⁰⁷ Spółki Skarbu Państwa według wykazu dostępnego na stronie <https://www.gov.pl/web/premier/wykazy-do-pobrania>.

¹⁰⁸ Gminy, powiaty i Województwo Śląskie.

29 minut i 42 sekundy w 2019 r., 250 godzin, 44 minuty i 23 sekundy w 2020 r. oraz 297 godzin, 38 minut i 11 sekund w 2021 r.

W latach 2017–2021 sponsorów pozyskano do 28 audycji. Z wyemitowanych sygnałów sponsorskich 14% rozliczono w barterze, a 86% w formie pieniężnej.

W okresie objętym kontrolą przychody Radia Katowice z tytułu sprzedaży powierzchni reklamowych w Internecie wzrastały w kolejnych latach (z wyjątkiem 2020 r.). Łącznie wyniosły 338,5 tys. zł, z tego 32,2 tys. zł w 2017 r., 56,3 tys. zł w 2018 r., 67,3 tys. zł w 2019 r., 56,4 tys. zł w 2020 r. i 126,4 tys. zł.

Do końca 2020 r. ewidencja liczby i wartości wyemitowanych reklam prowadzona była w kilku etapach. Agencja przygotowywała plany emisji reklam, podlegające zatwierdzeniu przez upoważnione osoby ze strony Radia Katowice, a następnie w Spółce weryfikowano wykonanie tych planów. Na podstawie otrzymanych od Radia Katowice wykazów nadanych reklam Agencja sporządzała rozliczenia dzienne.

Od 2021 r. dane dotyczące liczby i wartości wyemitowanych reklam oraz wpływów z tego tytułu ewidencjonowane były w programie emisyjnym RAMROK. Jak wyjaśnił Dyrektor ds. Ekonomicznych „Weryfikacja reklam dokonywana jest codziennie z dnia poprzedniego z systemu emisyjnego reklam. Faktury wystawiane są każdorazowo po zakończeniu kampanii wyemitowanej na podstawie zawartej umowy (...) ewentualne działania windykacyjne prowadzone są na bieżąco w porozumieniu z osobą odpowiedzialną za pozyskanie przychodu i rozliczenie danej umowy z księgowością”.

Według stanu na koniec 2021 r., zaległości wobec Radia Katowice z tytułu sprzedaży reklam posiadało dziewięć pomiotów w łącznej kwocie 51,5 tys. zł. W Radiu Katowice podejmowano stosowne działania w celu uregulowania tych zaległości, co nastąpiło w styczniu i lutym 2022 r. (do dnia 8 lutego 2022 r.).

Ewidencja nagród przeznaczonych dla słuchaczy pozyskanych w ramach umów sponsoringu rzeczowego była prowadzona na wyodrębnionych kontach księgowych oraz w ramach ewidencji magazynowej.

(akta kontroli: tom I str. 676-678, 711-712, 763-764; tom III str. 587-599)

5.3. W Spółce zatrudnienie ogółem wzrosło z 90 osób w 2017 r. do 100 osób w 2021 r.¹⁰⁹ (odpowiednio z 90 do 95 etatów), a zmiany w strukturze zatrudnienia przedstawiały się odpowiednio:

- w grupie pracowników twórczych zatrudnienie wzrosło z 34 do 50 osób, tj. o 47,1% (z 33 do 46 etatów);
- w grupie pracowników pozatwórczych zatrudnienie wzrosło z 20 do 24 osób, tj. o 20,0% (z 19 do 23 etatów);
- w grupie pracowników technicznych zatrudnienie nieznacznie spadło z 19 do 18 osób, tj. o 5,3% (z 21 do 18 etatów);
- w grupie kadry kierowniczej zatrudnienie spadło z 17 do ośmiu osób, tj. o 52,9% (z 17 do ośmiu etatów), przy czym w 2017 r. funkcjonował jeden prokurent, a w następnych latach – dwóch.

Wynagrodzenia osobowe¹¹⁰ w Radiu Katowice wyniosły:

- w 2017 r. – 4 365,6 tys. zł (przeciętne miesięczne – 4,0 tys. zł), z tego: 1 134,2 tys. zł (2,9 tys. zł) pracownicy twórczy, 978,5 tys. zł (3,9 tys. zł)

¹⁰⁹ Stan na koniec roku.

¹¹⁰ Bez odpraw emerytalnych.

pracownicy techniczni, 903,8 tys. zł (3,9 tys. zł) pracownicy pozatwórczy, 1 030,0 tys. zł (5,4 tys. zł) kadra kierownicza, 158,5 tys. zł (13,2 tys. zł) prokurent i 160,6 tys. zł (39,6 tys. zł) Zarząd;

- w 2018 r. – 4 154,9 tys. zł (przeciętne miesięczne – 4,1 tys. zł), z tego: 1 315,0 tys. zł (3,1 tys. zł) pracownicy twórczy, 665,4 tys. zł (3,3 tys. zł) pracownicy techniczni, 927,3 tys. zł (4,2 tys. zł) pracownicy pozatwórczy, 938,6 tys. zł (6,3 tys. zł) kadra kierownicza i 308,6 tys. zł (12,9 tys. zł) prokurenci;
- w 2019 r. – 4 191,2 tys. zł (przeciętne miesięczne – 3,9 tys. zł), z tego: 1 427,4 tys. zł (3,0 tys. zł) pracownicy twórczy, 747,9 tys. zł (3,5 tys. zł) pracownicy techniczny, 952,9 tys. zł (4,5 tys. zł) pracownicy pozatwórczy, 722,7 tys. zł (5,8 tys. zł) kadra kierownicza i 340,2 tys. zł (14,2 tys. zł) prokurenci;
- w 2020 r. – 4 987,3 tys. zł (przeciętne miesięczne – 4,6 tys. zł), z tego: 2 046,6 tys. zł (3,7 tys. zł) pracownicy twórczy, 932,7 tys. zł (4,3 tys. zł) pracownicy techniczni, 1 072,2 tys. zł (4,8 tys. zł) pracownicy pozatwórczy, 534,1 tys. zł (8,4 tys. zł) kadra kierownicza i 401,7 tys. zł (16,7 tys. zł) prokurenci;
- w 2021 r. – 5 873,3 tys. zł (przeciętne miesięczne – 5,2 tys. zł), z tego: 2 386,9 tys. zł (4,4 tys. zł) pracownicy twórczy, 1 069,0 tys. zł (4,9 tys. zł) pracownicy techniczni, 1 378,7 tys. zł (5,1 tys. zł) pracownicy pozatwórczy, 665,5 tys. zł (8,9 tys. zł) kadra kierownicza i 373,2 tys. zł (15,5 tys. zł) prokurenci.

Ponadto, honoraria wypłacone pracownikom etatowym wyniosły: 2 154,7 tys. zł (przeciętne – 3,3 tys. zł) w 2017 r., 2 232,2 tys. zł (3,5 tys. zł) w 2018 r., 2 481,8 tys. zł (3,6 tys. zł) w 2019 r., 3 006,6 tys. zł (4,3 tys. zł) w 2020 r. i 3 366,8 tys. zł (4,9 tys. zł) w 2021 r.

Koszty poniesione z tytułu umów cywilnoprawnych wyniosły: 837,7 tys. zł w 2017 r., 1 002,5 tys. zł w 2018 r., 999,2 tys. zł w 2019 r. 1 060,7 tys. zł w 2020 r. i 984,3 tys. zł w 2021 r., w tym koszty z tytułu umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych odpowiednio: 531,5 tys. zł, 520,8 tys. zł, 473,5 tys. zł, 534,0 tys. zł i 527,2 tys. zł.

Prezes Zarządu do 17 lipca 2017 r. był zatrudniony na podstawie umów o pracę (z 18 kwietnia i 28 lipca 2016 r.), a następnie – na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania (z dnia 18 lipca 2017 r. i 23 marca 2018 r.). W umowach o świadczenie usług zarządzania zagwarantowano Prezesowi Zarządu dostęp do: samochodu służbowego (od 23 marca 2018 r. – z miesięcznym limitem kosztów na zakup paliwa do wysokości 3,0 tys. zł netto); komputera stacjonarnego i przenośnego wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem, telefonu komórkowego (od 23 marca 2018 r. – z miesięcznym limitem kosztów z tego tytułu do wysokości 1,0 tys. zł netto), biura wraz z niezbędnym wyposażeniem. Koszty użytkowania ww. narzędzi pracy miała pokrywać Spółka. Ponadto, w umowie o świadczenie usług zarządzania z dnia 23 marca 2018 r. Spółka zobowiązała się do ponoszenia lub refinansowania kosztów, za zgodą Rady Nadzorczej, indywidualnego szkolenia Prezesa Zarządu, związanego z realizacją tej umowy, do wysokości 8,0 tys. zł w roku kalendarzowym.

Interes Spółki zabezpieczono poprzez wprowadzenie w ww. umowach zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej oraz (w umowach o świadczenie usług zarządzania) obowiązku zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w okresie pełnienia funkcji. Jak podano w pkt. 1.2 niniejszego wystąpienia, w umowach o świadczenie usług zarządzania wysokość wynagrodzenia zmiennego Prezesa Zarządu była uzależniona od osiągnięcia celów zarządczych określonych przez Radę Nadzorczą. Wynagrodzenie Prezesa Zarządu wyniosło: 248,7 tys. zł (w tym

88,1 tys. zł na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania) w 2017 r., 255,4 tys. zł (w tym 44,0 tys. zł wynagrodzenia zmiennego) w 2018 r., 317,1 tys. zł (w tym 105,7 tys. zł wynagrodzenia zmiennego) w 2019 r., 324,8 tys. zł (w tym 105,7 tys. zł wynagrodzenia zmiennego) w 2020 r. i 320,9 tys. zł (w tym 109,5 tys. zł wynagrodzenia zmiennego) w 2021 r.

W § 10 ust. 8 Regulaminu wynagradzania przewidziano następujące rodzaje nagród pieniężnych: nagrody uznaniowe, nagrody za pozyskanie środków pieniężnych na rzecz Spółki (m.in. za pozyskanie reklamodawców i sponsorów), nagrody z zysku. W latach 2017–2021 w Radiu Katowice przyznano nagrody w łącznej kwocie 1 078,0 tys. zł (średnia kwota nagrody wyniosła 3,6 tys. zł), z tego: nagrody uznaniowe w łącznej kwocie 651,8 tys. zł (60,5%) dla 286 osób oraz nagrody za pozyskanie środków pieniężnych na rzecz Spółki w łącznej kwocie 426,2 tys. zł (39,5%) dla 38 osób (nagrody z zysku w badanym okresie nie wystąpiły). W wyniku badania próby pięciu nagród za pozyskanie przychodów na rzecz Spółki wypłaconych czterem osobom¹¹¹ w łącznej kwocie 61,6 tys. zł (tj. 5,7% wartości wszystkich nagród wypłaconych w latach 2017–2021) ustalono, że nagrody te zostały przyznane i naliczone zgodnie z *Zasadami przyznawania nagród za pozyskanie przychodów na rzecz Spółki*¹¹². W badanych przypadkach za realizację zadania objętego nagrodą nie były dodatkowo wypłacane prowizje.

W okresie objętym kontrolą w Radiu Katowice nie funkcjonował Program Pomocy Przedemerytalnej.

W okresie objętym kontrolą rozwiązano stosunek pracy z 26 osobami i wypłacono im odprawy w łącznej kwocie 610,1 tys. zł, z tego: w 2017 r. dla 10 osób – 481,0 tys. zł, a w latach 2018–2021 – dla czterech osób rocznie, odpowiednio: 18,0 tys. zł, 23,1 tys. zł, 56,8 tys. zł i 31,2 tys. zł.

W związku z prowadzonym sporem z byłym Prezesem Zarządu (wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z 9 marca 2018 r. oraz ugoda z 9 listopada 2018 r.) poniesiono koszty w kwocie 414,4 tys. zł (z tego: wynagrodzenie w kwocie 158,5 tys. zł, odszkodowanie za zrzeczenie się roszczeń w kwocie 241,5 tys. zł, koszty zastępstwa procesowego 10,8 tys. zł, opłata od apelacji 3,6 tys. zł).

W Radiu Katowice praktyki studenckie i dziennikarskie staże zawodowe odbyło 96 osób, z tego: 21 w 2017 r., 28 w 2018 r., 14 w 2019 r., 12 w 2020 r. i 21 w 2021 r.

(akta kontroli: tom I str. 14-37; tom III str. 29-93, 95)

5.4. W latach 2017-2021 Spółka poniosła z tytułu zakupu usług obcych koszty w łącznej wysokości¹¹³ 14 558,8 tys. zł, z tego w kolejnych latach, odpowiednio¹¹⁴: w 2017 r. - 2 617,4 tys. zł; w 2018 r. - 2 922,8 tys. zł; w 2019 r. - 2 859,5 tys. zł; w 2020 r. - 2 979,0 tys. zł; w 2021 r. - 3 180,2 tys. zł¹¹⁵.

(akta kontroli: tom I str. 208, 234, 254, 275, 299; tom V str. 78-87)

¹¹¹ Próbę dobrano spośród nagród o najwyższych kwotach dla pracowników Działu Promocji i Marketingu (trzy osoby) i pracownika Studia Koncertowego (jedna osoba).

¹¹² Uchwały Zarządu: nr 35/2017 z dnia 14 czerwca 2017 r. oraz nr 7/2021 z dnia 22 lutego 2021 r.

¹¹³ Dane w zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku.

¹¹⁴ Wg pozycji „Usługi obce” w rachunku zysków i strat Spółki oraz zestawień obrotów i sald konta księgowego 402 „Usługi obce” za kolejne lata 2017-2021.

¹¹⁵ Największy udział w ww. kosztach (41,3%) stanowiły koszty ujemne na koncie księgowym analitycznym „Koszty emisji” (402-02-00), wynoszące łącznie 6 008,9 tys. zł, z tego w kolejnych latach odpowiednio: 2017 r. - 1 118,1 tys. zł; 2018 r. - 1 164,5 tys. zł; 2019 r. - 1 197,0 tys. zł; 2020 r. - 1 233,8 tys. zł i 2021 r. - 1 305,5 tys. zł.

W Spółce obowiązywał regulamin udzielania zamówień publicznych, przyjmowany kolejnymi uchwałami Zarządu Spółki¹¹⁶. Zamieszczono tam zapisy odnoszące się do udzielania zamówień o wartości powyżej progów określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych¹¹⁷, jak i do zamówień tzw. podprogowych¹¹⁸. W regulaminie z 2014 r. przewidziano sporządzanie dla zamówień tzw. podprogowych „zlecenia na realizację zakupu”, wg określonego wzoru¹¹⁹. W regulaminie z 2018 r., w odniesieniu do zamówień podprogowych, wskazano natomiast (§ 11), że przy udzielaniu tych zamówień należy przestrzegać zasad uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i przejrzystości oraz zasad racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi (w tym zasady wydatkowania środków publicznych w sposób celowy, oszczędny oraz umożliwiający terminową realizację zadań, a także zasady optymalnego doboru metod i środków w celu uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów), a ponadto wskazano tam przykładowe metody ustalania szacunkowej wartości takich zamówień¹²⁰ (bez wskazania, w których przypadkach stosować poszczególne z tych metod). Z kolei w regulaminie z 2021 r. określono - w odniesieniu do zamówień o wskazanej tam wartości szacunkowej równej lub przekraczającej kwotę 80 000 zł (ale poniżej kwoty 130 000 zł) - że ich udzielenie powinno być poprzedzone rozeznaniem rynku polegającym na skierowaniu zapytania ofertowego, zawierającego niezbędne elementy (w tym m.in. określenie przedmiotu zamówienia, wielkość lub zakres zamówienia oraz czas i miejsce realizacji), do minimum dwóch wykonawców (o ile na rynku istnieje tylu)¹²¹.

W regulaminach z 23 czerwca 2014 r. oraz z 31 sierpnia 2018 r. w odniesieniu do zamówień podprogowych nie sprecyzowano sposobu i nie określono trybów wylaniania i wyboru wykonawców tych zamówień (natomiast w regulaminie z 2021 r. nie określono tego dla zamówień poniżej ww. wartości 80 000 zł). Prezes Zarządu Spółki w wyjaśnieniu podał, że obowiązujące przepisy nie nakładają na takie podmioty (przedsiębiorców)¹²², jak Spółka, żadnych wymagań w zakresie zamówień, do których ustawy się nie stosuje, w związku z czym brak określenia w regulacjach wewnętrznych specjalnych metod postępowania dla zamówień podprogowych (o wartości nieprzekraczającej wg ustawy Pzp z 2004 r. równowartości kwoty 30 000 euro, a wg ustawy Pzp z 2019 r. kwoty 130 000 zł) jest zgodny z powszechnie obowiązującym prawem. Jednocześnie nadmienił on, że w przeważającej większości dokonywane przez Spółkę zakupy dóbr i usług nie przekraczają kilku lub kilkunastu tysięcy złotych i są zakupami incydentalnymi (za wyjątkiem takich, które powtarzają się ciągle), a zatem wprowadzenie dodatkowych procedur w tym zakresie wiązałoby się, jego zdaniem, z poniesieniem dodatkowych kosztów (np. w postaci dłuższego czasu oczekiwania na realizację zakupu), które byłyby niewspółmierne

¹¹⁶ W tym kolejno: regulamin przyjęty uchwałą nr 55/2014 Zarządu Spółki z dnia 23 czerwca 2014 r., regulamin przyjęty uchwałą nr 64/2018 Zarządu Spółki z dnia 31 sierpnia 2018 r. oraz regulamin przyjęty uchwałą nr 26/2021 Zarządu Spółki z dnia 23 kwietnia 2021 r.

¹¹⁷ Odpowiednio: w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r., uchylonej z dniem 1 stycznia 2021 r. oraz ustawie z dnia 11 września 2019 r., która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

¹¹⁸ Zamówienia o wartości szacunkowej (netto) odpowiednio: nieprzekraczającej równowartości kwoty, o której była mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r. oraz poniżej kwoty, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r., dalej: zamówienia podprogowe.

¹¹⁹ Wzór określony w załączniku do uchwały Zarządu nr 55/2014 r.

¹²⁰ Wskazano, że szacunkową wartość zamówienia ustala się przy zastosowaniu w szczególności jednej z następujących metod: analizy cen rynkowych; analizy wydatków poniesionych na tego rodzaju zamówienia w okresie poprzedzającym moment szacowania wartości zamówienia, z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez Prezesa GUS; analizy cen ofertowych złożonych w postępowaniach prowadzonych przez zamawiającego lub zamówień udzielonych przez innych zamawiających, obejmujących analogiczny przedmiot zamówienia, z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez Prezesa GUS; wystosowania zapytania ofertowego do potencjalnych wykonawców (natomiast w odniesieniu do robót budowlanych, na podstawie zestawienia, np. w formie kosztorysu inwestorskiego, rodzaju, zakresu i ilości robót budowlanych z ich cenami rynkowymi).

¹²¹ Jednocześnie wskazano, że w uzasadnionych przypadkach możliwe jest odstąpienie od przeprowadzenia wskazanego wyżej trybu postępowania, co wymaga zgody Kierownika Zamawiającego.

¹²² Przywołał przy tym brzmienie art. 8 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, ze zm.) stanowiącego, że: Przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa. Przedsiębiorca może być obowiązany do określonego zachowania tylko na podstawie przepisów prawa.

z hipotetycznymi korzyściami, które Spółka mogłaby osiągnąć, gdyby procedury te wprowadziła (np. w postaci niższej ceny danego zakupu). Tym samym, jak podał Prezes, brak procedur w tym zakresie determinowany był głównie skróceniem czasu do przygotowania i przeprowadzenia postępowania i zrealizowania zamówienia, co nie zmienia faktu, jak zaznaczył, że kierownicy komórek merytorycznych są zobowiązani do stosowania wskazanych w regulaminach zasad. Ponadto, w kwestii braku określenia trybu wyłaniania i wyboru wykonawców w ww. regulaminach¹²³ dla zamówień tzw. podprogowych, w tym na usługi, oraz sposobu dokumentowania czynności w tym zakresie¹²⁴ (m.in. w celu zapewnienia stosownego „śladu rewizyjnego”), Prezes wyjaśnił, że każdy dokument finansowy potwierdzający poniesienie kosztu przez Spółkę jest zatwierdzany przez przynajmniej jedną osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki, która w każdej chwili, przed zatwierdzeniem takiego dokumentu, może zażądać od pracowników wyjaśnienia, w jaki sposób szacunek na dany zakup został wykonany i w jaki sposób stosowane są inne zapisy obowiązującego, na dzień poniesienia kosztu, regulaminu udzielania zamówień publicznych. Wskazał przy tym na dokonywanie w praktyce, w sposób wyrywkowy, sprawdzeń przestrzegania wspomnianych regulaminów, poprzez uzyskiwanie stosownych wyjaśnień od pracowników, kierowników lub dyrektorów komórek odpowiedzialnych za poniesienie kosztu, a ponadto na agregowanie ww. dokumentów finansowych, w ewidencji pozabilansowej, wg kodów CPV w celu ustalenia, czy dany zakup mieści się jeszcze w tzw. kwocie wolnej¹²⁵ (chyba, że dany zakup był wyłączony z takiego obowiązku na podstawie przepisów ustawy Pzp). W związku z powyższym, jego zdaniem, tworzenie dodatkowych dokumentów czy mechanizmów w ww. zakresie było zbyteczne, w sytuacji gdy nie wymagały tego przepisy ustawy Pzp, a regulaminy były w pełni zrozumiałe dla ich adresatów, tj. pracowników Spółki.

W związku z powyższym NIK zwraca uwagę, że jakkolwiek przepisy ustawowe nie formułują wobec takich podmiotów, jak Spółka, obowiązku pisemnego określenia sposobu i trybu postępowania przy wyłanianiu i wyborze wykonawców zamówień tzw. podprogowych, to jednak w obowiązujących w Spółce regulacjach dotyczących udzielania takich zamówień - oprócz ogólnego wskazania, że pracownicy obowiązani są do przestrzegania przy ich udzielaniu zasad uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców i przejrzystości oraz zasad racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi¹²⁶ - zasadne było jednak dookreślenie stosownych reguł postępowania mających służyć zagwarantowaniu rzeczywistego, należytego wypełnienia ww. zasad w praktyce przez pracowników realizujących czynności w zakresie wyboru wykonawców kolejnych zamówień (w poszczególnych kategoriach przypadków, w zależności m.in. od przyjętych progów istotności, w tym kwotowych), mając przy tym także na uwadze zachowanie jednolitości postępowania w podobnych sytuacjach, jak też wskazane było, m.in. dla rzeczywistego zapewnienia przejrzystości procesu dokonywania wyboru poszczególnych wykonawców, określenie sposobu dokumentowania ww. czynności¹²⁷. Jednocześnie NIK zauważa, że, jak już przedstawiono wyżej, w regulaminie z 2021 r., dla wskazanych tam kwotowo zamówień (tj. dla części spośród zamówień nieprzekraczających progu

¹²³ W regulaminie z 2021 r. dla zamówień poniżej wskazanej tam kwoty 80 000 zł.

¹²⁴ Poza zapisem odnoszącym się do ustalania szacunkowej wartości zamówienia na roboty budowlane.

¹²⁵ Odpowiednio: nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro (o której była mowa w ustawie Pzp z 2004 r.) / poniżej kwoty 130 000 zł (o której mowa w ustawie Pzp z 2019 r.).

¹²⁶ Podmioty prawa publicznego także w odniesieniu do zamówień tzw. podprogowych powinny pamiętać bowiem o ww. zasadach, mających na celu zagwarantowanie wykonawcom niedyskryminacyjnego dostępu do udzielanych zamówień, ograniczenie ryzyka nieefektywnego wydatkowania środków publicznych i zapewnienie przejrzystości wyboru wykonawcy.

¹²⁷ Co powinno, zdaniem NIK, dla zapewnienia m.in. przejrzystości, obejmować także m.in. dokumentowanie przypadków zastosowania przewidzianych w danym regulaminie ewentualnych odstępstw, za zgodą Kierownika Zamawiającego, od przyjętych ujednoczonych sposobów i trybów postępowania (w tym m.in. sporządzanie stosownych pisemnych uzasadnień, wraz z ewentualnymi załącznikami, oraz dokumentowanie ich przedkładania Kierownikowi i jego akceptacji).

określonego w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r.)¹²⁸, wprowadzono wymóg uprzedniego sporządzenia i skierowania stosownego zapytania ofertowego do minimum dwóch wykonawców.

(akta kontroli: tom V str. 3-38, 40-47, 589-590, 596, 625)

W przypadku natomiast zawierania umów w sytuacjach określonych w § 21 ust. 3 pkt 7 Statutu Spółki¹²⁹, wymagało to zgody Rady Nadzorczej Spółki, co przedstawiono już w obszarze 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Zgody Rady Nadzorczej wymagało także, stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki z 16 kwietnia 2019 r.¹³⁰, zawarcie lub zmiana umów o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, we wskazanych tam przypadkach, co przedstawiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego (punkt 5.5).

(akta kontroli: tom I str. 60-61; tom III str. 99-108; tom V str. 560, 600)

W wyniku badania¹³¹ próby¹³² trzech umów¹³³ na zakup usług obcych, o wartościach szacunkowych netto powyżej progów ustawowych (określonych w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r.¹³⁴), ustalono, że:

1) umowy zostały zawarte w wyniku postępowań przeprowadzonych w przewidzianych w ustawie Pzp trybach¹³⁵, a wszystkie postępowania udokumentowano poprzez sporządzenie takiej dokumentacji, jak m.in. ogłoszenia¹³⁶, w tym o zamówieniu i o udzieleniu zamówienia, SIWZ, odpowiedzi na zapytania wykonawców do treści SIWZ, informacja z otwarcia ofert, zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty czy protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;

2) we wszystkich przypadkach wybrano ofertę, która uzyskała najwyższą liczbę punktów (w której zaoferowano m.in. najniższą cenę¹³⁷);

¹²⁸ Jak już wskazano, dla zamówień od wskazanej tam kwoty 80 000 zł (a poniżej równowartości kwoty 130 000 zł), z wyjątkiem uzasadnionych odstępstw wymagających zgody Kierownika Zamawiającego.

¹²⁹ § 21 ust. 3 pkt 7 Statutu Spółki stanowił, że: Do kompetencji Rady Nadzorczej należy udzielanie Zarządowi pisemnej zgody na: zaciąganie zobowiązań, które na podstawie jednej lub kilku czynności przekraczają równowartość 100.000 (słownie: sto tysięcy) euro w złotych, z zastrzeżeniem zobowiązań, na zaciągnięcie których wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia.

¹³⁰ Uchwała w sprawie: uzyskania zgody Rady Nadzorczej Spółki na zawarcie lub zmianę umów o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, przyjęta na podstawie art. 17 ust. 5 w zw. z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933, ze zm.).

¹³¹ W toku niniejszej kontroli NIK nie badano wszystkich zagadnień związanych z przygotowaniem, udzielaniem i realizacją ww. umów. Szczegółowym badaniem objęto kryteria oceny ofert, kwestię ujęcia w SIWZ i w umowie wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przy wykonywaniu wymagających tego czynności w ramach realizacji zamówienia oraz sposobu weryfikacji spełnienia tego wymogu, a także niespójności w badanych zapisach SIWZ oraz umów.

¹³² W toku niniejszej kontroli, w zakresie zw. z zamówieniami publicznymi na usługi obce (pkt. 5.4 wystąpienia), badaniem objęto próbę łącznie sześciu umów (w tym trzy wskazane powyżej oraz trzy wskazane poniżej, w kolejnym akapicie), innych postępowań czy umów nie badano.

¹³³ W tym: dwie umowy na świadczenie „usług w zakresie ochrony bezpośredniej osób i mienia Radia Katowice SA przez Specjalistyczną Uzbrojoną Formację Ochronną” (jedna z 2018 r., druga z 2019 r.), dalej jako: umowy na ochronę (lub umowy na świadczenie usług ochrony); oraz jedna umowa na świadczenie „usług emisji programów Radia Katowice SA” (z 2020 r.), dalej jako: umowa na emisję programów.

¹³⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.) - dalej w niniejszym punkcie 5.4 wystąpienia pokontrolnego zwana: ustawą Pzp z 2004 r. lub w skrócie: ustawą Pzp.

W latach 2017-2021, wg danych ujętych w sprawozdaniach złożonych za te lata przez Spółkę do Urzędu Zamówień Publicznych (UZP), udzielono zamówień na usługi (nie licząc przy tym zamówień, których przedmiotem było nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, o których mowa odpowiednio w art. 4 pkt 3 lit. g ustawy Pzp z 2004 r. i w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp z 2019 r., korzystających ze zwolnienia ze stosowania przepisów ustawy Pzp z uwagi na ich przedmiot), których wartość przekraczała progi określone odpowiednio w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r. i w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp z 2019 r., na łączną kwotę 9 089,1 tys. zł netto, z tego w 2017 r. - 270,2 tys. zł netto, w 2018 r. - 3 306,6 zł netto; w 2019 r. - 1 271,1 tys. zł netto; w 2020 r. - 4 241,3 tys. zł netto (w 2021 r., wg danych ujętych w sprawozdaniu do UZP za ten rok, nie udzielano takich zamówień).

¹³⁵ Tj. przetarg nieograniczony - w dwóch przypadkach, postępowanie o udzielenie zamówienia na tzw. usługi społeczne (art. 138o ustawy Pzp z 2004 r.) - w jednym.

¹³⁶ Odpowiednio do danych ujmowanych w objętej badaniem dokumentacji ww. umów i postępowań, w wyniku których je zawarto.

¹³⁷ W przypadku postępowań na świadczenie usług ochrony, wybrana oferta obejmowała - oprócz najniższej ceny obliczanej, stosownie do ujętego w SIWZ opisu kryterium oceny ofert, z uwzględnieniem obniżek wpłat na PFRON (co przedstawiono w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego) - także najniższą cenę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), dalej: ustawa o cenach, w zw. z art. 2 pkt 1 ustawy Pzp z 2004 r.

3) wykonawcom zamówień wypłacono kwoty wynikające z zawartych umów¹³⁸ (przy czym w jednym przypadku, w sierpniu 2022 r., tj. w toku kontroli NIK, dokonano korekty faktury¹³⁹ za marzec 2021 r., o nadpłaconą wcześniej kwotę 32,45 zł netto / 39,91 zł brutto, co było wynikiem wcześniejszego błędnego wyliczenia, a kwota tej nadpłaty zostanie, jak wskazał Główny Księgowy Spółki, potrącona z kolejnej faktury, która zostanie wystawiona), w łącznej wysokości dla ww. trzech umów wynoszącej za lata 2018-2021¹⁴⁰ 2 786,2 tys. zł netto (3 427,0 tys. zł brutto), a płatności dokonywano terminowo¹⁴¹;

4) przed wszczęciem ww. postępowań i zawarciem umów o udzielenie zamówienia na ww. usługi, mimo że wartość każdej z nich przekraczała równowartość 100 000 euro w złotych, nie wystąpiono do Rady Nadzorczej o wymaganą, stosownie do § 21 ust. 3 pkt 7 Statutu Spółki, pisemną zgodę na zaciągnięcie zobowiązania w tym zakresie, co przedstawiono już w obszarze 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego;

5) wyniku badania ww. próby stwierdzono nieprawidłowości, przedstawione w dalszej części wystąpienia pokontrolnego (w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*), dotyczące: kryteriów oceny ofert sformułowanych w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówienia; niezapewnienia wymaganej spójności pomiędzy objętymi badaniem zapisami w SIWZ w tych postępowaniach oraz postanowieniami umów (wcześniej ich projektów stanowiących załącznik do SIWZ), w tym nieujęcia w umowach wymogu zatrudniania osób na podstawie umowy o pracę i niezamieszczenia tam postanowień określających sposób weryfikowania wypełniania tego wymogu; niezapewnienia, w przypadku trzeciego z badanych postępowań, wystarczającej spójności, jednoznaczności i dookreślonego charakteru niektórych spośród zapisów zamieszczonych w SIWZ i w umowie.

(akta kontroli: tom I str. 60-61; tom V str. 48-73, 78-87, 142-508, 560, 600, 640-652)

W wyniku badania próby dotyczącej trzech umów¹⁴² na zakup usług obcych, które nie zostały zawarte w trybach ustawowych (lecz w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r., z uwagi na ich wartość poniżej określonego tam progu), ustalono, że:

1) nie przeprowadzono konkurencyjnych postępowań w celu wyłonienia i wyboru ww. wykonawców, w tym m.in. nie wysłano zapytań ofertowych czy cenowych do więcej niż jednego wykonawcy¹⁴³.

W odniesieniu do pierwszej z umów (z grudnia 2020 r.), Dyrektor ds. Techniki i Administracji wyjaśnił, że ww. wykonawca wybrany został z uwagi na doświadczenie

¹³⁸ W przypadku umów na świadczenie usług ochrony, z uwzględnieniem podwyższeń wynagrodzenia dokonywanych aneksami do umowy - co zostało przewidziane w umowie, a wcześniej we wzorze umowy stanowiącym załącznik do SIWZ, w zw. z art. 142 ust. 5 pkt 2 ustawy Pzp z 2004 r. - z powodu podwyższeń wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę dokonywanego na mocy kolejnych rozporządzeń Rady Ministrów w tej sprawie (jak podano w toku kontroli, innych aneksów do badanych umów nie zawierano).

¹³⁹ Fakturą korygującą nr FK 22000149 z 12 sierpnia 2022 r. (dotyczy opłaty za emisję programów Radia za marzec 2021 r.).

¹⁴⁰ W przypadku jednej z umów: za lata 2018 (od 31 stycznia) - 2019; w przypadku drugiej: za lata 2019 (od 31 grudnia) - 2021, tj. do końca okresu objętego kontrolą; w przypadku trzeciej: za lata 2020 (od 1 października) - 2021, tj. do końca okresu objętego kontrolą.

¹⁴¹ W toku niniejszej kontroli NIK nie badano realizacji ww. umów jako takiej, lecz przede wszystkim ich ogólne rozliczenie za kolejne objęte kontrolą lata. Nie badano także merytorycznych zagadnień związanych z działalnością w zakresie ochrony osób i mienia, o której mowa w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995, ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi do niej.

¹⁴² W tym: jedna umowa na konserwację i utrzymanie bieżącego ruchu centrali telefonicznej Radia Katowice, telefonicznej sieci wewnętrzzakładowej, a także szkolenia pracowników Radia w zakresie obsługi urządzeń telefonicznych (z grudnia 2020 r., zawarta na 2021 r. - badaniem objęto ujęte w ramach ww. umowy usługi konserwacyjne) oraz dwie umowy na wykonanie robót ogólnobudowlanych związanych odpowiednio: z wykonaniem pokrycia dachowego na części budynku Radia oraz z awaryjnym zabezpieczeniem przed przeciekaniem naświetla nad klatką schodową w budynku Radia wraz z wymianą pokrycia dachowego na przylegającym dachu (obie z grudnia 2018 r.).

¹⁴³ Stosownie do obowiązującego wówczas w Spółce regulaminu udzielania zamówień publicznych, nie było to wymagane (jak już wskazano wyżej, natomiast w kolejnym regulaminie, tj. regulaminie wprowadzonym uchwałą z 23 kwietnia 2021 r., wprowadzono wymóg uprzedniego kierowania, co do zasady, zapytania ofertowego do minimum dwóch wykonawców, ale w odniesieniu do zamówień o wartości równej lub przekraczającej wskazaną tam kwotę 80 000 zł i mniejszej od kwoty 130 000 zł).

w branży telekomunikacyjnej, po rozeznaniu ówczesnej średniej stawki godzinowej w branży telekomunikacyjnej, mając przy tym na uwadze specyfikę sieci telekomunikacyjnej w budynku Radia i konieczność zapewnienia szybkiej reakcji serwisowej z uwagi m.in. na przekazywanie rozmów telefonicznych prowadzonych ze słuchaczami na antenie.

W odniesieniu do pozostałych dwóch umów (z grudnia 2018 r.), wyjaśnił on, że ww. wykonawcy udzielono zamówienia z uwagi na pilność prac, tj. konieczność ich wykonania do końca roku (wcześniej, w maju tego samego roku przeprowadzono rozeznanie cenowe, poprzez zwrócenie się do ww. wykonawcy o dokonanie niezbędnych obmiarów i przedstawienie oferty cenowej na przewidywane do wykonania prace, jednak z uwagi na sytuację finansową nie zdecydowano się wówczas na wykonanie prac, lecz dopiero w grudniu, po pojawieniu się możliwości finansowania i oględzinach dachu, uznano, że prace muszą jednak zostać wykonane niezwłocznie, w związku z czym udzielono zlecenia ww. wykonawcy, który podtrzymał wcześniejszą cenę ofertową). W trakcie realizacji prac, w związku ze złym stanem dachu i świetlika, postanowiono o zleceniu ww. wykonawcy dodatkowych prac, zawierając z nim dodatkową umowę na ich wykonanie,

2) udzielenie ww. zamówień było uzasadnione potrzebami Spółki, wykonawcom zamówień wypłacono kwoty wynikające z zawartych umów¹⁴⁴, a płatności dokonano terminowo;

3) w przypadku umów na ww. roboty budowlane, odbioru wykonanych prac dokonano protokołem odbioru wykonanych robót budowlano-remontowych, prace wykonano terminowo, a wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji na wykonanie robót objętych umową na okres 24 miesięcy.

(akta kontroli: tom V str. 2, 88-125)

5.5. W latach 2017–2021 poniesione przez Radio Katowice koszty reprezentacji wyniosły 129,5 tys. zł (0,15% kosztów ogółem), z tego 66,1 tys. zł w 2017 r., 7,0 tys. zł w 2018 r., 27,8 tys. zł w 2019 r., 10,1 tys. zł w 2020 r. i 18,5 tys. zł w 2021 r. (nie sformułowano pisemnych zasad korzystania ze środków funduszu reprezentacyjnego).

W wyniku badania kosztów reprezentacji poniesionych w lutym i sierpniu w latach 2019–2021 (dotyczyły one wyłącznie Zarządu) oraz największego kosztu reprezentacji poniesionego w tych latach (dotyczył on komórki Promocji i Marketingu) w łącznej kwocie 7,7 tys. zł (13,7% kosztów reprezentacji poniesionych w powyższym okresie) ustalono, że zakupione towary i usługi (zestawy upominkowe, usługi i produkty gastronomiczne na spotkania z gośćmi, w tym w ramach organizowanych imprez muzycznych i konkursowych) były związane z działaniami mającymi na celu kreowanie pozytywnego wizerunku Radia Katowice.

(akta kontroli: tom III str. 109-137)

W latach 2017–2021 obowiązywały umowy na świadczenie usług prawnych, finansowo-księgowych oraz marketingowych¹⁴⁵ zawarte z 236 podmiotami, w wyniku których w powyższym okresie poniesiono koszty netto w łącznej kwocie 1 077,3 tys. zł (1,3% kosztów ogółem).

¹⁴⁴ W przypadku pierwszej z ww. umów - miesięczne wynagrodzenie w kwocie 0,95 tys. zł netto (1,2 tys. zł brutto), tj. łącznie 11,4 tys. zł netto (14,0 tys. zł brutto) za rok. Badaniem ujęte w ramach ww. umowy usługi konserwacyjne (ponadto ww. wykonawca dostarczał dla Spółki także elementy zapasowe czy nowe urządzenia, w łącznej kwocie wynoszącej w ciągu ww. roku 9,2 tys. zł brutto).

W przypadku drugiej i trzeciej z ww. umów odpowiednio: 10,5 tys. zł netto (12,9 tys. zł brutto) oraz 8,0 tys. zł netto (9,8 tys. zł brutto).

¹⁴⁵ Nie wystąpiły umowy na świadczenie usług w zakresie stosunków międzyludzkich i komunikacji społecznej oraz usług doradztwa związanego z zarządzaniem.

W wyniku badania 13 umów, na podstawie których poniesiono koszty netto w łącznej kwocie 435,0 tys. zł (40,4% kosztów netto poniesionych z tytułu ww. usług), z tego ośmiu na obsługę prawną (370,2 tys. zł), trzech na badanie sprawozdań finansowych (35,0 tys. zł) i dwóch dotyczących usług marketingowych (29,9 tys. zł) ustalono, że ich zawarcie było celowe, z wyjątkiem przypadków zawierania umów na obsługę prawną, powodującego, że w tym samym czasie obowiązywały umowy z dwoma podmiotami, co opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W wyniku realizacji umów objętych badaniem uzyskano zakładane efekty, m.in.: opinie i raporty / sprawozdania z przeprowadzonych badań sprawozdań finansowych za lata 2016–2020; zamieszczenie logo oraz informacji o adresie strony internetowej i częstotliwości nadawania Radia Katowice na wagonie tramwajowym należącym do taboru Tramwajów Śląskich S.A.; zamieszczenie tabliczki reklamowej Radia Katowice przy ekspozycji pingwinów w Śląskim Ogrodzie Zoologicznym oraz transmisja on-line z tej ekspozycji na kanale YouTube i na stronie internetowej Radia Katowice.

W umowach objętych badaniem wynagrodzenie ustalone dla danego podmiotu nie przekraczało limitu (100,0 tys. zł netto w stosunku rocznym) określonego w uchwale Walnego Zgromadzenia w sprawie uzyskania zgody Rady Nadzorczej na zawarcie lub zmianę umów o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem¹⁴⁶, podjętej na podstawie art. 17 ust. 5 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym¹⁴⁷.

(akta kontroli: tom III str. 99-108, 138-177, 405-439)

5.6. W okresie objętym kontrolą w Radiu Katowice obowiązywał przepis § 14 Regulaminu wynagradzania, stanowiący, iż w zakresie rozliczania należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza jego granicami przyjmuje się do stosowania przepisy rozporządzeń wydanych na podstawie art. 77⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹⁴⁸.

Na lata 2017–2021 zaplanowano koszty podróży służbowych w kwocie 239,0 tys. zł (z tego krajowe – 189,0 tys. zł, w tym Zarządu – 45,0 tys. zł oraz zagraniczne – 50,0 tys. zł, bez wyodrębnienia Zarządu), a poniesiono – w kwocie 156,9 tys. zł (z tego krajowe – 129,3 tys. zł, w tym Zarządu – 21,8 tys. zł oraz zagraniczne – 27,6 tys. zł, w tym Zarządu – 2,8 tys. zł)¹⁴⁹. W poszczególnych latach objętych kontrolą koszty te przedstawiały się następująco:

- w 2017 r. zaplanowano 42,0 tys. zł (z tego krajowe – 32,0 tys. zł, w tym Zarządu – 5,0 tys. zł i zagraniczne – 10,0 tys. zł), a poniesiono – 34,2 tys. zł (z tego krajowe – 21,4 tys. zł, w tym Zarządu – 1,6 tys. zł i zagraniczne – 12,9 tys. zł, w tym Zarządu 2,8 tys. zł);
- w 2018 r. zaplanowano 38,0 tys. zł (z tego krajowe – 28,0 tys. zł, w tym Zarządu – 5,0 tys. zł i zagraniczne – 10,0 tys. zł), a poniesiono – 27,5 tys. zł (z tego krajowe – 26,7 tys. zł, w tym Zarządu – 3,3 tys. zł i zagraniczne – 0,8 tys. zł);
- w 2019 r. zaplanowano 41,0 tys. zł (z tego krajowe – 31 tys. zł, w tym Zarządu – 5,0 tys. zł i zagraniczne – 10,0 tys. zł), a poniesiono – 46,7 tys. zł (z tego krajowe – 34,8 tys. zł, w tym Zarządu – 10,3 tys. zł i zagraniczne – 11,9 tys. zł);

¹⁴⁶ Uchwała nr 2 z dnia 16 kwietnia 2019 r.

¹⁴⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 1933, ze zm.

¹⁴⁸ Dz.U. z 2022 r. poz. 1510, ze zm.

¹⁴⁹ Nie poniesiono kosztów z tytułu podróży służbowych członków Rady Nadzorczej i Rady Programowej.

- w 2020 r. zaplanowano 59,0 tys. zł (z tego krajowe – 49 tys. zł, w tym Zarządu – 15,0 tys. zł i zagraniczne – 10 tys. zł) a poniesiono – 13,5 tys. zł (z tego krajowe – 12,9 tys. zł, w tym Zarządu – 1,9 tys. zł i zagraniczne – 0,7 tys. zł);
- w 2021 r. zaplanowano 59,0 tys. zł (z tego krajowe – 49,0 tys. zł, w tym Zarządu – 15,0 tys. zł i zagraniczne – 10,0 tys. zł), a poniesiono – 35,0 tys. zł (z tego krajowe – 33,6 tys. zł, w tym Zarządu – 4,6 tys. zł i zagraniczne – 1,4 tys. zł).

Poniesione koszty z tytułu podróży służbowych stanowiły w latach 2017–2018 i 2021 0,2%, w 2019 r. – 0,3%, a w 2020 r. – 0,1% kosztów ogółem.

W wyniku badania dokumentów dotyczących ośmiu podróży służbowych (czterech krajowych i czterech zagranicznych)¹⁵⁰, w wyniku których poniesiono koszty w łącznej kwocie 30,0 tys. zł (19,1% kosztów z tego tytułu poniesionych w latach 2017–2021), ustalono, że:

- polecenia wyjazdu służbowego zostały zatwierdzone / zaakceptowane przez Prezesa Zarządu, a w przypadku jego podróży służbowej – przez Przewodniczącą Rady Nadzorczej;
- pracownicy dokonali rozliczenia kosztów podróży służbowych w terminie określonym w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej¹⁵¹, tj. do 14 dni od dnia zakończenia podróży (z wyjątkiem dwóch przypadków, w których wystawcy faktur dokumentujących poniesienie kosztów przesłali je do Spółki po tym terminie), załączając wymagane dokumenty, zgodnie z § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia;
- koszty podróży służbowych prawidłowo rozliczono, stosując § 3 ust. 2, § 12 pkt 1 i 2, § 13 i § 14 ust. 2 pkt 1, ust. 4 ww. rozporządzenia;
- cele wyjazdów osiągnięto (uczestnictwo w konferencjach, udział w finale konkursu PRIX EUROPA, do którego zgłoszono reportaż dziennikarski wyemitowany na antenie Radia Katowice pt. „Schowany w pamięci”, audycja generalna u Papieża z okazji 90-lecia Radia Katowice – w wyniku delegacji powstały materiały reporterskie w formie relacji, fotogaleria na stronę internetową oraz filmy na kanale YouTube Radia Katowice), przy czym nie obowiązywał wymóg składania przez osoby delegowane sprawozdania z podróży służbowej.

(akta kontroli: tom III str. 1-46, 93-94, 96-98)

5.7. W latach 2017–2021 podmioty zewnętrzne przeprowadziły w Radiu Katowice kontrole w zakresie:

- prawidłowości i rzetelności obliczania w 2014 r. składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacania tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu, prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe, wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych – kontrola przeprowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie¹⁵² w 2017 r.;

¹⁵⁰ Próbę wybrano według najwyższej kwoty kosztów.

¹⁵¹ Dz.U. poz. 167.

¹⁵² Dalej: ZUS.

- umów cywilnoprawnych zawieranych w latach 2017–2018 – kontrola przeprowadzona przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach¹⁵³ w 2018 r.;
- realizacji zadań związanych z organizacją radiowej drużyny alarmowania (formacji obrony cywilnej) – kontrola przeprowadzona przez Śląski Urząd Wojewódzki w 2018 r. (nie stwierdzono nieprawidłowości, nie sformułowano zaleceń pokontrolnych).

Kontrola ZUS wykazała zgłoszenie dwóch osób do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, pomimo że nie podlegały one obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz nieprawidłowe naliczenie składek na: ubezpieczenia społeczne (zawyżenie o 5,37 zł), ubezpieczenie zdrowotne (zaniżenie o 46,80 zł), Fundusz Pracy (zawyżenie o 463,06 zł) i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (zawyżenie o 0,36 zł). W Spółce dokonano stosownych korekt w powyższym zakresie niezwłocznie po zakończeniu kontroli ZUS.

W wyniku kontroli PIP wniosła o dokonanie analizy umów cywilnoprawnych zawieranych z pracownikami Radia Katowice (z uwagi na stwierdzenie w niektórych przypadkach¹⁵⁴, że zakresy zleceń wynikających z tych umów były zbliżone do zakresów obowiązków na zajmowanych stanowiskach) oraz prowadzenie w sposób określony przepisami ewidencji czasu pracy pracowników zatrudnionych w zadaniowym systemie czasu pracy. Wnioski te zostały zrealizowane.

(akta kontroli: tom II str. 617-680)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przetargu na świadczenie usług ochrony¹⁵⁵, a także w kolejnym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na ww. usługi¹⁵⁶, nieprawidłowo określono kryteria oceny ofert, w tym:

1.1. Opisując w ramach kryteriów oceny ofert (SIWZ z 08.01.2018 r. - pkt XIII; SIWZ z 21.11.2019 r. - pkt XIV) kryterium ceny¹⁵⁷, przyjęto, że cena najniższej oferty i cena badanej oferty będą wyliczane jako różnica zaoferowanej ceny i wysokości zadeklarowanego przez oferentów obniżenia wpłat na PFRON¹⁵⁸. W ramach tego kryterium ujęto zatem, oprócz ceny (w rozumieniu zgodnym z obowiązującymi przepisami¹⁵⁹, podanymi w punkcie SIWZ pt. „Opis sposobu obliczania ceny”¹⁶⁰), również wysokość oferowanego odpisu na PFRON (będącego nie ceną, lecz korzyścią, z jakiej potencjalnie Zamawiający mógłby skorzystać w przyszłości

¹⁵³ Dalej: PIP.

¹⁵⁴ W wystąpieniu PIP z dnia 6 kwietnia 2018 r., skierowanym do Radia Katowice, nie podano skali tego zjawiska. Wcześniej, w piśmie z 27 marca 2018 r. PIP zwróciła się o wyjaśnienia odnośnie do ośmiu pracowników, a po udzieleniu wyjaśnień przez Radio Katowice - nie podała w ilu przypadkach wyjaśnienia uwzględniła.

¹⁵⁵ Przetarg nieograniczony (usługi w zakresie „ochrony bezpośredniej osób i mienia Radia Katowice SA przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną”) - nr ATZ-61-1-1/2018 (umowa nr ATA-261-7-54/II/2018).

¹⁵⁶ Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na tzw. usługi społeczne (art. 138o ustawy Pzp z 2004 r.) - nr AFZ-61-3-3/2019 (umowa nr ATA-211-10-12/22/XII/2019).

¹⁵⁷ W ww. postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego przyjęto dwa kryteria oceny ofert, tj. kryterium „cena” (któremu przypisano wagę 90%) oraz jeszcze jedno kryterium - kryterium „doświadczenie wykonawcy” (któremu przypisano wagę 10%).

¹⁵⁸ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Obniżenia wpłat na PFRON dalej wymiennie także jako: odpisy na PFRON.

¹⁵⁹ Stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 powołanej już wyżej ustawy o cenach, cena to: wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Cena stanowi zatem kwotę, którą kupujący ma zapłacić sprzedającemu za zakupiony towar lub usługę.

Stosownie do art. 2 pkt 1 ustawy Pzp, a także zapisów zamieszczonych w punkcie SIWZ (w obu ww. postępowaniach) pt. „Opis sposobu obliczenia ceny”, przez cenę należy przyjmować cenę w rozumieniu ww. art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o cenach. Stosownie do art. 91 ust. 1 i 2 ustawy Pzp, Zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a do kryteriów oceny ofert należy m.in. cena (w rozumieniu ww. art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o cenach w zw. z art. 2 pkt 1 ustawy Pzp).

¹⁶⁰ Odpowiednio: pkt XII (SIWZ z 2018 r.), pkt XIII (SIWZ z 2019 r.).

w kolejnych miesiącach, w sytuacji wypełniania wówczas warunków określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹⁶¹).

W związku z powyższym, mając na uwadze rozbieżności w sposobie rozumienia ceny pomiędzy poszczególnymi przywołanymi wyżej zapisami SIWZ, wskazać również należy, że Zamawiający powinien określić kryteria oceny ofert w sposób jednoznaczny i zrozumiały, umożliwiające sprawdzenie informacji przedstawianych przez wykonawców (co wynika zarówno z art. 91 ust. 2d ustawy Pzp, jak i z zasad, o których mowa w art. 7¹⁶² i art. 138o ust. 2 tej ustawy¹⁶³).

W odniesieniu do ww. przetargu należy jednocześnie podkreślić, że art. 91 ustawy Pzp jednoznacznie stanowił, iż kryteria oceny ofert powinny odnosić się do opisu przedmiotu zamówienia, a więc do usług, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia, we wszystkich aspektach oraz w odniesieniu do poszczególnych etapów ich cyklu życia, a nie mogą one dotyczyć właściwości podmiotowych wykonawcy (zob. art. 91 ust. 2, ust. 2c-2d, ust. 3 ustawy Pzp). Tymczasem wskazane powyżej, wprowadzone do SIWZ kryterium oceny ofert w istocie wykraczało poza przedmiot udzielanego zamówienia i dotyczyło właściwości wykonawcy, preferując wykonawców deklarujących Zamawiającemu, że będzie mógł uzyskiwać w przyszłości od nich dodatkową, pozacenową korzyść w postaci obniżenia wpłat na PFRON.

W odniesieniu do ww. postępowań nadmienić również należy, że oferowane obniżenie wpłat na PFRON, z którego potencjalnie może w przyszłości korzystać Zamawiający, warunkowane jest wypełnianiem w kolejnych miesiącach szeregu wymagań wynikających z ustawy o rehabilitacji niepełnosprawnych, w tym nie tylko takich, które zależne są od sprzedającego, lecz również uzależnionych od postępowania kupującego (jak wymóg terminowego dokonania zapłaty za zakupiony towar lub usługę), a składane w ofercie przez wykonawców oświadczenie co do zapewnienia w przyszłości Zamawiającemu obniżenia wpłat na PFRON nie jest w istocie weryfikowalne przez Zamawiającego na etapie postępowania o udzielenie zamówienia, i dlatego również nie powinno zostać przyjęte jako kryterium oceny ofert.

(akta kontroli: tom V str. 142, 239, 268, 292-306, 313-314, 320-323, 330-331, 339-340, 345-347, 358, 369-370, 377-391, 405, 407, 421-424, 433-434, 439-441)

Prezes Zarządu, który zatwierdzał SIWZ w ww. postępowaniach, a także m.in. podpisywał umowy z wykonawcami, wyjaśnił, że w dotychczasowych postępowaniach na usługi ochrony Spółka traktowała odpis na PFRON jako rodzaj upustu od ceny, który co do zasady nie był i nie jest zabroniony przez ustawę Prawo zamówień publicznych, zatem uznawano go za kryterium podlegające ocenie. Jak dodał, za słusnością takiego postępowania przemawiał fakt, że żaden z oferentów nie złożył protestu na dokonany wybór oferty, która została uznana za najkorzystniejszą przy założeniu uwzględnionych kryteriów wyboru ofert. Jednocześnie zaznaczył, że Spółka w następnych postępowaniach zrezygnuje z uwzględniania tego kryterium w ocenach ofert.

Wyjaśnienie takie złożyli również pracownicy Spółki, którzy w ww. postępowaniach przygotowywali opis ww. kryteriów oceny ofert, tj. specjalista ds. zamówień publicznych (pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego komisji przetargowej)

¹⁶¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 573, ze zm., dalej: ustawa o rehabilitacji niepełnosprawnych lub ustawa o rehabilitacji (odpisów na PFRON dot. w szczególności art. 22; na podstawie art. 22 ust. 12 wydane zostały rozporządzenia ministra ds. zabezpieczenia społecznego określające wzór informacji, o której mowa w ust. 10 tego artykułu).

¹⁶² Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.

¹⁶³ Stosownie m.in. do art. 138o ustawy Pzp, Zamawiający jest obowiązany do udzielenia zamówienia w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący.

oraz dyrektor pionu odpowiedzialnego za przedmiot postępowania (Dyrektor ds. Techniki i Administracji, pełniący jednocześnie funkcję członka komisji przetargowej).

(akta kontroli: tom V str. 557, 561-562, 566, 567-568, 572, 578-579)

W związku z powyższym NIK wskazuje, że ww. kryteria oceny ofert nie były prawidłowe, gdyż z obowiązujących przepisów ustawowych, do których zresztą odwoływano się w innym punkcie SIWZ, wyraźnie i jednoznacznie wynika, iż cena stanowi kwotę, którą kupujący ma zapłacić sprzedającemu za zamawianą usługę, a tym samym Zamawiający, wprowadzając kryterium ceny, winien dokonywać oceny ofert w ramach tego kryterium wyłącznie w oparciu o ceny w ww. rozumieniu ustawowym, podane przez wykonawców w ich ofertach¹⁶⁴. Nie można przy tym podzielić stanowiska, że obniżenie wpłat na PFRON jest odpowiednikiem upustu, rabatu czy bonifikaty, terminy te odnoszą się bowiem właśnie do ceny, w rozumieniu wskazanym wyżej. Tymczasem oprócz ceny zastosowano faktycznie dodatkowe kryterium, pozostające w związku z właściwościami podmiotowymi wykonawcy i wykraczające w istocie poza przedmiot zamówienia, dotyczące dodatkowej korzyści możliwej do uzyskania w przyszłości, uzależnionej od spełnienia szeregu warunków wynikających z ustawy o rehabilitacji.

Ponadto, wobec przyjęcia w ww. postępowaniach kryterium oceny ofert w postaci wysokości zaoferowanego przez wykonawcę odpisu na PFRON, NIK wskazuje, że następnie, w toku realizacji obydwu zawartych umów, w większości miesięcy (w ramach umowy z 2018 r. - informacje za: kwiecień i czerwiec 2018 r., miesiące od października 2018 r. do października 2019 r., grudzień 2019 r. i styczeń 2020 r.¹⁶⁵; w ramach umowy z 2019 r. - informacje za: kwiecień, miesiące od czerwca do sierpnia, listopad i grudzień 2020 r. oraz styczeń, luty i miesiące od kwietnia do sierpnia 2021 r.) przedkładano jednak Radium informacje o kwotach obniżenia wpłat na PFRON¹⁶⁶ na łączne kwoty, za dany miesiąc, w wysokości niższej niż kwota ujęta w złożonej do danego postępowania ofercie¹⁶⁷, a w niektórych miesiącach (w ramach umowy z 2019 r. - informacje za miesiące: marzec i maj 2020 r. oraz marzec 2021 r.¹⁶⁸) nie przedłożono takich informacji. W toku pierwszego z postępowań, odpowiadając na pytanie do treści SIWZ o to, w jaki sposób Zamawiający będzie egzekwował deklarowaną wysokość obniżenia ww. wpłat w okresie realizacji zamówienia (w którym zwrócono m.in. uwagę na to, iż w toku realizacji umowy zmniejszenie kwoty obniżenia wpłat na PFRON może wynikać m.in. z takich czynników, jak zmiana struktury zatrudnienia u wykonawcy lub zmiana obowiązujących przepisów prawa w zakresie sposobu naliczania obniżenia składek na PFRON), Zamawiający mimo to podał, że będzie egzekwował deklarowaną wysokość miesięcznie¹⁶⁹.

(akta kontroli: tom V str. 322-323, 327, 457-459, 609-614)

W związku z powyższym, wyjaśniając, czy i jakie działania podjęto w przypadkach przedkładania Zamawiającemu za poszczególne miesiące informacji o ww. obniżeniach w kwotach niższych od kwot zadeklarowanych w złożonych ofertach

¹⁶⁴ W tym w stanowiącym część oferty formularzu cenowym.

¹⁶⁵ Informacja za styczeń 2020 r. (odnosząca się do jeszcze do rozliczenia za grudzień 2019 r.).

¹⁶⁶ Dalej także jako: informacje o obniżeniach.

¹⁶⁷ Tj. mniej niż odpowiednio: w przypadku umowy z 2018 r. - 10 500 zł na miesiąc oraz w przypadku umowy z 2019 r. - mniej niż 10 300 zł na miesiąc.

W złożonych ofertach wykonawcy składali oświadczenie o treści: *Oświadczamy, że posiadamy możliwość udzielania ulg we wpłatach PFRON i zobowiązujemy się przez cały okres obowiązywania umowy do przedkładania w terminie 3 dni od otrzymania wynagrodzenia za usługi w danym miesiącu kalendarzowym, zaświadczeń pozwalających Zamawiającemu na obniżenie za dany miesiąc składek na PFRON w kwocie (...) zł.*

¹⁶⁸ W zw. z fakturami odpowiednio za luty i kwiecień 2020 r. oraz luty 2021 r.

¹⁶⁹ Oprócz wskazanych wyżej danych (w zw. z przyjętym w ww. postępowaniach kryterium oceny ofert), w toku niniejszej kontroli nie badano prawidłowości dokonywania wpłat na PFRON, sporządzania informacji o obniżeniach tych wpłat oraz ich wykorzystywania, ewentualnych kwestii zw. ze sprawami opodatkowania, czy też innych jeszcze ewentualnych powiązanych z ww. zagadnieniami kwestii.

(przyjętych do porównania, oceny i wyboru ofert) lub w przypadkach nieprzedłożenia takich informacji za dany miesiąc (mając na uwadze zobowiązanie wykonawcy zawarte w jego ofercie, która stanowiła załącznik do umowy i podstawę jej zawarcia), w tym czy i jakie działania podjęto w celu ustalenia przyczyn ww. przypadków oraz egzekwowania przedkładania informacji w zadeklarowanych kwotach, Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił¹⁷⁰, że nie podjęto działań mających na celu wyjaśnienie przedkładania przez wykonawcę, za poszczególne miesiące, informacji o kwocie obniżenia wpłat na PFRON w kwotach niższych od wcześniej zaoferowanych, co mogłoby, jak wskazał, skutkować naliczeniem kar umownych¹⁷¹ z tego tytułu, ponieważ nie powstała dotąd komisja, o której mowa w umowie¹⁷², co nie oznacza, jak dodał, że komisja taka jeszcze nie powstanie, i to ona, zgodnie z umową, będzie rozstrzygała wszelkie kwestie ewentualnego nienależytego wykonania umowy, w tym ewentualnego naliczenia stosownych kar umownych, o ile zostaną stwierdzone podstawy do tego. W odniesieniu natomiast do przypadków nieprzedłożenia informacji o obniżeniach (za trzy miesiące) Prezes wyjaśnił, że Główny Księgowy Spółki prowadził w tym zakresie w 2020 r. korespondencję mailową z wykonawcami usług (w czerwcu i lipcu 2020 r.), pytając o powód nieprzedłożenia tych informacji za dwa miesiące, a z otrzymanych odpowiedzi wynika, że powodem ich nieprzedłożenia były czynniki niezależne od wykonawcy (jak podano w ww. korespondencji, zmiany w strukturze zatrudnienia pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością w odpowiedniej proporcji orzeczeń w stopniu umiarkowanym i znacznym, w tym m.in. wynikające ze śmierci, okresu pandemii COVID-19, odejść z pracy, trudności w pozyskaniu kolejnych pracowników czy utraty orzeczeń o niepełnosprawności), a zatem w 2021 r. również trudno uznać, by były to czynniki inne niż niezależne od wykonawcy, a wykonawca przedkładała informacje o obniżeniach, jeżeli może je wystawić. Wyjaśniając natomiast, dlaczego, zamieszczając w umowach (po słowach: „a zwłaszcza”) wyszczególnienie przypadków nienależytego wykonania umowy, za które przewidziano kary umowne, nie ujęto w tym wyszczególnieniu również przypadków niewywiązywania się przez wykonawcę z jego zobowiązania ujętego w ofercie (stanowiącej, jak podano, stosownie m.in. do art. 140 ust. 1 ustawy Pzp, na wstępie każdej z umów podstawę zawarcia umowy i załącznik do niej) do zapewnienia miesięcznych odpisów na PFRON we wskazanej tam kwocie (którą to kwotę przyjęto do wyliczania punktacji w ramach kryterium ceny w procesie porównania, oceny i wyboru ofert) - mając na uwadze, że wymaganym w postępowaniu o udzielenie zamówienia od wykonawcy zobowiązaniom, w szczególności zaś takim, które stanowiły podstawę oceny i wyboru ofert, powinny towarzyszyć stosowne sankcje (np. w postaci kar umownych)¹⁷³, a ewentualna kara umowna, dla uniknięcia wątpliwości czy ewentualnych sporów w tym zakresie, powinna wyraźnie wskazywać, jakiej okoliczności dotyczy - Prezes wyjaśnił, że Spółka zadba w przyszłości o jeszcze większą spójność dokumentów w postępowaniach przetargowych.

¹⁷⁰ Złożone w toku kontroli wyjaśnienia Prezesa Spółki potwierdzili także Dyrektor ds. Ekonomicznych - Główny Księgowy Spółki (w zakresie spraw powiązanych z obniżeniami na PFRON, w zw. z ww. umowami), a także Dyrektor ds. Techniki i Administracji (odpowiadający za pion, który przygotowywał wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wraz z załącznikami, i do którego zadań należały m.in. sprawy zw. z realizacją ww. umowy).

¹⁷¹ Według postanowień obu zawartych umów, kary miały być naliczane za nienależyte wykonanie umowy, a w umowach zamieszczono przykładowe wyliczenie takich przypadków. W obu umowach (na początku każdej z zawartych umów podano, że jej podstawą jest oferta, która stanowi załącznik do umowy) zamieszczono zapis, wg którego *każdy przypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Wykonawcę z jego winy, w danym okresie rozliczeniowym, powoduje pomniejszenie kwoty miesięcznego wynagrodzenia o 10% ceny brutto faktury złożonej do zapłaty, za każdą stwierdzoną nieprawidłowość, jednak nie więcej niż wartość miesięcznej faktury brutto, a przez nienależyte wykonanie umowy rozumie się wszelkie naruszenia prawa i postanowień niniejszej umowy, a zwłaszcza...* (sytuacje wyszczególnione po słowie „zwłaszcza” nie odnosiły się do kwestii związanych z przedkładaniem informacji o obniżeniach wpłat na PFRON).

¹⁷² W obydwu ww. umowach postanowiono, że: *Fakt nieprawidłowego wykonania umowy stwierdza i opisuje powołana komisja, w której skład wchodzi przedstawiciel Wykonawcy i Zamawiającego. W przypadku rozbieżności zdań decydujący głos ma przedstawiciel Zamawiającego.*

¹⁷³ Na co wskazano w odpowiedzi na pytanie jednego z wykonawców do SIWZ (stwierdzając, że wykonawca będzie obciążony karą umowną).

Zdaniem NIK, powyższa sytuacja dotycząca przedkładania obniżek w kwotach mniejszych od ujętych w ofercie lub ich nieprzedkładania, dodatkowo jeszcze potwierdza, że wysokość obniżek wpłat na PFRON nie powinna być zostać przyjęta jako kryterium oceny ofert, w szczególności w ramach kryterium cena, w ww. postępowaniach, zaś w sytuacji, gdy tak się jednak stało, należało stosownie rozważyć, zarówno przy przygotowywaniu, udzielaniu, jak i realizacji zamówienia, możliwość egzekwowania jego zobowiązań w tym zakresie.

(akta kontroli: tom V str. 239, 243-244, 268, 272, 304, 314, 322-323, 327, 388-389, 330, 350, 353-354, 407, 423, 444, 448, 604, 608-614, 626-627, 633-636, 638)

1.2. W przetargu¹⁷⁴ na usługi ochrony w ramach kryteriów oceny ofert (SIWZ z 08.01.2018 r. - pkt XIII) ujęto kryterium „doświadczenie w zakresie ochrony mienia”¹⁷⁵, obejmujące okres wcześniejszego (na dzień złożenia oferty) ciągłego świadczenia usługi fizycznej ochrony mienia przez wykonawcę (wykonawca wykazujący taki ciągły okres świadczenia przez siebie usługi wynoszący co najmniej 10 lat uzyskiwał w ocenie ofert maksymalną liczbę punktów), co było niezgodne z przepisami art. 91 ust. 2, 2c i 3 ustawy Pzp z 2004 r. stanowiącymi, że kryteria ocen ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, lecz muszą być związane z przedmiotem udzielanego zamówienia, tj. dotyczyć tych usług, które mają być zrealizowane w ramach tego zamówienia.

W związku z ujęciem w SIWZ ww. kryterium oceny ofert, stosownie do wzoru formularza ofertowego stanowiącego załącznik do SIWZ, oferenci składali oświadczenie¹⁷⁶ o liczbie lat świadczenia w sposób ciągły wspomnianej usługi. Podawana tam liczba lat stanowiła podstawę przyznawania oferentom punktacji w procesie oceny ich ofert w ramach wspomnianego kryterium (oprócz ww. oświadczenia, nie wymagano od wykonawców przedłożenia dokumentów na poświadczenie podanych tam informacji).

Tymczasem takie aspekty, jak np. doświadczenie wykonawcy, mogą co najwyżej stanowić warunki udziału w postępowaniu (art. 22 ust. 1-1b ustawy Pzp)¹⁷⁷, natomiast zastosowanie przy ocenie i wyborze ofert wskazanego wyżej kryterium podmiotowego, dotyczącego doświadczenia wykonawcy w zakresie ochrony mienia¹⁷⁸, nie było w świetle ww. przepisów dopuszczalne. Dodać należy, że Zamawiający jest zobowiązany przygotowywać i przeprowadzać postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności

¹⁷⁴ Nr ATZ-61-1-1/2018.

¹⁷⁵ Wg zamieszczonego w SIWZ opisu ww. kryterium: *Kryterium doświadczenie w ochronie mienia będzie rozpatrywane na podstawie okresu ciągłego świadczenia usługi fizycznej ochrony mienia oraz że: Wykonawca, który wykaże okres ciągłego świadczenia usługi ochrony równy lub dłuższy niż 10 lat (na dzień składania oferty) uzyska maksymalną ilość punktów, tj. 10.*

¹⁷⁶ O treści: *Oświadczamy, że usługę ochrony fizycznej i mienia, w sposób ciągły świadczymy od miesiąca (...) roku, tj. (...) od lat (wpisać liczbę).*

¹⁷⁷ W ramach formułowania warunków udziału w postępowaniu, w rozumieniu ww. art. 22-22d ustawy Pzp, w SIWZ (pkt V pt. „Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełnienia tych warunków”), ujęto warunek, dotyczący doświadczenia wykonawcy (w postaci: *wykonywania w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, co najmniej dwóch usług polegających na ochronie obiektów użyteczności publicznej*), jak też w zw. z tym warunkiem w kolejnym punkcie (pkt VI pt. *„Wykaz oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu”*) wprowadzono wymóg przedłożenia przez oferenta, którego oferta zostanie najwyżej oceniona, *wykazu wykonanych lub wykonywanych w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym okresie, dwóch usług polegających na ochronie obiektów użyteczności publicznej, wraz z dokumentami potwierdzającymi, że usługi te wykonane (wykonywane) zostały należycie.*

¹⁷⁸ Należy przy tym wyraźnie rozróżnić zastosowane w ww. SIWZ kryterium dotyczące doświadczenia wykonawcy w zakresie ochrony mienia (obejmujące okres ciągłego świadczenia tej usługi, na dzień składania oferty, przez wykonawcę, lub też, jak podano w odpowiedzi na pytanie do SIWZ, jednego tylko z wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie), od kryterium, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 5 ustawy Pzp (tj. kryterium „organizacja, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia”) – kryterium, o którym mowa w art. 91 ust. 2 pkt 5 ustawy Pzp, musi bowiem zawsze bezpośrednio odnosić do konkretnego personelu wyznaczonego do realizacji zamówienia, ze wskazaniem jego powiązania z przedmiotem zamówienia i jego jakością (mając przy tym na uwadze także art. 7 oraz art. 91 ust. 2c i 2d ustawy Pzp), a nie ogólnie do wykonawcy, jak miało to miejsce w przypadku wskazanych wyżej zapisów SIWZ.

i przejrzystości, a kryteria oceny ofert określać w sposób jednoznaczny i zrozumiały (art. 7 i art. 91 ust. 2d ustawy Pzp z 2004 r.).

Wskazane wyżej kryterium faworyzowało natomiast tych wykonawców, którzy w swoich ofertach podawali, iż świadczyli usługę „w sposób ciągły” od co najmniej 10 lat, stawiając tym samym w gorszej sytuacji pozostałe podmioty. Ograniczało to tym samym możliwość uzyskania zamówienia np. przez tych potencjalnych wykonawców, którzy w minionych miesiącach czy latach mieliby przerwy w okresie świadczenia wspomnianej usługi¹⁷⁹ lub świadczyli ją przez krótszy okres (brak ww. „ciągłości” skutkowałby wówczas mniejszą liczbą punktów, lub brakiem możliwości ich uzyskania w ramach wspomnianego kryterium). W SIWZ nie określono przy tym, co należy rozumieć przez świadczenie usługi „w sposób ciągły”, ani nie wskazano, by Zamawiający dopuszczał jakiegokolwiek, choć krótkie, przerwy w okresie świadczenia wspomnianej usługi w minionych latach.

Zauważyć przy tym należy, że w toku ww. przetargu, w odpowiedzi na wniosek o wyjaśnienie treści SIWZ, wskazano, iż w sytuacji składania przez wykonawców oferty wspólnej do oceny w ww. kryterium doświadczenia Zamawiający przyjmie okres prowadzenia działalności przez jeden z podmiotów tj. ten, który prowadzi działalność dłużej (nawet zatem, gdy drugi z wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie, niezależnie od jego przewidywanej roli i udziału w realizacji zamówienia, działał znacznie krócej). Fakt ten dodatkowo wskazuje, że w tak sformułowanym kryterium oceny ofert w istocie nie chodziło zatem o kwestie związane z zapewnieniem prawidłowej realizacji przedmiotu zamówienia.

(akta kontroli: tom V str. 239, 268, 292-305, 307-310, 313-314, 322-323, 327, 329-333, 339-341, 345-346, 348-349, 369-370)

Nadmienić jednocześnie należy, że także w drugim z ww. postępowań¹⁸⁰ (w przypadku którego, w myśl m.in. art. 138o ustawy Pzp, konieczne było zapewnienie udzielenia zamówienia w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący) ujęto w ramach kryteriów oceny ofert (SIWZ z 21.11.2019 r. - pkt XIV) takie samo kryterium (i taki sam zapis we wzorze formularza ofertowego stanowiącego załącznik do SIWZ), a w ramach warunków udziału w postępowaniu także ujęto warunek podmiotowy odnoszący się do doświadczenia wykonawcy¹⁸¹. Również w tym przypadku, opisując wskazane wyżej kryterium oceny ofert dotyczące wcześniejszego doświadczenia wykonawcy w zakresie ochrony mienia, w odniesieniu do okresu świadczenia tej usługi przez oferenta wprowadzono wymóg, by był to „okres ciągły” (bez zdefiniowania pojęcia wspomnianej „ciągłości” i bez dopuszczenia ewentualnych przerw w okresie świadczenia usługi), a maksymalną liczbę punktów przewidziano dla wykonawcy świadczącego usługi w sposób ciągły od co najmniej 10 lat (na dzień składania oferty).

(akta kontroli: tom V str. 377-390, 392-394, 405, 407, 421-423, 427-428, 434, 439, 442-443)

Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, który zatwierdzał SIWZ w ww. postępowaniu, uznano, że innym kryterium odnoszącym się, zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, do przedmiotu zamówienia jest ciągle świadczenie usług ochrony. Jak wskazał, zamawiający, podejmując decyzję o ustaleniu kryteriów oceny i wyboru ofert, musi mieć na względzie, że w wyniku oceny ich spełniania ma wybrać ofertę, która będzie faktycznie najkorzystniejsza, tj. najlepiej zaspokoi potrzeby zamawiającego.

¹⁷⁹ Np. pomiędzy pozyskaniem kolejnych kontraktów na świadczenie takich usług.

¹⁸⁰ Nr AFZ-61-3-3/2019.

¹⁸¹ W postaci: wykonywania w okresie ostatnich 3 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenie działalności jest krótszy w tym okresie, co najmniej dwóch usług polegających na ochronie obiektów użyteczności publicznej (pkt V SIWZ), wraz z dokumentami potwierdzającymi, że usługi te były lub są wykonywane należycie, o których mowa w punkcie VII SIWZ.

Przywołując przy tym uzasadnienie jednego z wyroków sądu¹⁸² (z 2003 r.), podał, że „przetarg organizowany jest w celu wyboru oferty najkorzystniejszej dla użytkownika, a nie najlepszej w świetle jakichś obiektywnych kryteriów”, a przywołując inny wyrok¹⁸³ podał, że zamawiający, ustalając kryteria oceny ofert, kieruje się przede wszystkim własnymi potrzebami, zwracając jedynie uwagę, aby każdy wykonawca, który jest w stanie je zaspokoić, był równo traktowany, kryteria ustalane przez zamawiającego winny być natomiast jednoznaczne i precyzyjne. Zaznaczył przy tym, że żaden z oferentów nie złożył protestu na wybór oferty najkorzystniejszej wybranej wg podanych kryteriów. Wyjaśnienie takie złożyli również pracownicy Spółki, którzy w ww. postępowaniu przygotowywali opis ww. kryteriów oceny ofert, tj. specjalista ds. zamówień publicznych (pełniący jednocześnie funkcję przewodniczącego komisji przetargowej) oraz dyrektor pionu odpowiedzialnego za przedmiot postępowania (Dyrektor ds. Techniki i Administracji, pełniący jednocześnie funkcję członka komisji przetargowej).

(akta kontroli: tom V str. 557, 562-564, 566, 568-569, 570, 572-574, 579-581)

W odniesieniu do drugiego z ww. postępowań na ochronę¹⁸⁴ Prezes, a także ww. pracownicy Spółki, wyjaśnili natomiast, że w postępowaniu takim¹⁸⁵ doświadczenie wykonawcy mogło stanowić kryterium wyboru (przywołali przy tym pismo Urzędu Zamówień Publicznych¹⁸⁶, w którym wskazano, że prowadząc postępowanie o udzielenie zamówienia na usługi społeczne zamawiający nie są związani zakazem ustanawiania kryteriów oceny ofert dotyczących właściwości wykonawcy, lecz opisu kryteriów i zasad ich oceny muszą oni dokonywać zgodnie z zasadami równego traktowania i konkurencji, przejrzystości oraz proporcjonalności).

Ponadto wyjaśnili, że ujęty w SIWZ okres wcześniejszego ciągłego świadczenia usługi przez wykonawcę uznano za istotny wyznacznik dający rękojmię należytego wykonania przedmiotu udzielanego zamówienia. Radio w systemie obronnym państwa realizuje bowiem zadania w systemie stałego dyżuru¹⁸⁷, w związku z czym uznano, że właśnie ciągle świadczenie usługi jest najważniejsze z punktu widzenia zamawiającego. Dalej natomiast, przywołując w złożonych wyjaśnieniach kilka wyroków¹⁸⁸, podali oni, że: *kryteria oceny ofert powinny preferować rzeczy istotne dla zamawiającego związane z przedmiotem zamówienia oraz że: ustalone przez zamawiającego kryteria pozacenowe winny być uzasadnione nie tylko z punktu widzenia preferencji zamawiającego, ale także jego uzasadnionych potrzeb, co oznacza, że wybrany w oparciu o ustalone kryteria oceny ofert wykonawca oferuje dla zamawiającego lepsze wykonanie przedmiotu zamówienia w odróżnieniu od innych wykonawców*¹⁸⁹, jak też przywołali ujęte w ww. wyrokach stwierdzenia, odnoszące się do proporcjonalności warunków podmiotowych udziału w postępowaniu (art. 22 ustawy Pzp), wskazujące m.in., że: *zarówno warunki, jak i środki dowodowe, muszą być określone w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia, warunek proporcjonalny to taki, który bezpośrednio nawiązuje do zdolności wykonawcy do wykonania całego zlecanego zakresu zamówienia; opisane*

¹⁸² Wyrok Sądu Okręgowego Warszawie z dnia 16 czerwca 2003 r. (sygn. akt V Ca 1213/02).

¹⁸³ Wyrok KIO z 6 maja 2013 r. (KIO 940/13).

¹⁸⁴ Nr AFZ-61-3-3/2019.

¹⁸⁵ Na tzw. usługi społeczne (art. 138o ustawy Pzp).

¹⁸⁶ Pismo pt. „Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi o wartości równej lub przekraczającej progi z art. 138g ustawy Pzp”, opublikowane na portalu UZP - www.uzp.gov.pl.

¹⁸⁷ Jak wskazano w wyjaśnieniach, w celu zapewnienia możliwości przekazywania decyzji związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa oraz ciągłości przekazywania decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i organów uprawnionych do uruchamiania realizacji zadań ujętych w Planie Operacyjnym Funkcjonowania „Radia Katowice” S.A. w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

¹⁸⁸ Wyroki KIO odpowiednio: z 11.01.2019 r. (KIO 2627/18), z 9.04.2013 r. (KIO 720/13), z 14.12.2012 r. (KIO 2636/12) i uchwałę KIO z 06.05.2015 r. (KIO/KD/24/15).

¹⁸⁹ W ww. wyrokach KIO wskazywano także m.in., że ustalone przez zamawiającego kryteria oceny ofert winny realizować zasadę przejrzystości, niedyskryminacji, równego traktowania wykonawców, jak również gwarantować, że oferty będą oceniane w warunkach efektywnej konkurencji, a także powinny one być jednoznaczne i precyzyjne.

przez zamawiającego warunki udziału w postępowaniu muszą być uzasadnione wartością zamówienia, charakterystyką, zakresem, stopniem złożoności lub warunkami realizacji zamówienia; opis warunków proporcjonalny do przedmiotu zamówienia powinien być dokonywany przez pryzmat celu, jakiemu ma on służyć, a więc zapewnieniu wyboru wykonawcy, który daje rękojmię należytego wykonania przedmiotu udzielanego zamówienia, a dokonany przez zamawiającego opis powinien wskazywać, iż wykonawcy niespełniający kryteriów podmiotowych nie dają rękojmi prawidłowej realizacji zamówienia publicznego.

(akta kontroli: tom V str. 557, 558-559, 562-564, 566, 569-570, 572, 574, 580, 581)

W związku z powyższym w odniesieniu do przeprowadzonego przetargu należy podkreślić, jak już wskazano wyżej, że w świetle ww. przepisów ustawy Pzp, w tym art. 91 ust. 2, 2c i 3, niedopuszczalne było stosowanie przy wyborze najkorzystniejszej oferty takich kryteriów oceny ofert, jak zastosowane kryterium dotyczące doświadczenia wykonawcy. Kryterium takie ma bowiem charakter podmiotowy i nie dotyczy aspektów lub etapów cyklu życia usług, które miały być zrealizowane w ramach danego zamówienia, lecz wcześniejszej działalności wykonawcy w przedziale minionych 10 lat (lub tylko jednego z wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie, zgodnie ze wspomnianą wyżej odpowiedzią udzieloną przez Zamawiającego w toku przetargu). Zamawiający nie może stosować dowolnych kryteriów oceny ofert, lecz tylko takie, które dotyczą oferowanej usługi, i w tym zakresie jego swoboda co do możliwości dowolnego określania kryteriów oceny ofert jest ograniczona.

W odniesieniu natomiast do drugiego z ww. postępowań - jakkolwiek było ono prowadzone na podstawie art. 138o ustawy Pzp, gdzie zamawiającym przyznano, jak wskazano w powołanej w wyjaśnieniu opinii UZP, większą swobodę działania w zakresie formułowania kryteriów oceny ofert (w tym także z uwzględnieniem aspektów podmiotowych) - NIK zauważa, że tak sformułowane kryterium potencjalnie może jednak w nadmierny sposób faworyzować podmioty podające w ofercie, iż świadczyły usługę w sposób ciągły przez wcześniejszy okres całych 10 lat, kosztem podmiotów mogących zapewnić wykonanie udzielanego zamówienia na porównywalnym poziomie, które nie świadczyły jednak wcześniej usługi „w sposób ciągły” przez tak długi okres lub świadczyły ją z przerwami (nawet krótkimi, np. pomiędzy zawarciem kolejnych umów czy uzyskaniem kolejnych zleceń). Nadmienić także należy, że Zamawiający wprowadził jednocześnie w SIWZ warunek udziału w postępowaniu dotyczący wcześniejszego doświadczenia wykonawcy (z wymogiem przedłożenia dokumentacji potwierdzającej spełnianie tego warunku, w tym należytego wcześniejszego wykonywania usług), natomiast doświadczenie, do którego odnosiło się ww. kryterium oceny ofert, mogło dotyczyć świadczenia jakichkolwiek usług ochrony fizycznej mienia, w tym odnoszącego się do jakichkolwiek podmiotów czy też jakichkolwiek obiektów (niekoniecznie wykonujących zadania użyteczności publicznej, w tym zadania zbliżone do zadań wykonywanych przez Radio, na które wskazano w ww. wyjaśnieniach)¹⁹⁰, jak też, jak przyjęto w toku ww. postępowań, mogło dotyczyć doświadczenia tylko jednego z wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia. Ponadto, w SIWZ nie wskazano, jak należy rozumieć „ciągłość” świadczenia usługi w tak długim okresie (mogącym wynosić nawet do 10 lat wstecz), w tym czy dla zachowania tej „ciągłości” dopuszczalne są przerwy w świadczeniu usługi w toku tych lat, a jeśli tak, to jakie, czy też niedopuszczalne są jakiegokolwiek.

¹⁹⁰ W SIWZ, w ramach tego kryterium, oceniano ogółem dotychczasowe lata „doświadczenia w zakresie ochrony fizycznej mienia”.

2. W przypadku umów na usługi ochrony (odpowiednio z 2018 r. i 2019 r.¹⁹¹), zawartych w wyniku wskazanych wyżej postępowań, nie zapewniono - w odniesieniu do wymogu wykonywania zamówienia przez osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz weryfikowania wypełniania tego wymogu w toku realizacji zamówienia przez Zamawiającego - spójności pomiędzy opisem przedmiotu zamówienia zamieszczonym w umowie oraz opisem przedmiotu zamówienia zamieszczonym w SIWZ, co miało znaczenie dla prawidłowego określenia obowiązków wykonawcy w tym zakresie i zagwarantowania Zamawiającemu możliwości rzeczywistego egzekwowania od wykonawcy ich realizacji.

W ww. umowach nie zamieszczono bowiem postanowień dotyczących powyższego wymogu¹⁹² i sposobu weryfikowania jego wypełniania w toku realizacji zamówienia przez Zamawiającego, w tym składania przez Wykonawcę wraz z fakturą comiesięcznych oświadczeń obejmujących imienne wykazy osób zatrudnionych w danym miesiącu na podstawie umowy o pracę w celu realizacji zamówienia. Zapisy takie, o których mowa w art. 36 ust. 2 pkt 8a w zw. z art. 29 ust. 3a ustawy Pzp, zamieszczono wyłącznie w punkcie III SIWZ¹⁹³ pt. „Opis przedmiotu zamówienia”¹⁹⁴, pomimo że dotyczyły one obowiązków wykonawcy na etapie wykonania zamówienia, a wskazane wyżej oświadczenia miały być dokumentami warunkującymi rozliczenie (złożenie oświadczenia wraz z fakturą miało stanowić warunek zapłaty), a więc tym samym były to istotne postanowienia, które dla zapewnienia ich skuteczności powinny znaleźć się w treści umowy zawartej z wykonawcą, a Zamawiający, na podstawie stosownych postanowień umownych, powinien na bieżąco w toku realizacji umowy weryfikować wypełnianie wymogów w ww. zakresie, a w przypadku ich niewypełnienia nałożyć na wykonawcę stosowne kary umowne z tego tytułu. Dodać należy, że konieczność zapewnienia przejrzystości postępowania, stosownego odzwierciedlenia zapisów zamieszczonych w SIWZ w umowie (wcześniej w projekcie umowy stanowiącej załącznik do SIWZ) oraz zapewnienia spójności poszczególnych dokumentów postępowania, a także ujęcia w umowie instrumentów pozwalających na

skuteczne egzekwowanie przez zamawiającego przewidzianych w postępowaniu wymogów, dotyczy zarówno przetargu, jak i postępowania na tzw. usługi społeczne.

(akta kontroli: tom V str. 142, 239-247, 268-275, 330-331, 344, 350-356, 415-416, 423-424, 444-451)

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił¹⁹⁵, że niezamieszczenie postanowień dotyczących wymogu wykonywania zamówienia przez osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę oraz weryfikowania wypełniania tego wymogu w toku realizacji zamówienia

¹⁹¹ ATA-261-7-54/2018 i ATA-211-10-12/22/XII/2019.

¹⁹² W formularzu ofertowym, wchodzącym w skład oferty wykonawcy deklarowali, że zapewnią całodobową ochronę wykonywaną przez pracowników wpisanych na listę kwalifikowanych pracowników ochrony (nie było tam odniesienia do formy zatrudnienia), a stosownie do SIWZ oferent, którego oferta została najwyższej oceniona, przedkładał wykaz osób przewidzianych (na dzień złożenia tego dokumentu) do realizacji zamówienia, obejmujący m.in. rubrykę dotyczącą wskazania stosunku prawnego, na podstawie którego jest on przewidziany do realizacji zamówienia („dostępność na podstawie umowy o pracę, dzieło, zlecenia, podwykonawca lub inny stosunek prawny”, przy czym dla wszystkich wykazanych osób wskazano, że chodzi o pracowników wykonawcy dostępnych na podstawie umowy o pracę). Nie było to jednak wystarczające dla zapewnienia rzeczywistej realizacji ww. wymogów, wynikających odpowiednio z ww. zapisów SIWZ i przepisów Pzp, tj. aby pracownicy wykonawcy przez cały okres realizacji zamówienia byli rzeczywiście zatrudnieni na podstawie umowy o pracę (by wykonywali oni czynności objęte zamówieniem w ramach zatrudnienia na podstawie umowy o pracę).

¹⁹³ SIWZ odpowiednio: z 08.01.2018 r. i z 21.11.2019 r.

¹⁹⁴ W SIWZ (w ww. punkcie III) wskazano, że: *Zamawiający wymaga, aby pracownicy Wykonawcy byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę (czynności wykonywane w ramach niniejszego zamówienia wymagają zatrudnienia na podstawie umowy o pracę). Zamawiający zastrzega, że powyższy wymóg weryfikować będzie poprzez przedłożenie przez Wykonawcę oświadczenia zawierającego imienny wykaz osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu realizacji niniejszego zamówienia. Oświadczenie, o którym mowa należy przedłożyć każdorazowo wraz z fakturą za dany miesiąc. Wymagane jest aby ww. oświadczenie wskazywało osoby zatrudnione w danym miesiącu, którego dotyczył okres rozliczeniowy. Złożenie oświadczenia wraz z fakturą stanowi warunek zapłaty faktury.*

¹⁹⁵ Złożone w toku kontroli wyjaśnienia Prezesa Spółki, w zakresie dotyczącym odpowiednio ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i umów o udzielenie zamówienia publicznego oraz zadań na zajmowanych przez nich stanowiskach pracy, potwierdzili także specjalista ds. zamówień publicznych (przewodnicząca komisji przetargowej), a także Dyrektor ds. Techniki i Administracji (tj. pionu odpowiedzialnego za przedmiot tych zamówień).

przez Zamawiającego, było wynikiem niedopatrzenia. Jednocześnie zaznaczył, że w interesie Radia jest wiedza o osobach wykonujących czynności ochrony, a Spółka przystępując do kolejnego postępowania na ochronę dołoży starań w kierunku większej spójności wzajemnych dokumentów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Wskutek powyższego niedopatrzenia, jak wyjaśnił Prezes, pomimo ww. zapisów SIWZ, postanowienia zawartych umów nie zobowiązywały wykonawców do przedkładania Zamawiającemu dokumentacji pozwalającej na weryfikację wypełniania wymogu zatrudniania osób realizujących zamówienie na podstawie umowy o pracę (w tym do przedkładania wskazanych wyżej oświadczeń wykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę, czy też innej jeszcze stosownej dokumentacji¹⁹⁶, pozwalającej na rzetelną, bieżącą, skuteczną weryfikację w tym zakresie). Wykonawcy nie mieli zatem takiego obowiązku, a Spółka nie miała umownego prawa egzekwować przedkładania takich dokumentów (w tym m.in. poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umów o pracę zatrudnionego pracownika) w celu weryfikacji wypełniania ww. wymogu.

Jednocześnie Prezes nadmienił, że „w ramach roboczych kontaktów i wzajemnej współpracy” wykonawca dobrowolnie dostarczył imienne zestawienia pracowników - przedkładając przy tym kontrolerom NIK wykazy (sporządzone za miesiące od grudnia 2019 r. do grudnia 2021 r.)¹⁹⁷, opatrzone datą wpływu 12 sierpnia 2022 r., tj. w trakcie kontroli NIK¹⁹⁸. Prezes wskazał też na prowadzone rozmowy z pracownikami ochrony, na jakiej podstawie są oni zatrudniani przy wykonywaniu prac objętych umowami ochrony.

W związku z powyższym NIK wskazuje, że stosowne postanowienia dotyczące sposobu udokumentowania wypełnienia powyższego wymogu zatrudniania na podstawie umowy o pracę w toku wykonywania zamówienia oraz weryfikowania jego wypełnienia przez Zamawiającego powinny zostać zamieszczone w umowach¹⁹⁹, a Zamawiający powinien dokonywać stosownej weryfikacji w tym zakresie na bieżąco (nie tylko przy zawarciu umowy, ale również m.in. przy ewentualnych zmianach w zatrudnieniu). Natomiast „robocze kontakty”, „dobrowolne” działania wykonawcy czy „ustne rozmowy” nie stanowią właściwego sposobu realizacji ww. obowiązków spoczywających na Zamawiającym.

(akta kontroli: tom V str. 532-556, 559-560, 564, 566, 570, 574, 581, 625, 627, 635, 636)

W zakresie zapewnienia wypełnienia przy realizacji zamówienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, NIK wskazuje również, że w przetargu na ww. usługi ochrony, odpowiadając wykonawcom na zapytania dotyczące treści SIWZ²⁰⁰

¹⁹⁶ O czym mowa wprost w art. 143e ust. 1 i 2 (obowiązującym od 4 maja 2019 r.), w zw. z art. 29 ust. 3a, a także art. 36 ust. 2 pkt 8a i ust. 1 pkt 16 ustawy Pzp z 2004 r., jak również m.in. piśmie UZP pt. „Opinia dotycząca art. 29 ust. 3a ustawy Pzp uwzględniająca wspólne stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz Generalnego Inspektora Danych Osobowych z dnia 28 kwietnia 2017 r.”, opublikowanym na portalu UZP: www.uzp.gov.pl.

W ww. piśmie wskazano na konieczność sprawowania przez Zamawiającego kontroli nad wypełnianiem ww. wymagania na etapie wykonywania umowy oraz podkreślono, że w celu zapewnienia skuteczności zapisów, o których mowa w art. 36 ust. 2 pkt 8a ustawy Pzp, właściwym miejscem na ich opisanie będzie projekt umowy, a następnie umowa podpisana z wykonawcą (musi bowiem zaistnieć stosowne odzwierciedlenie zapisów SIWZ i opisu przedmiotu zamówienia w umowie). Wynika z tego, iż powyższe kwestie powinny zostać uregulowane w postanowieniach umowy w sprawie zamówienia publicznego, która jest zasadniczym źródłem zobowiązań wykonawcy na etapie realizacji zamówienia.

¹⁹⁷ Podpisany przez inspektora nadzoru agencji ochrony.

¹⁹⁸ W powyższym zakresie innej dokumentacji kontrolerom NIK nie przedłożono (poświadczono, że jest to dokumentacja kompletna oraz że została dostarczona w sierpniu 2022 r.).

¹⁹⁹ Ponadto, przewidzianym w umowie mechanizmom kontrolnym powinny towarzyszyć stosowne sankcje, wyraźnie wskazujące, jakiej okoliczności dotyczą, tj. sankcje za nieprzestrzeganie wymogów ustanowionych na podstawie art. 29 ust. 3a ustawy Pzp.

²⁰⁰ Odpowiedzi na pytania do SIWZ, w tym m.in. czy w przypadku zadeklarowania przez pracownika ochrony pracy powyżej pełnego etatu, Zamawiający oprócz wymogu umowy o pracę w pełnym wymiarze godzin, pozostawia w gestii Wykonawcy formę zatrudnienia w dodatkowym wymiarze roboczogodzin dla tego samego pracownika (dopuszcza możliwość zatrudnienia powyżej pełnego etatu pracowników pracujących na podstawie umowy cywilnoprawnej), udzielono pismem Prezesa Zarządu z 15 stycznia 2018 r., informując, że Zamawiający pozostawia w gestii Wykonawcy formę zatrudnienia w dodatkowym wymiarze roboczogodzin.

(dotyczące dopuszczenia, oprócz wymogu umowy o pracę, innych form zatrudnienia²⁰¹, w przypadku wykonywania przez pracownika ochrony pracy powyżej pełnego etatu), podano, iż Zamawiający, w przypadku zatrudnienia pracownika powyżej pełnego etatu, pozostawia w gestii wykonawcy formę zatrudnienia tego pracownika w dodatkowym wymiarze roboczogodzin, co zdaniem NIK nie odpowiadało określone w SIWZ (pkt III) wymogowi, o którym mowa w art. 29 ust. 3a ustawy Pzp w zw. z § 22 Kodeksu pracy²⁰², zapewnienia, aby czynności ochrony składające się na realizację udzielonego zamówienia były wykonywane w ramach zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, a w istocie stanowiło modyfikację tego wymogu i mogło sugerować wykonawcom możliwość obchodzenia wymogów wynikających z ww. przepisów. Było to tym samym niezgodne z obowiązkami Zamawiającego, wynikającymi z ww. art. 29 ust. 3a ustawy Pzp, w myśl których Zamawiający, poprzez stosowne zapisy zamieszczone w SIWZ, w tym również poprzez odpowiedzi na zapytania wykonawców do treści SIWZ, powinien dążyć do zagwarantowania, aby przy realizacji udzielanych przez niego zamówień przestrzegane były przepisy prawa pracy w zakresie obowiązku zatrudniania pracowników na umowę o pracę.

Nadmienić ponadto należy, że w drugim z ww. postępowań na ochronę, pomimo zapisów w punkcie III SIWZ wymagających zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w załączniku nr 1 do SIWZ zamieszczono jednocześnie zapis, że *zamawiający dopuszcza realizację zamówienia przez osoby będące zatrudnione na umowę o pracę i umowę zlecenia*. Wskutek powyższego w toku postępowania, w ramach zapytań wykonawców do treści SIWZ, zwrócono Zamawiającemu uwagę na niejednoznaczność ww. zapisów (prosząc przy tym o wyjaśnienie, czy zatem Zamawiający wymaga zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, czy na umowę zlecenia), w związku z czym w udzielonej wykonawcom odpowiedzi Zamawiający potwierdził, że wymaga zatrudnienia na umowę o pracę²⁰³.

(akta kontroli: tom V str. 319, 321, 324, 331, 344, 415, 424, 438)

Prezes Zarządu Spółki, wyjaśniając kwestię odpowiedzi udzielonych wykonawcom do SIWZ w ww. przetargu, przywołał wspomniany już wyżej zapis w SIWZ (pkt III)²⁰⁴ oraz przepisy art. 29 ust. 3a ustawy Pzp i art. 22 § 1 i § 1¹ Kodeksu pracy, z których to przepisów, jak zaznaczył, wynika, że nie jest możliwe zatrudnianie pracownika na wykonywanie tych samych czynności w ramach umowy o pracę i w ramach umowy zlecenia. Udzielenie odpowiedzi, że Zamawiający pozostawia w gestii wykonawcy formę zatrudnienia w dodatkowym wymiarze roboczogodzin, nie stanowiło zatem jego zdaniem niezgodnej z przepisami zmiany treści SIWZ, *gdyż nawet zatrudnienie przez wykonawcę, w ramach wykonywania tych samych czynności co w umowie o pracę, umowy zlecenia byłoby zatrudnieniem pracownika na umowę o pracę*.

W związku z powyższym NIK wskazuje, że obowiązek określenia przez Zamawiającego wymagań w zakresie zatrudniania na podstawie umowy o pracę, a także sposobu ich dokumentowania i weryfikacji, był wyrazem woli ustawodawcy zagwarantowania przestrzegania prawa pracy przy realizacji zamówień publicznych i zerwania z praktyką zawierania umów cywilnoprawnych w sytuacji nieuzasadnionych charakterem stosunku, co dotyczy w szczególności pracy wykonywanej przez pracowników ochrony. NIK nie podziela zatem stanowiska, że Zamawiający mógł pozostawić kwestię formy zatrudnienia - w tym w dodatkowym wymiarze roboczogodzin (powyżej pełnego etatu) dla tego samego pracownika - uznaniu wykonawcy, i że nie miało to, jak wskazano w wyjaśnieniach, znaczenia

²⁰¹ W tym cywilnoprawnych.

²⁰² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (aktualnie: Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, ze zm.), dalej: „Kodeks pracy”.

²⁰³ Pismem do wykonawców z 28.11.2019 r.

²⁰⁴ Gdzie wskazano, że Zamawiający wymaga, aby pracownicy Wykonawcy byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę (czynności wykonywane w ramach niniejszego zamówienia wymagają zatrudnienia na podstawie umowy o pracę).

z uwagi na to, iż z przepisów prawa pracy i tak wynika, że zatrudnienie takie, w warunkach określonych w art. 22 § 1 Kodeksu pracy, jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Obowiązki Zamawiającego wynikające ze wskazywanych wyżej przepisów ustawy Pzp, odnoszących się do wymogu zapewnienia zatrudniania osób wykonujących czynności w ramach realizacji zamówienia na podstawie umów o pracę, mają bowiem na celu zagwarantowanie, by nie dochodziło do sytuacji ewentualnego obchodzenia przepisów prawa pracy w tym zakresie. W przypadku pracy wykonywanej w warunkach określonych w art. 22 § 1 Kodeksu pracy, tj. w warunkach stosunku pracy, nie jest bowiem dopuszczalne zastępowanie umów o pracę umową cywilnoprawną, a działania Zamawiającego, w tym udzielane przez niego odpowiedzi na zapytania dotyczące treści SIWZ, muszą służyć eliminowaniu takich właśnie przypadków.

(akta kontroli: tom V str. 586, 592, 635, 636)

Wyjaśniając natomiast, dlaczego, zamieszczając w umowach (po słowach: „a zwłaszcza”) wyszczególnienie przypadków nienależytego wykonania umowy, za które przewidziano kary umowne, nie ujęto w tym wyszczególnieniu również przypadków niewywiązywania się przez wykonawcę z obowiązku zatrudniania na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w SIWZ, w zakresie realizacji zamówienia - mając na uwadze, że wymaganym w postępowaniu o udzielenie zamówienia od wykonawcy zobowiązaniom, w szczególności zaś takim, które stanowiły podstawę oceny i wyboru ofert, powinny towarzyszyć stosowne sankcje (np. w postaci kar umownych), a ewentualna kara umowna, dla uniknięcia wątpliwości czy ewentualnych sporów w tym zakresie, powinna wyraźnie wskazywać, jakiej okoliczności dotyczy²⁰⁵ - Prezes wyjaśnił, że Spółka zadba w przyszłości o jeszcze większą spójność dokumentów w postępowaniach przetargowych.

(akta kontroli: tom V str. 239, 243-244, 268, 272, 350, 353-354, 444, 448, 625, 627)

3. W przypadku przetargu na świadczenie usług emisji programów Radia²⁰⁶ stwierdzono, że w załączniku do umowy (załącznik pt. „Warunki współpracy technicznej”²⁰⁷), a wcześniej do SIWZ, zamieszczono częściowo niespójne ze sobą i tym samym niejednoznaczne niektóre postanowienia w zakresie dotyczącym określenia obowiązków wykonawcy²⁰⁸. W kolejnych paragrafach tego załącznika (w tym m.in. w jego § 5 ust. 1 i 2, w kontekście określenia obowiązków wykonawcy w zakresie tzw. usług utrzymaniowych, w tym napraw, konserwacji czy zmiany nastaw wskazanych tam urządzeń) zamieszczono bowiem m.in. odesłania do § 3 ust. 5 pkt a-e załącznika, mimo że takich punktów, tj. punktów c, d i e, w ww. § 3 ust. 5 nie ujęto (ujęto tylko punkty a i b), z kolei poniżej wymieniono poszczególne grupy urządzeń ujęte w pkt a-d. W SIWZ zamieszczono także niejednoznaczne, niedookreślone zapisy, wskazując, że do realizacji usługi wykonawca wykorzystać ma „wysokiej klasy sprzęt, posiadający odpowiednie homologacje, certyfikaty” (nie precyzując, na jakiej podstawie i w jaki sposób zamawiający uzna, że wykonawca wypełnił te wymogi, tj. że sprzęt jest „wysokiej klasy”, a homologacje i certyfikaty

²⁰⁵ Tak też wskazano m.in. we wskazanym już wyżej piśmie UZP pt. „Opinia dotycząca art. 29 ust. 3a ustawy Pzp uwzględniająca wspólne stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz Generalnego Inspektora Danych Osobowych z dnia 28 kwietnia 2017 r.”, opublikowanym na portalu UZP: www.uzp.gov.pl. Podkreślono tam, że: *W celu zapewnienia zachowania zasady uczciwej konkurencji przewidzianym w umowie mechanizmom kontrolnym powinny towarzyszyć sankcje za nieprzestrzeganie zobowiązań ustanowionych na podstawie art. 29 ust. 3a ustawy Pzp, np. w postaci kar umownych lub - w przypadku powtarzających się naruszeń tych obowiązków - prawa odstąpienia od umowy. Ewentualna kara umowna musi wyraźnie wskazywać jakiej okoliczności dotyczy.*

²⁰⁶ Postępowanie o udzielenie zamówienia nr AFZ-61-1-1/2020.

Poza ww. zagadnieniem, w pozostałym zakresie w toku niniejszej kontroli NIK nie badano zagadnień dotyczących ww. zamówienia, które powiązane były ze specjalistycznymi kwestiami merytorycznymi (głównie technicznymi).

²⁰⁷ Załącznik nr 3 do umowy (nr 5 do SIWZ), dalej: „załącznik”.

²⁰⁸ W ww. umowie Radio określano mianem nadawcy, a wykonawcę umowy mianem operatora.

„odpowiednie”). W SIWZ, ani w umowie (wcześniej jej projekcie), nie zdefiniowano też, jak należy rozumieć pojęcie reakcji serwisu na przerwę w emisji programu (w tym m.in. jakie czynności wykonawca zobowiązany jest podjąć w tym zakresie w czasie, jaki wskazał w ofercie), mimo iż czas reakcji serwisu stanowił jedno z kryteriów oceny ofert²⁰⁹. W związku z powyższym wskazać należy, że postanowienia umowne powinny być ze sobą spójne i jednoznaczne, podobnie jak zapisy w SIWZ, które powinny być jednoznaczne, wyczerpujące, dostatecznie dokładne i zrozumiałe, co wynika z przepisów ustawy Pzp (w tym art. 29 ust. 1 i art. 91 ust. 2d tej ustawy)²¹⁰, jak i z powinności dochowywania pełnej należytej staranności w tym zakresie, która ma znaczenie także dla jednoznacznego określenia obowiązków wykonawcy, któremu udziela się zamówienia w przetargu. Jednocześnie mając m.in. na uwadze, że w ww. postępowaniu wpłynęła tylko jedna oferta (podobnie jak we wcześniejszych postępowaniach dotyczących tych usług w minionych latach²¹¹), powyższe nie wpływało na wynik tego postępowania.

(akta kontroli: tom V str. 142, 144, 145-147, 148, 153,154, 155-156, 165-170, 171, 172, 174-175, 176-177, 183-187, 640)

Prezes Zarządu Spółki, w złożonych wyjaśnieniach²¹², przyznał, że można dojść do różnych wniosków przy interpretacji ww. § 5 ust. 1 i 2 załącznika do umowy, a tym samym wymaga on korekty przy następnym postępowaniu przetargowym. Zaznaczył także, że w następnym postępowaniu Spółka doprecyzuje również, co należy rozumieć przez czas reakcji serwisu na przerwę w emisji, który nie został w umowie zdefiniowany pomimo tego, że był ocenianym kryterium. Jednocześnie wskazał, że Spółka rozumie ten czas jako biegnący od poinformowanie jej o zaistniałych przerwach i ich przyczynach do czasu przystąpienia do usuwania przyczyn przerw. Prezes wskazał także, że przedmiot zamówienia w ww. przetargu na emisję został opisany, zdaniem Spółki, w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, co potwierdzać ma brak pytań w tym zakresie ze strony potencjalnych, jak i finalnych oferentów.

(akta kontroli: tom V str. 192, 600, 602, 625, 628, 635-636)

4. W Radiu Katowice obowiązywały w tym samym czasie umowy na obsługę prawną zawarte z dwoma podmiotami, wskutek czego ponoszono koszty / wydatki z tytułu miesięcznego wynagrodzenia ryczałtowego na rzecz każdego z nich, co - zdaniem NIK - było niecelowe.

Umowę z Kancelarią zawarł poprzedni Prezes Zarządu 31 grudnia 2015 r. na lata 2016–2017, a kolejne – obecny Prezes Zarządu – 31 grudnia 2017 r. na 2018 r., 31 grudnia 2018 r. na 2019 r., 31 grudnia 2019 r. na 2020 r., 31 grudnia 2020 r. na 2021 r.²¹³. Na podstawie ww. umów Radio Katowice ponosiło w latach 2017–2021 koszty netto z tytułu wynagrodzenia ryczałtowego w kwocie 3,0 tys. zł miesięcznie w latach 2017–2020 i 4,0 tys. zł w 2021 r. – łącznie 192,0 tys. zł (wydatki poniesiono w kwocie 236,2 tys. zł brutto)²¹⁴.

²⁰⁹ Kryterium temu przypisano wagę 5% (drugim kryterium oceny ofert była cena). Do postępowania wpłynęła jedna oferta, a do zamawiającego w toku przetargu nie wpłynęły zapytania, które dotyczyłyby wskazanych wyżej sformułowań.

²¹⁰ Przedmiot zamówień opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, a kryteria oceny ofert określa się w sposób jednoznaczny i zrozumiały, umożliwiając sprawdzenie informacji przedstawianych przez wykonawców.

²¹¹ Wg informacji podanych przez Zastępcę Dyrektora ds. Techniki i Administracji.

²¹² Złożone w toku kontroli wyjaśnienia Prezesa Spółki, w zakresie dotyczącym odpowiednio ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i umów o udzielenie zamówienia publicznego oraz zadań na zajmowanych przez nich stanowiskach pracy, potwierdzili także specjalista ds. zamówień publicznych (przewodnicząca komisji przetargowej), a także Dyrektor ds. Techniki i Administracji (tj. pionu odpowiedzialnego za przedmiot tych zamówień); wg zapisów w protokole postępowania o udzielenie zamówienia byli oni odpowiedzialni m.in. za określenie kryteriów oceny ofert w postępowaniu, a Dyrektor ww. pionu za przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia.

²¹³ Przedstawiono umowy obowiązujące w okresie objętym kontrolą.

²¹⁴ Ponadto, poniesiono koszty zastępstwa procesowego oraz koszty związane z koniecznością dojazdu poza obszar właściwości Radia Katowice.

Umowy z Radcą Prawnym (drugim podmiotem) obecny Prezes Zarządu zawarł: 30 sierpnia 2017 r. [...] ²¹⁵, 2 stycznia 2019 r. [...] ²¹⁶ i 1 stycznia 2021 r. [...] ²¹⁷. Na podstawie ww. umów Radio Katowice w latach 2017–2021 ponosiło koszty netto z tytułu wynagrodzenia ryczałtowego w kwocie [...] ²¹⁸ miesięcznie – łącznie [...] ²¹⁹ (wydatki poniesiono w kwocie [...] ²²⁰) ²²¹.

Wszystkie umowy zawierały katalog otwarty świadczonych usług, przy czym w przypadku Kancelarii przedmiot umów określono jako świadczenie kompleksowej pomocy prawnej ²²², a w przypadku Radcy Prawnego – świadczenie usług z zakresu [...] ²²³. W umowach zawartych z Radcą Prawnym zastrzeżono jednak, że będzie on świadczył usługi [...] ²²⁴, natomiast w umowach zawartych z Kancelarią przewidziano bieżącą obsługę prawną zarówno Zarządu, jak i Rady Nadzorczej oraz zapewniono pracownikom wszystkich komórek organizacyjnych Radia Katowice możliwość kontaktu z wyznaczonymi prawnikami w sprawach objętych przedmiotem umowy. Wymiar czasu świadczenia usług w siedzibie Spółki ustalono na trzy godziny dwa razy w tygodniu w przypadku Kancelarii i [...] ²²⁵ w przypadku Radcy Prawnego.

Mając na uwadze, że pierwszą umowę z Radcą Prawnym zawarto w okresie obowiązywania umowy z Kancelarią i umowy z Kancelarią obejmowały szerszy zakres usług oraz przewidywały dłuższy wymiar czasu ich świadczenia w siedzibie Spółki, NIK uznał za niecelowe poniesienie kosztów / wydatków w kwocie wynagrodzenia ryczałtowego dla Radcy Prawnego, tj. [...] ²²⁶.

(akta kontroli: tom III str. 146, 405-468)

W sprawie przyczyn zawierania umów na obsługę prawną z dwoma podmiotami Prezes Zarządu wyjaśnił: *„Umowa z Kancelarią (...) jest zawarta na bieżącą obsługę prawną, z której mogą korzystać wszystkie organy Spółki i jej komórki organizacyjne. Natomiast umowa z Kancelarią Radcy Prawnego (...) ograniczała się do udzielania porad prawnych jedynie dla członków zarządu Spółki. W ciągle zmieniającym się otoczeniu prawnym udzielanie porad prawnych dla Zarządu Spółki jest przejawem dbania o bezpieczeństwo prawne podejmowanych decyzji i postępowań. Niewątpliwym atutem korzystania z dwóch kancelarii jest możliwość poznania dwóch stanowisk lub opinii na dane zagadnienie prawne”*.

Zdaniem NIK, zasięgnięcie opinii drugiej kancelarii prawnej może być celowe w pewnych szczególnych sytuacjach, uzasadnionych stopniem skomplikowania sprawy. Nie jest jednak zasadne ponoszenie kosztów / wydatków z tytułu miesięcznego wynagrodzenia ryczałtowego dla zapewnienia bieżących konsultacji prawnych równoległe przez dwa podmioty. Nie było to niezbędne dla zapewnienia właściwej obsługi prawnej Spółki, mając również na uwadze fakt, że w marcu 2022 r.

²¹⁵ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczących zawartych umów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

²¹⁶ Jw.

²¹⁷ Jw.

²¹⁸ Jw.

²¹⁹ Jw.

²²⁰ Jw.

²²¹ Ponadto, poniesiono koszty zastępstwa procesowego.

²²² W szczególności: bieżąca obsługa organów zamawiającego (Rady Nadzorczej i Zarządu); udzielanie porad i konsultacji prawnych; sporządzanie opinii prawnych; opracowywanie projektów umów i innych oświadczeń woli; analiza i opiniowanie umów i innych dokumentów; opracowywanie projektów aktów wewnętrznych, w tym uchwał, decyzji, zarządzeń i innych; opiniowanie pod względem formalno-prawnym rozstrzygnięć, pism, regulaminów i innych aktów wewnętrznych; pełna reprezentacja procesowa w postępowaniach przed sądami powszechnymi i administracyjnymi lub w arbitrażach, pełna reprezentacja przed organami egzekucyjnymi lub podatkowymi; udział w negocjacjach, których przedmiotem jest zmiana, zniesienie lub nawiązanie stosunku prawnego; inne sprawy mające związek z prowadzoną działalnością zamawiającego.

²²³ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczących zawartych umów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

²²⁴ Jw.

²²⁵ Jw.

²²⁶ Jw.

wypowiedziano umowę z Radcą Prawnym, co, jak wyjaśnił Prezes Zarządu, było skutkiem konieczności ograniczenia kosztów, w związku z otrzymaną niską wartością rekompensaty na 2022 r. i przewidywaną na ten rok znaczącą stratą.

(akta kontroli: tom III str. 415; tom V str. 42, 45-47)

Odnosnie do spraw prowadzonych w latach 2017–2021 przez Radcę Prawnego (przed sądem bądź organami administracji publicznej, negocjacji lub mediacji z kontrahentami i innymi podmiotami) Dyrektor ds. Ekonomicznych wskazał tylko jedną taką sprawę, prowadzoną przed sądem w latach 2017–2018 z powództwa poprzedniego Prezesa Zarządu. Jak wyjaśnił „Okolicznością, która sprawiła, że ww. sprawa nie mogła być prowadzona przez Kancelarię (...) jest wynikający z Kodeksu Etyki Radców Prawnych konflikt interesów (...) Radca prawny nie może być obrońcą lub pełnomocnikiem klienta, którego interesy są sprzeczne z interesami osób, na rzecz których radca prawny uprzednio wykonywał czynności zawodowe w tej samej sprawie lub w sprawie z nią związanej”.

NIK zwraca uwagę, że przedmiotem umowy zawartej z Radcą Prawnym 30 sierpnia 2017 r. nie było prowadzenie konkretnej sprawy, lecz świadczenie usług z zakresu [...] ²²⁷. Z Radcą Prawnym zawarto kolejne umowy [...] ²²⁸, w sytuacji gdy sprawa z powództwa poprzedniego Prezesa Zarządu zakończyła się w 2018 r. W związku z jej prowadzeniem przez Radcę Prawnego poniesiono koszty zastępstwa procesowego w kwocie 10,8 tys. zł netto (13,3 tys. zł brutto).

(akta kontroli: tom II str. 740, 742-743; tom III str. 86-91, 146)

OCENA CZĄSTKOWA

Za lata 2018–2020 uiszczono w prawidłowej wysokości wpłaty z zysku na Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, natomiast za 2021 r. takiej wpłaty nie przekazano, w związku z prowadzeniem prac nad przepisami ustawy zwalniającymi spółki radiofonii i telewizji z tego obowiązku. Zbadane nagrody przyznano pracownikom i naliczono zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami, a zadania, za które je wypłacono, nie były dodatkowo objęte prowizją. Prowadzona działalność w zakresie marketingu była zgodna z wewnętrznymi uregulowaniami i przyniosła zakładane efekty. Zbadane koszty reprezentacji były związane z działaniami mającymi na celu kreowanie pozytywnego wizerunku Radia Katowice. Zawarcie objętych badaniem umów na usługi marketingowe i finansowe było celowe, a w wyniku ich realizacji uzyskano zakładane efekty. W odniesieniu do poddanej badaniu próby trzech umów na zakup usług obcych (o wartościach powyżej kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r.), stwierdzono, że: umowy zostały zawarte w wyniku postępowań przeprowadzonych w przewidzianych w ustawie Pzp trybach ²²⁹, które udokumentowano poprzez sporządzenie dokumentacji, o której mowa w ww. ustawie Pzp ²³⁰; wykonawcom zamówień wypłacono kwoty wynikające z zawartych umów, a płatności dokonywano terminowo. Jednocześnie, w wyniku badania ww. próby, stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: kryteriów oceny ofert sformułowanych w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówienia; niezapewnienia wymaganej spójności pomiędzy objętymi badaniem zapisami w SIWZ w tych postępowaniach oraz postanowieniami umów (wcześniej ich projektów stanowiących załącznik do SIWZ), w tym nieujęcia w umowach wymogu zatrudniania osób na podstawie umowy o pracę i niezamieszczenia tam postanowień określających sposób weryfikowania wypełniania tego wymogu; niezapewnienia, w przypadku trzeciego z badanych

²²⁷ Jw.

²²⁸ Jw.

²²⁹ Tj. przetarg nieograniczony - w dwóch przypadkach, postępowanie o udzielenie zamówienia na tzw. usługi społeczne (art. 138o ustawy Pzp z 2004 r.) - w jednym.

²³⁰ W tym m.in. ogłoszenia (o zamówieniu i o udzieleniu zamówienia), SIWZ, odpowiedzi na zapytania wykonawców do treści SIWZ, informacja z otwarcia ofert, zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty czy protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

postępowania, wystarczającej spójności i jednoznaczności niektórych spośród zapisów zamieszczonych w SIWZ i w umowie. Odnośnie natomiast do próby trzech umów na zakup usług obcych zawartych bez stosowania trybów ustawowych, w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r. (tj. z uwagi na ich wartość), stwierdzono, że: udzielenie ww. zamówień było uzasadnione potrzebami Spółki, wykonawcom wypłacono kwoty wynikające z zawartych umów, a płatności dokonano terminowo. Z kolei w odniesieniu do umów na obsługę prawną ustalono, że w Radiu Katowice obowiązywały w tym samym czasie umowy zawarte z dwoma podmiotami, wskutek czego ponoszono koszty / wydatki z tytułu miesięcznego wynagrodzenia ryczałtowego na rzecz każdego z nich, co NIK oceniła jako niecelowe (za niecelowe uznano koszty / wydatki w wysokości [...] ²³¹). W ww. umowach objętych badaniem wynagrodzenie ustalone dla danego podmiotu nie przekraczało limitu określonego przez Walne Zgromadzenie. Badanie dokumentów dotyczących podróży służbowych wykazało, że koszty z tego tytułu rozliczono prawidłowo, a cele wyjazdów zostały osiągnięte. Spółka wykonała zalecenia / wnioski sformułowane w wyniku kontroli zewnętrznych, co przyczyniło się do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

- Uwagi
1. W sytuacji prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, skutkującego zaciągnięciem zobowiązania przekraczającego równowartość 100,0 tys. euro w złotych Zarząd winien, w myśl § 21 ust. 3 pkt 7 Statutu, wystąpić do Rady Nadzorczej o udzielenie zgody na zaciągnięcie takiego zobowiązania.
 2. NIK zauważa potrzebę zapewnienia monitorowania w trakcie danego miesiąca relacji czasu nadawania utworów w języku polskim do czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych, w celu zapewnienia spełnienia na koniec każdego miesiąca wymogu określonego w art. 15 ust. 2 ustawy o rtv.
 3. NIK zwraca uwagę, że płatności na rzecz kontrahenta winny być realizowane po dokonaniu odbioru prac będących przedmiotem zawartej z nim umowy.
 4. NIK zauważa, że w przypadku zamiaru dokonania zmiany w umowie zawartej w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie ustawowym, konieczna jest analiza przepisów o zamówieniach publicznych w celu sprawdzenia możliwości dokonania takiej zmiany oraz wykonania ewentualnego obowiązku zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych stosownego ogłoszenia.
- Wnioski
1. Naliczenie kontrahentom kar umownych z tytułu opóźnień w dostawach sprzętu zrealizowanych na podstawie umów: nr AT-61-9-9-32-IX/2021 i nr AT-61-9-4-9-IX/2021 z dnia 20 września 2021 r. oraz nr AT-61-9-5-10-IX/2021 i nr AT-61-9-3-8/IX/2021 z dnia 10 września 2021 r.
 2. Zapewnienie ujęcia w odpowiednich częściach ksiąg obiektów budowlanych informacji wymaganych w przepisach rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego oraz zgodnych ze stanem faktycznym.

²³¹ W interesie Radia NIK wyłączyła jawność informacji dotyczących zawartych umów, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2021 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) oraz art. 11 ust.1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2022 r. poz. 1233).

3. Zapewnienie prowadzenia dokumentacji, dotyczącej korzystania przez pracowników / współpracowników z samochodów służbowych, zgodnie z obowiązującymi w Spółce uregulowaniami w tym zakresie.
4. Wzmocnienie nadzoru nad procesem przygotowywania dokumentów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, takich jak m.in. SIWZ wraz załącznikami do niej, w tym projektem umowy, odpowiedziami udzielanymi wykonawcom na ich pytania do treści SIWZ i postanowieniami zawieranych w wyniku tych postępowań umów, w celu zapewnienia ich spójności i pełnej zgodności z obowiązującymi przepisami.

W związku ze zmianą uwarunkowań organizacyjnych i prawnych, NIK nie formułuje wniosków ani uwag odnośnie do pozostałych nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 16 września 2022 r.

Kontroler
Maria Talik
doradca prawny

/-/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

Piotr Miklis
Dyrektor Delegatury NIK
w Katowicach